

Anders Lyngstad, Dag-Inge Øien, Else Marte Vold og Asbjørn Moen

Slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge

A Prioritering av lokaliteter for skjøtsel og overvåking

B Kartlegging av slåttemyr på Østlandet 2012-13

NTNU Vitenskapsmuseet
naturhistorisk rapport 2013-8

Anders Lyngstad, Dag-Inge Øien, Else Marte Vold og
Asbjørn Moen

Slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge

A Prioritering av lokaliteter for skjøtsel og overvåking

B Kartlegging av slåttemyr på Østlandet 2012-13

NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2013 som erstatter tidligere Rapport botanisk serie og Rapport zoologisk serie. Serien er ikke periodisk, og antall nummer varierer per år. Rapportserien benyttes ved endelig rapportering fra prosjekter eller utredninger, der det også forutsettes en mer grundig faglig bearbeidelse.

Tidligere utgivelser: <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/publikasjoner>

Referanse

Lyngstad, A., Øien, D.-I., Vold, E.M. & Moen, A. 2013. Slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge. A. Prioritering av lokaliteter for skjøtsel og overvåking. B. Kartlegging av slåttemyr på Østlandet 2012-13. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2013-8: 1-96.

Trondheim, desember, 2013

Utgiver

NTNU Vitenskapsmuseet
Seksjon for naturhistorie
7491 Trondheim
Telefon: 73 59 22 60/73 59 22 80
e-post: post@vm.ntnu.no

Ansvarlig signatur

Torkild Bakken (seksjonsleder)

Kvalitetssikret av

Kristian Hassel

Publiseringstype

Digitalt dokument (pdf)

Forsidefoto

Heglesslættet (Slåttemyra) i skjøtelsområdet i Øvre Forra naturreservat året etter slått. Foto: A. Lyngstad 08.08.2013.

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet

ISBN 978-82-7126-980-7
ISSN 1894-0056

Sammendrag

Lyngstad, A., Øien, D.-I., Vold, E.M. & Moen, A. 2013. Slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge. A. Prioritering av lokaliteter for skjøtsel og overvåking. B. Kartlegging av slåttemyr på Østlandet 2012-13. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2013-8: 1-96.

I det tradisjonelle jordbruket i Norge var det tilgangen på vinterfôr som begrenset husdyrholdet, og fram til for 100 år siden var en avhengig av utmarkene. Myrer og engskoger utgjorde de viktigste slåttearealene i de fleste dalførene, og myrer med bra produksjon ble slått annethvert år, mens myrer med mindre produksjon ble slått med flere års mellomrom. Utmarksslåtten har hatt stort omfang i Norge, og vi kan anta at 1,5 % av landarealet har vært slåttemyr. Det tilsvarer noe over 3000 km² i Sør-Norge.

Det er 613 registrerte lokaliteter med slåtte- og beitemyr i Sør-Norge. Lokalitetene på denne lista spenner fra små enkeltmyrer til store myrlandskap, og det er stor variasjon i hvor mye og hva slags informasjon som er registrert. Flest lokaliteter er registrert i fylkene i Midt-Norge, og særlig høgt er antallet lokaliteter i Nord-Trøndelag (233). Dette skyldes i første rekke at dette fylket er bedre undersøkt enn resten, men Nord-Trøndelag er også blant fylkene med mest slåttemyr. Færrest registrerte lokaliteter er det i Vestfold, Hordaland, Buskerud og Østfold.

Vi prioriterer i alt 28 lokaliteter med slåttemyr i Sør-Norge, og med anbefaling om at disse restaureres, skjøttes og overvåkes. Disse vil på en god måte fange opp variasjonen i flora, vegetasjon og myrenheter blant slåttemyrene i Sør-Norge. Samtidig har de en god spredning geografisk og over vegetasjonsgeografiske regioner. Vi har skilt ut 10 «stjernelokaliteter» som vi mener bør få høyeste prioritet for oppfølging med skjøtsel og overvåking. Den geografiske fordelingen av prioriterte lokaliteter/stjernelokaliteter er slik: Østlandet 10/3, Midt-Norge 9/4, Vestlandet 5/2, og Sørlandet 4/1.

Kriteriene brukt ved verddivurdering er: Tilstand, botanisk diversitet, høg verneverdi (myrplanlokalitet) eller høg verdi (naturtypelokalitet), kulturspor, dokumentasjon av slått, del av større sammenheng, samt størrelse og klarhet. Områder er prioritert ut fra: Verdi, fordeling på vegetasjonsgeografiske regioner, geografisk spredning, pågående skjøtsel og faglig oppfølging, samt om lokaliteten er verna.

Slåttemyr er vanligst i mellom- og nordboreal vegetasjonssone, og i klart oseanisk og svakt oseanisk vegetasjonsseksjon. Dette skyldes klimatiske forhold som påvirker utbredelse av myrmasstyper og produktivitet på myrene, samt at disse vegetasjonsgeografiske regionene dekker stort areal. I boreonemoral og sørboreal vegetasjonssone er det få gode slåttemyrlokaliteter, og det samme gjelder for sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon. I svakt oseanisk seksjon og overgangsseksjonen er det et utvalg gode lokaliteter i mellom- og nordboreal sone. De beste slåttemyrene i de mest kontinentale områdene er alle i nordboreal sone.

Supplerende kartlegging av slåttemyrene i Sør-Norge ble foretatt i 2012 og 2013, med vekt på fylkene Oppland, Buskerud og Telemark. 14 av de oppsøkte lokalitetene ble ført til D02 Slåtte- og beitemyr, 4 lokaliteter med verdi A, 5 med verdi B, og 4 med verdi C.

Nøkkelord: Slåttemyr – Kartlegging – Utmarksslått – Vegetasjonssoner – Vegetasjonsseksjoner – Prioriterte lokaliteter

Anders Lyngstad, Dag-Inge Øien, Else Marte Vold og Asbjørn Moen, NTNU Vitenskapsmuseet, Seksjon for naturhistorie, NO-7491 Trondheim

Summary

Lyngstad, A., Vold, E.M., Øien, D.-I. & Moen, A. 2013. Hay fens in Southern Norway. A. Prioritising localities for management and monitoring. B. Survey of hay fens in Eastern Norway 2012-13. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk rapport 2013-8: 1-96.

Traditionally, the amount of winter fodder limited the number of livestock in Norway, and up until about 100 years ago farmers for a large part depended on the outlying fields for this winter fodder. Mires and wooded grasslands were the most important areas for mowing, and productive mires were mown every second year, whereas less productive mires were mown with longer intervals. Haymaking in outlying lands were of large scale in Norway, and we estimate that 1.5 % of the land area was hay fens. This corresponds to an area just over 3000 km² in Southern Norway.

There are 613 registered localities with hay fens or grazed fens in Southern Norway. The localities on this list span from small, single mires to large mire landscapes, and there is substantial variation in the amount of information available. The highest number of localities are registered in the counties in Central Norway, and the number is especially high in Nord-Trøndelag (233). This is primarily due to more comprehensive surveys in this county, but Nord-Trøndelag is also among the counties where hay fens are most common. We find fewest registered localities in Vestfold, Hordaland, Buskerud and Østfold counties.

We give 28 localities with hay fens priority for restoring, managing and monitoring in Southern Norway. These localities cover the regional variation of the flora, vegetation and mire units found among hay fens in Southern Norway. They are also geographically representative, and span most of the vegetation ecological regions of the area. We have singled out 10 «star localities» which in our opinion should be given highest priority for management and monitoring. The distribution of prioritised localities/ star localities is as follows: Eastern Norway 10/3, Central Norway 9/4, Western Norway 5/2, and Sørlandet (the southernmost region in Norway) 4/1.

The criteria used in the estimation of value are: Current state, botanical diversity, high conservation value or high value as a nature type locality, cultural heritage, documented traditional management, part of a larger landscape of interest, size and clarity. Areas are prioritised based on: Estimation of value, distribution across vegetation ecological regions, geographical distribution, ongoing management and monitoring, and whether the area is protected or not.

Hay fens are most common in the middle- and northern boreal vegetation zones, and in the markedly oceanic and slightly oceanic vegetation sections. This is due to climatic conditions that affect the distribution of types of mire massifs and the productivity of mires, and to the fact that these vegetation ecological regions cover a large area. There are few good localities with hay fens in the boreonemoral and southern boreal vegetation zones, and this also applies to the highly oceanic vegetation section. There are quite a few localities in the middle- and northern boreal vegetation zones and in the slightly oceanic and the indifferent vegetation sections. The best hay fens in the continental areas are all found in the northern boreal vegetation zone.

A complimentary survey of hay fens in Southeastern Norway was conducted in 2012 and 2013, with the emphasis on the counties Oppland, Buskerud and Telemark. 14 of the investigated localities were classified as «D02 Slåtte- og beitemyr» [hay fen and grazed fen], 4 localities with value A, 5 with value B, and 4 with value C.

Key words: Hay fens – Survey – Haymaking in outlying lands – Vegetation zone – Vegetation section – Prioritised localities

Anders Lyngstad, Dag-Inge Øien, Else Marte Vold and Asbjørn Moen, NTNU University Museum, Section for Natural History, NO-7491 Trondheim

Innhold

Sammendrag	2
Summary	3
Forord	6
Del A. Prioritering av lokaliteter for skjøtsel og overvåking	7
A1 Innledning	7
A2 Slåttemyr	9
A2.1 Definisjon.....	9
A2.2 Klassifikasjon og økologi	9
A2.3 Naturtypen slåttemyr i forvaltningssammenheng.....	10
A2.4 Påvirkning og trusler.....	11
A2.5 Skjøtsel.....	12
A3 Oversikt over slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge	14
A4 Prioritering av slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge	16
A4.1 Kriterier for verdisetting og prioritering	16
A4.2 Prioriterte lokaliteter	17
A4.2.1 Østlandet	17
A4.2.2 Sørlandet og Telemark	21
A4.2.3 Vestlandet (inkludert Sunnmøre)	21
A4.2.4 Midt-Norge	22
A4.3 Prioriterte slåttemyrer fordelt på vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner	27
A4.4 Geografisk fordeling av prioriterte slåttemyrer	29
A5 Referanser	30
Del B. Kartlegging av slåttemyr på Østlandet 2012-13	33
B1 Innledning og metode	33
B1.1 Forarbeid	33
B1.2 Feltarbeid og kriterier for verdivurdering og avgrensing	33
B2 Lokalitetsbeskrivelser	35
5055 Ongsjølia.....	35
5056 Myrslettli	40
5057 Sekkeslettet	40
5058 Kårfallslettet i Vålålia og Hykylåsen	41
5059 Kråbølslettet.....	42
5060 Langmyra ved Skeikampen.....	42
5062 Slåttmyra N for Lønnberg.....	43
5063 Thunemyra.....	44
8028 Store Slåtta	45
8030 Myrer ved Lislestaul	45
8031 Myrer ved Listaulnuten.....	46
8033 Myrer ved Svain	47
8034 Myr i Raunehaugen ved Heiåi	47
1077 Skjellvik på Asmaløy	48
B3 Vurdering av slåttemyrer i oppsøkte områder på Østlandet.....	50
B4 Referanser	51

Vedlegg 1	Utkast til faktaark for Slåttemyr.....	52
Vedlegg 2	Slåttemyr i Nord-Norge, prosjektskisse	64
Vedlegg 3	Registrerte slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge.....	66
Vedlegg 4	To oppsøkte myrlokaliteter i Rogaland	92
Vedlegg 5	Artslister for noen oppsøkte slåttemyrlokaliteter	93

Forord

Gjennom arbeidet med den norske myrreservatplanen (hovedsakelig i åra 1969-1985) og forskning på myr har NTNU Vitenskapsmuseet, Seksjon for naturhistorie (VM-SN) skaffet materiale og opparbeidet kunnskap om myr som er etterspurt av naturforvaltningen. Prosjektet "Kunnskap om myr" er et samarbeidsprosjekt mellom VM-SN og Direktoratet for naturforvaltning (DN, nå Miljødirektoratet) som har gått i perioden 2011-2013. Prosjektet har hatt som viktigste formål å øke kunnskapen om myr i Norge, med hovedvekt på tilstand, endringer og trusler. Prosjektleder hos VM-SN har vært Asbjørn Moen, og kontaktpersoner hos DN har vært Knut Simensen og Lise Hatten.

«Kunnskap om myr» har hatt tre delprosjekter. De to første delene har hatt som formål å oppgradere, sikre og bearbeide materiale samlet inn gjennom arbeidet med den norske myrreservatplanen (for Sør-Norge). Det tredje delprosjektet har dreid seg om slåttemyr, og dette er tema i foreliggende rapport. I del A har vi foretatt en sammenstilling av kjent materiale om slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge, og med en prioritering av lokaliteter med tanke på skjøtsel og overvåking. Her beskriver vi også hvordan vi definerer slåttemyr, og hvilke kriterier vi har lagt til grunn ved verdivurderinger og prioriteringer. I del B rapporterer vi resultater fra feltarbeid som ble gjennomført på Østlandet i 2012-13. Formålet med feltarbeidet var å få bedre kjennskap til slåttemyr i deler av landet der dette var dårlig kjent fra før, i første rekke for å kunne foreta fornuftige prioriteringer blant lokaliteter. I tillegg til denne rapporten er det levert kartdata og egenskapsdata med avgrensinger og beskrivelser av lokaliteter for innlegging i Naturbase. Særlig i denne delen av prosjektet er det overlapp med arbeidet med faggrunnlaget til handlingsplan for rikmyr (jf. Fylkesmannen i Nordland), og oppsøkte lokaliteter vi ikke har definert som slåttemyr rapporteres i rikmyr-prosjektet. Arbeidet med handlingsplanen for rikmyr fortsetter i 2014.

Resultatene fra de to første delprosjektene i «Kunnskap om myr» har blitt brukt aktivt i arbeidet med slåttemyr, og har vært en vesentlig kilde til kunnskap som er benyttet i denne rapporten.

Vi håper denne oversikten og prioriteringene vil være et viktig grunnlag for videre arbeid med forvaltning og skjøtsel av den utvalgte naturtypen slåttemyr.

Trondheim, desember 2013

Anders Lyngstad

Dag-Inge Øien

Else Marte Vold

Asbjørn Moen

Del A. Prioritering av lokaliteter for skjøtsel og overvåking

A1 Innledning

I det tradisjonelle jordbruket i Norge var det tilgangen på vinterfôr som begrenset husdyrholdet, og fram til for 100 år siden var en avhengig av utmarkene. Myrer og engskoger utgjorde de viktigste slåttearealene i de fleste dalførene, og på kysten var lyngheiene i tillegg viktig (Moen 1998b). Myrer med bra produksjon ble slått annethvert år, mens myrer med mindre produksjon ble slått med flere års mellomrom. I noen tilfeller ble myrer slått hvert år, men dette var helt spesielle unntak. Middelsrike og ekstremrike myrer er særlig produktive, og med en stor andel urter ga dette godt fôr. Myrkantene var ofte regnet som vel så viktige som myrflatene, dette skyldes at det gjerne er høg produksjon i myrkantvegetasjon, og ofte med en høyere andel urter enn i myrflatevegetasjon. Graset ble slått med ljà og satt i stakk eller oppbevart i løer, og høyet ble fraktet ned til garden på vinterstid med hest og slede.

Utmarksslåtten (på myr, eng og i hei) har hatt stort omfang i Norge, og i jordbrukstelingen i 1907 ble arealet av utmarksslått oppgitt til 2700 km² (hele landet). En stor del av dette var myr. Ved å ta hensyn til at det var vanligst med slått annethvert år tilsvarer dette at noe over 1,5 % av landarealet var brukt i utmarksslåtten. I Trøndelagsfylkene var det 526 km² med utmarksslått. Dette utgjør ca. 2 % av det totale landarealet. Sør-Trøndelag var det fylket som hadde størst areal utmarksslått, mens Vest-Agder hadde størst andel av landarealet (4,6 %) (Moen 1989). For Setesdal ble det i 1907 rapportert 110 km² fjellslått, dette tallet inkluderer både myrslått, heislått og slått i engskog (Fylkesmannen i Aust-Agder 2012). Tilsvarende tall for Rindal kommune på Nordmøre var 42 km² slåtteareal i utmarka, noe som tilsvarer 7 % av landarealet. Det mest aktuelle høgdebeltet for utmarksslått er i Rindal fra ca. 250 – ca. 500 moh., og dette utgjør halvparten av arealet i kommunen. Dette betyr at 15 % av landarealet i dette høgdebeltet var registrert som slåtteareal i 1907 (Moen 1989). Vi regner at omfanget av utmarksslåtten var størst i siste halvdel av 1800-tallet, og at en del areal alt var gått ut av bruk i 1907. I tillegg er nok oppgavene fra 1907 også for låge på grunn av at bøndene av skattemessige grunner oppga for låge tall. Moen & Øien (2011b) oppgir et totalt areal på 2200 km² slåttemyr (slåttemyrflate og slåttemyrkant) for landet sett under ett. Dette er beregnet ut fra kjent areal med slåttemyrflate og slåttemyrkant ganget opp med en faktor for anslått mørketall. For slåttemyrflate er beregningen slik: 1200 km² (300 km² kjent areal x mørketall 4); for slåttemyrkant er beregningen slik: 1000 km² (200 km² kjent areal x mørketall 5). Dette er imidlertid omtrentlige anslag, og det reelle arealet med myrslått kan vi ikke slå fast med sikkerhet.

Ved NTNU Vitenskapsmuseet har vi arbeidet med botaniske studier av slåttepåvirket vegetasjon i utmark i mer enn 40 år i to referanseområder i Midt-Norge. Dette gjelder slåttemyrer på Nordmarka, Nordmøre (hovedsakelig innen Tågdalen naturreservat, Surnadal) og myr- og engvegetasjon på Sølendet naturreservat, Røros. I disse områdene er det årlig drevet eksperimentell skjøtsel med slått, jf. Moen (1989, 1990, 1999, 2000), Moen & Øien (1998, 2012) og Øien & Moen (2006). Vi henviser også til rapporter fra andre undersøkelser vi har gjennomført de senere årene; fra undersøkelser av slåttemyrer i Øvre Forra-området (Moen et al. 1976, Øien et al. 1997, Øien & Moen 2007, Øien et al. 2010, Lyngstad et al. 2012a, Lyngstad 2012b), i Rosåsen-området (Moen & Nilsen 2005, Lyngstad 2012a), på Garbergmyra (Singsaas 1995, Lyngstad & Øien 2003, Øien 2010), i Snåsa og Verdal (Nilsen et al. 1997), og til slåttemyr- og setervollundersøkelser fra Oppgården i Lierne (Nilsen & Moen 2000). En del slåttemyrlokaliteter ble beskrevet i arbeidet med kulturlandskapskartlegging i Midt-Norge på 2000-tallet (Moen et al. 2006). Vi har nylig gjennomført en naturtypekartlegging av slåttemyr i Nord- og Sør-Trøndelag, og en rekke lokaliteter er beskrevet gjennom dette arbeidet (Lyngstad et al. 2012b).

I mai 2013 leverte vi et utkast til faktaark for slåttemyr til ny DN-handbok 13 (se vedlegg 1). Arbeidet med faktaarket har foregått parallelt med «Kunnskap om myr».

Denne rapporten gir en oversikt over kjente slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge per desember 2013, og vi gir en prioritering av de mest verdifulle av disse med tanke på oppfølging med skjøtsel og

overvåking. Sammenstillingen er gjort som en del av prosjektet "Kunnskap om myr" med Direktoratet for naturforvaltning (DN) som bidragsyter. Som vedlegg til rapporten følger en prosjektskisse med forslag til kartlegging av slåttemyr i Nord-Norge (vedlegg 2).

A2 Slåttemyr

A2.1 Definisjon

Slåttemyr er områder med fuktighetskrevede vegetasjon som danner/har dannet torv, og som er preget av langvarig høsting gjennom slått. Etter opphør av slått vil arealet fortsatt regnes som slåttemyr så lenge myra er preget av de økologiske prosesser som skyldes tidligere slått. Ei slåttemyr i gjengroing vil da regnes som slåttemyr så lenge gjengroinga skyldes opphør av slått og ikke andre naturlige prosesser (eks. forsumping, torvakkumulasjon). Ut fra denne definisjonen så slutter ei myr å være slåttemyr når de naturlige prosessene er viktigere enn de som skyldes tidligere slått. Ei myr slutter også å være slåttemyr når andre bruksmåter eller inngrep har større innvirkning på de økologiske prosessene enn den tidligere slåtten (nedbygging, drenering, beiting, m.m.).

Etter Naturtyper i Norge (NIN) (Halvorsen et al. 2009) deler Moen & Øien (2011b) slåttemyr i to enheter: Slåttemyrflate og slåttemyrkant. Slåttemyrflate er definert som en enhet under V6 Åpen myrflate og slåttemyrkant definert som en enhet under V7 Flommyr, myrkant og myrskogsmark. Til grunn ligger de lokale basisøkolinene grunnleggende hevdform (HF) med hevdform Y1: slått, og grunnleggende hevdintensitet (HI) med hevdintensitet 3: langvarig ekstensiv grunnleggende hevd. Videre kan slåttemyr relateres til tilstandøkolinene gjengroingstilstand (GG) i NiN. Denne har fem trinn, der trinn 1 er aktiv bruk og trinn 5 er en ettersuksesjonstilstand der artssammensetning og endringstakt og -retning er lik den i sammenlignbare naturmarksøkosystemer (for slåttemyr lik uslått myr). For å avgjøre når ei myr ikke lenger er slåttemyr trekker vi grensen ved trinn 5 på denne skalaen, der artssammensetningen er mer lik ettersuksesjonstilstanden. Myr på trinn 1-4 blir da definert som slåttemyr, mens myr på trinn 5 ikke lenger er slåttemyr. Objektgruppe kulturspor etter tradisjonell jordbruksvirksomhet (G4 KT) kan brukes som en tilleggsvariabel. Objektenheter er for eksempel høyløe/høybu, slåttebu, stakkstang og hafell.

A2.2 Klassifikasjon og økologi

Myr defineres som et område med fuktighetskrevede område som danner torv. Myrkompleks brukes om hele myra, avgrenset mot fastmark. Myrkomplekset består av en mosaikk mellom enheter i ulik skala, og vi opererer med fem nivåer fra fin til grov skala, slik det er gjort i Naturtyper i Norge (NiN; www.naturtyper.artsdatabanken.no). Se Moen et al. (2011) for mer informasjon om disse geografiske nivåene, inkludert historisk utvikling og bruk av begreper.

1. Myrstrukturdel (myrstruktur): Den minste enheten, definert etter naturtype (vegetasjon med miljøforhold). Karakteriseres av vegetasjonen, og omfatter tue, fastmatte, mykmatte og løsbunn.
2. Myrstruktur: Mosaikker mellom myrstrukturdelene danner typiske enheter, for eksempel hølje (forsenkning på nedbørmyr), flark (forsenkning på jordvassmyr) og tuestreng (langstrakte tuedominerte partier).
3. Myrelement (myrsegment): Typiske kombinasjoner av myrstrukturer danner elementer som lagg, kantskog og myrflate på ei høgmyr.
4. Myrmasiv (myrelementsamling, synsegment, myrenhet; myrkompleks har og vært brukt): Hydromorfologiske enheter som danner typiske kombinasjoner av myrelementer, og som ofte betegnes myrtyper. For eksempel eksentrisk høgmyr, bakkemyr og strengmyr.
5. Myrkompleks (myrsystem): Hele myrlandskapet slik det er avgrenset mot fastmark eller vatn, for eksempel ei myr med mosaikker mellom eksentrisk høgmyr, planmyr og flatmyr.

I tillegg brukes ofte myrlokalitet om et myrområde som består av ett til mange myrkompleks. I denne rapporten er myrlokalitet ofte synonymt med myrkompleks.

Myrene deles i to hovedtyper etter tilgangen på mineralnæring. **Minerotrof/minerogen myr (jordvassmyr)** er myr som får tilført mineraler fra vann som har vært i kontakt med mineraljorda,

dvs. minerotrof (geogent) vann, mens **ombrotrof/ombrogen myr (nedbørmyr)** bare får tilført næring fra nedbøren. Innenfor et myrkompleks er det ofte en mosaikk mellom ulike utforminger av ombrotrof og minerotrof myr. Ombrotrof myr har pH 3,5-4 i myrvatnet (Fremstad 1997), dette er surere enn myrvatnet i alle typer minerotrof myr. Minerotrof myr deles inn i fattig, intermediær, rik og ekstremrik myr basert på endringer i vegetasjonen langs fattig-rik-gradienten. Fattigmyr har pH 4,5-ca. 5,5, intermediær myr har pH ca. 5-6, mens rikmyr har baserik torv med pH over (5,5-) 6 med innslag av basekrevende arter. Rikmyr deles videre i middelsrik myr og ekstremrik myr, der sistnevnte har pH (vanligvis) over 6,5.

Vi skiller mellom regional og lokal variasjon, og den *regionale variasjonen* i vegetasjonen beskrives i vegetasjonsgeografiske regioner som deles i vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner (Moen 1998a) eller i bioklimatiske regioner med tilsvarende soner og seksjoner (Bakkestuen et al. 2008). Den *lokale variasjonen* fanges opp gjennom en inndeling etter de tre hovedgradientene på myr: Fattig-rik, myrkant-myrflete, og tue-løsbunn som er en tørr-fuktig-gradient på myrflete. Den lokale variasjonen ligger til grunn for vegetasjonsenhetene på myr som ble brukt i arbeidet med den norske myrreservatplanen (se for eksempel Moen 1983), og for vegetasjonstypene i Fremstad (1997).

Ei slåtte- eller slåtte- myr har brukbar produksjon av gras og urter som kan høstes. Minerotrofe myrer har høyere produksjon i feltsjiktet enn ombrotrofe myrer, og det er derfor bare de minerotrofe myrene som ble slått. Ofte er det høyere produksjon på de rikeste myrene, og et mer variert planteliv som ofte gir seg utslag i høyere næringsverdi på høyet. De beste slåtte- myrene har derfor middelsrik og ekstremrik myrvegetasjon, men fattigere myrer finnes over svært store arealer og har også vært viktige. I Trøndelag har vi blant annet observert stakkstenger på fattigmyr i Røyrvik og Lierne, og de store arealene slåtte- myr i Agder-fylkene har i hovedsak fattig vegetasjon. Langs tue-løsbunn-gradienten er det fastmattene som er viktigst på slåtte- myrene. Her ligger vannstanden i lange perioder av vekstsesongen lågere enn røttene til plantene. Dette gir bedre oksygenforhold og bedre tilgang på næringsstoffer, som igjen gir høyere produksjon i forhold til våtere typer. Undersøkelser i Sølendet naturreservat i Røros og Tågdalen naturreservat på Nordmarka i Surnadal og Rindal viser at rike fastmattemyrer typisk har en produksjon på rundt 100 g/m² (100 kg/daa) ved slått annethvert år (Lyngstad 2010, Moen & Øien 2012). Ellers har myrkantene som kan være tresatt, og som i dag er utsatt for gjengroing, vært viktige slåtte- myrarealer. Det samme gjelder utforminger av høgstarmyr og mykmatte med høy produksjon.

Slåtte- myr er absolutt vanligst på bakkemyr og flatmyr, men strengmyr har også vært brukt. Høgmyr har myrmasse som kan omfatte minerotrof lagg eller dråg, og det er grunn til å tro at laggsoner og dråg kan ha vært slått. Slåtte- myr kan derfor opptre på ombrotroft dominerte myrmassiver, men da kun på minerotrofe myrelementer.

A2.3 Naturtypen slåtte- myr i forvaltningssammenheng

I DN-handbok 13 (Direktoratet for naturforvaltning 2007) inngår slåtte- myr i naturtypen D02 Slåtte- og beitemyr under hovedtypen Kulturlandskap. Det er imidlertid svært ofte overlapp med naturtypene A05 Rikmyr og A06 Kilde og kildebekk under skoggrensen under hovedtypen Myr og kilde. Areal med slåtte- myr kan også finnes innen naturtypelokaliteter som klassifiseres som A04 Palsmyr, A07 Intakt lavlandsmyr i innlandet og A08 Kystmyr, men da helst som mindre områder, for eksempel i lagg eller dråg mellom ombrotrofe myrmasse og fastmark.

Forvaltning og skjøtsel av slåtte- myr har i de senere år fått økt oppmerksomhet. Slåtte- myr er per desember 2013 en av fem utvalgte naturtyper med egen forskrift i naturmangfoldloven (Lov om forvaltning av naturens mangfold) som ble vedtatt i 2009. Dette innebærer blant annet at det skal tas særlig hensyn til lokaliteter som er klassifisert som svært viktig (A) eller viktig (B) etter DN-handbok 13 ved tiltak som kan «endre karakteren eller omfanget av en forekomst». Det skal også utarbeides en handlingsplan for naturtypen. Det er ikke gjort for slåtte- myr, men den er omtalt i handlingsplan for slåtte- mark (Direktoratet for naturforvaltning 2009).

Det er også nylig gjennomført en vurdering av truet for naturtyper etter NiN. Dette arbeidet er gjort i regi av Artsdatabanken. Slåttemyr kommer inn med to vurderingsenheter, slåttemyrkant og slåttemyrflate, og er karakterisert som henholdsvis kritisk truet (CR) og sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for naturtyper 2011 (Moen & Øien 2011a).

A2.4 Påvirkning og trusler

De største truslene mot slåttemyr er opphør av bruk med påfølgende gjengroing (figur B1). På myrflatene går prosessen sakte, og myrene kan fremdeles være åpne mange tiår etter slåtten opphørte, spesielt i høgereliggende strøk. Den langvarige, og omfattende ekstensive bruken har resultert i en økologisk relativt stabil naturtype som er robust mot endringer i påvirkning som opphør av slått medfører. Den største endringen er at myroverflata blir mer kupert eller tuete; det blir større forskjell mellom forsenkninger og forhøyninger. I myrkantene skjer endringene raskere, og busker og kratt brer seg utover; pors (*Myrica gale*) i låglandet og dvergbjørk og vier (*Betula nana*, *Salix* spp.) i høgereliggende strøk. Gråolder og bjørk (*Alnus incana*, *Betula pubescens*) er også viktige arter i gjengroingsfasen, gråolder først og fremst i mellomboreal sone og lågere, bjørk i alle vegetasjonssoner under skoggrensa. I tillegg øker mengden av kantarter som marikåpe, sumphaukeskjegg, mjødukt, kvitmaure og myrfioler (*Alchemilla* spp., *Crepis paludosa*, *Filipendula ulmaria*, *Galium boreale*, *Viola epipsila*, *V. palustris*). Også forekomsten av høge grasvekster som klubbestarr, takrør og blåtopp (*Carex buxbaumii*, *Phragmites australis*, *Molinia caerulea*) øker på bekostning av mindre arter som særbustarr, gulstarr og myrtust (*Carex dioica*, *C. flava*, *Kobresia simpliciuscula*). I botnsjiktet øker forekomsten av oppreiste og tueddannende moser som torvmoser (*Sphagnum* spp.) på bekostning av nedliggende, teppedannende moser som myrstjernemose og brunmakkmose (*Campylium stellatum*, *Scorpidium cossonii*).

I tillegg til opphør av slått, er endringer i hydrologien som følge av grøfting, vegbygging, etablering av annen infrastruktur (f.eks. vindkraftanlegg), nedbygging til boligformål, industri, vasskraftutbygging etc. den største trusselen mot slåttemyrene. Tidligere gjorde også torvsticking og grøfting for skogreising betydelige inngrep i myrrealene i Norge (se blant annet Moen et al. 2011 for oversikt), men dette har avtatt sterkt de siste årene, blant annet på grunn av strenge restriksjoner på grøfting av myr. Grøfting for nydyrking var vanlig i en lengre periode, men i senere år har det vært relativt lite nydyrking av myr. Fylkesmannen i Nordland opplyser at det har vært en markant økning i nydyrking de siste to-tre åra, men vi har ikke sett statistikk på dette.

Det har i de siste par åra blitt lansert en rekke forslag om etablering av omfattende anlegg for vindkraftproduksjon i innlandet. Tidligere har kraftindustrien stort sett konsentrert denne virksomheten langs kysten, og det er en ny utvikling vi nå ser. I de områdene det nå er ønske om å etablere slik virksomhet (mellomboreal og nordboreal vegetasjonssone) er det mye slåttemyr (for eksempel Kvamsfjellet i Nord-Trøndelag).

Hogst kan ha en betydelig negativ påvirkning i et slåttemyrlandskap. Det er i hovedsak tre faktorer som er viktige i den sammenheng; fysisk ødeleggelse av myra, økt omsetning av organisk materiale som gir en gjødslingseffekt, og endring av skogstruktur som fremmer gjengroing. Slåttemyrene (og annen myr) tåler ikke kjøring med tungt maskinelt utstyr som hogstmaskiner og lassbærere. En av de definerende fysiske trekkene ved slåttemyr er den slette overflata, og den vil ødelegges når myra kjøres på. Kjørespor gir erosjonsskader og økt omsetning av torv og plantemateriale, det siste vil ha en gjødslingseffekt. Kombinert med økt drenering og dannelsen av tuer gir dette grunnlag for en sterk og akselererende gjengroing. Dette kan til en viss grad unngås ved å legge hogsten til perioder med tjukt og kompakt snødekke. Hogstavfall vil derimot være et problem uansett når på året det hogges, i et slåttelandskap kan det ikke bli liggende hauger med kvist. Nedbryting av kvist og døde røtter gir også en gjødslingseffekt med økt gjengroing som resultat. Fjerning av de største trærne er heller ikke forenlig med å opprettholde et slåttelandskap. Der det slås er det viktig å ha så lite krattoppslag som mulig, og en av måtene dette tradisjonelt ble gjort på var å fjerne busker og små trær, mens de store fikk stå og dominere så lenge de var i live. Det viser seg at der de store trærne fjernes blir resultatet tett krattskog noen år senere, så å beholde et eksisterende tresjikt med gamle,

storkvokste trær er avgjørende for å unngå gjengroing. Her vil vi legge til at fjerning av trær i seg sjøl kan gi myrvekst gjennom økt akkumulering av torv på grunn av økt markfuktighet.

Myrvegetasjon er sårbar for tråkk, og særlig tunge beitedyr som storfe har negativ effekt. Dette har vært studert på rik bakkemyr (slåttemyr) på Sølendet (oppsummering i Moen & Øien 2012). Tråkk fra storfe (NRF) ga redusert artsantall, ujamn overflate på myra, blottlegging av torv med påfølgende erosjon, og på lang sikt etablering av busker og kratt på forhøyninger som tråkket har skapt. Det er generelt slik at myrene er mer sårbare for tråkk jo blautere de er og jo svakere utvikla vegetasjonsdekket er. Storfe har en tendens til å gå langs gjerder, og gjerder bør derfor plasseres på fastmark for å unngå konsentrasjon av tråkk ute på myra.

Lette beitedyr som sau og geit gir ikke så store problemer med tråkk som storfe, og i hvert fall sau foretrekker fastmark og myrkanter over åpne myrer. Sau er til gjengjeld kjent for å beite mye urter, og i Tågdalen naturreservat har vi observert at de for eksempel tar blomstrende orkidéer ganske målretta. I skjøtelsområder (slåttemyr og slåttemark) der det skal tas hensyn til særskilte arter vil vi derfor ikke anbefale beiting av sau i blomstringssesongen, men høstbeite (etter slått) på slåttemark kan være gunstig. Husdyr på utmarksbeite kan kanskje forsinke visuell gjengroing på slåttemyr, men vil ikke kunne erstatte effekten av slått. Beite fra hjortedyr og smånagere påvirker også myrene og kan forsinke gjengroingen, og særlig i smånagerår antar vi at effekten er stor. Dette er imidlertid forhold vi så langt ikke kjenner godt nok.

I dag har det de fleste steder gått mange tiår siden slått opphørte, og gjengroingen er kommet langt, spesielt i lågereliggende strøk (nedre del av mellomboreal vegetasjonssone og lågere). I disse områdene har dessuten mange slåttemyrer allerede gått tapt gjennom nydyrking og nedbygging. I høgereliggende strøk (øvre del av mellomboreal vegetasjonssone til lågalpin vegetasjonssone) er det fremdeles store arealer med åpne slåttemyrer.

A2.5 Skjøtsel

Skjøtsel av slåttemyr bør skje så nært opp til den tradisjonelle bruken som mulig, men målsettinga med skjøtselen er avgjørende både for stubbehøgde, slåtteintervall, slåttetidspunkt og behov for fjerning av slåttegraset. Avhengig av størrelsen på arealet kan det være hensiktsmessig med ulike skjøtselstiltak og ulik skjøtelsintensitet i forskjellige deler av området. Det kan også være hensiktsmessig å skille mellom en restaureringsfase de første årene og en årlig skjøtelsfase seinere, avhengig av graden av gjengroing.

I restaureringsfasen ryddes området for kratt, og trær tynnes og kvistes opp til mannshøgde. Vanligvis må områdene slås en gang i året i denne fasen, og i låglandsområder kan det være nødvendig med slått to ganger i året. Etter hvert som krattoppslag reduseres og produksjonen i feltsjiktet stabiliserer seg er det i de fleste tilfellene tilstrekkelig med slått fra hvert tredje til hvert tiende år for å holde krattet i sjakk. I sørlige og lågtliggende områder kan det være nødvendig med noe hyppigere slått.

Slått med tohjulstraktor er et godt alternativ til ljaslått, og erfaringer fra blant annet Sølendet naturreservat i Røros viser at slått med tohjulstraktor er ca. 7 ganger raskere enn ljaslått (tabell A1). Bruk av kantklipper med knivblad er et alternativ i tuete og ulendt terreng, men er om lag like arbeidskrevende som ljaslått.

Graset kan gjerne tørkes på bakken slik at frø fra plantene frigjøres, men det bør fjernes fra slåtteområdene. Dette er først og fremst viktig for at høyet ikke skal «gjødsle» myra. I høgereliggende strøk der nedbrytingen går seint, vil høyet dessuten bli liggende på bakken i flere år og gi endra forhold for moser og mindre karplanter sammenlignet med områder som rakes, spesielt hvis produksjonen er relativt høy. Også til sammenraking vil bruk av maskiner være mye raskere enn tradisjonelle metoder med bruk av rive (tabell A1). Hvis høyet ikke skal brukes, kan det samles opp i hauger og brennes. Dersom formålet med skjøtselen først og fremst er å holde

krattet unna myrene, kan slått uten oppsamling være et alternativ i områder med relativt låg produksjon.

Praktiske detaljer omkring skjøtsel av slåttevær og erfaringer med skjøtsel kan finnes i våre publikasjoner fra Sølendet naturreservat (f.eks. Øien & Moen 2006, 2012, Moen og Øien 2012) og fra andre verneområder der vi har faglig oppsyn med skjøtselen, som f.eks. Øvre Forra naturreservat i Nord-Trøndelag (Lyngstad 2012b).

Tabell A1. Tidsforbruk ved skjøtsel. Tabellen viser gjennomsnittlig tidsforbruk ved ulike arbeidsoperasjoner ut fra erfaringer gjort i Sølendet naturreservat, Røros. Rydding er gjort med øks, transport er gjort med tohjulstraktor eller ATV med henger. Fra Moen og Øien (2012).

Restaureringsarbeid:

Rydding av tett kratt:	5-10	t/daa
Rydding av glisnere kratt:	4-5	t/daa

Gamle arbeidsmetoder som ikke blir brukt lenger:

Breining etter ljustått:	2	t/daa
Tørking, oppsamling og transport:	3	t/daa

Arbeid som må gjøres hvert år:

Ljustått og slått med kantklipper:	3-4	t/daa
Slått med tohjulstraktor med slåttebjelke:	1/2	t/daa
Slått med skive-slåmaskin:	1/3-1/2	t/daa
Raking med vanlig rive, oppsamling og transport til veg:	3	t/daa
Oppsamling med venderive og høysvans til hauger for brenning:	1	t/daa

A3 Oversikt over slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge

De viktigste kildene til kunnskap om slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge er arbeidene som ble gjennomført i forbindelse med den norske myrreservatplanen (1969-1985), samt lokaliteter registrert i Naturbase og egne undersøkelser de senere årene (se kap. A1). En oversikt over rapporter og publikasjoner utgitt i forbindelse med myrreservatplanen finnes her: <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/myr-studier-vern-naturindeks/>. Ei lenke til ei fil med kobling mellom Myrbaselokaliteter og rapporter med omtale av lokalitetene vil bli lagt ut samme sted. Skjøtselsplaner for enkelte lokaliteter med slåttemyr, samt informasjon fra Fylkesmannen i en del fylker har også vært viktig.

Kjente lokaliteter med slåttemyr i Sør-Norge er vist i vedlegg 3. Lista er supplert med lokaliteter kartlagt i feltarbeidet i 2012 og 2013 (se del B), og antall lokaliteter er 613. Dette tallet bør imidlertid oppfattes som veiledende. Vi har gått gjennom datamaterialet for å avdekke overlapp mellom lokaliteter i Naturbase og lokaliteter kjent fra myrplanregistreringene, men det kan fortsatt være lokaliteter som er ført dobbelt. I naturtypekartlegging inngår slåttemyr i kategorien D02 Slåtte- og beitemyr, og en god del av lokalitetene fra Naturbase er i første rekke beitemyr. Viktigst er nok likevel at det er stor forskjell på hva som er lagt i begrepet «lokalitet» ved ulike registreringsarbeider, og dels er dette i tillegg praktisert ulikt av ulike inventører. Ved myrplanregistreringene er det oftest myrkomplekser som har blitt avgrenset, mens ved naturtypekartlegginger er det ofte (men ikke alltid) bare de enkelte myrmassivene som er inkludert. Myrplan-lokaliteter kunne derfor blitt delt i mange Naturbase-lokaliteter, mens Naturbase-lokaliteter på samme myrkompleks ville blitt ført til samme myrplan-lokalitet. Med andre ord; hadde lista i vedlegg 3 blitt satt opp etter kriterier fra myrplanarbeidet ville den vært kortere, hadde den blitt satt opp etter kriterier fra naturtypekartleggingen ville den vært lengre. I omtalen av prioriterte slåttemyrlokaliteter (se nedenfor) er begrepet brukt slik det er gjort i myrplanarbeidet.

Like før avslutning av dette prosjektet kom en rapport med resultater fra kartlegging av huldrestarr (*Carex heleonastes*), og vi ser at det der er omtale av slåttemyr en rekke steder (Larsen et al. 2013). Dette materialet har vi dessverre ikke hatt tid til å gå inn i.

Tabell A2. Fylkesvis oversikt over antall dokumenterte lokaliteter med slåtte- og beitemyr (kun Sør-Norge). Oversikten omfatter lokaliteter registrert i forbindelse med den norske myrreservatplanen (1969-1985), lokaliteter i Naturbase, samt en del lokaliteter fra andre kilder.

Fylke	Antall lokaliteter
Østfold	6
Akershus og Oslo	12
Hedmark	44
Oppland	45
Buskerud	5
Vestfold	2
Telemark	9
Aust-Agder	26
Vest-Agder	12
Rogaland	40
Hordaland	4
Sogn og Fjordane	19
Møre og Romsdal	66
Sør-Trøndelag	90
Nord-Trøndelag	233
Sum	613

Tabell A2 viser hvordan antallet lokaliteter med slåtte- og beitemyr er fordelt på fylkene i Sør-Norge. Fylkene i Midt-Norge har klart flest lokaliteter, fulgt av Oppland, Hedmark og Rogaland. Det høge antallet lokaliteter i Nord-Trøndelag skyldes til en viss grad at dette fylket er bedre undersøkt enn de andre, og i hvert fall Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal vil vi tro har like mye slåttemyr. I Rogaland er de fleste av lokalitetene beitemyr, og antallet registrerte slåttemyrer er ikke høyere enn ca. 10. Færrest registrerte lokaliteter er det i Vestfold, Hordaland, Buskerud og Østfold. Det er naturlig at små fylker (som Vestfold og Østfold) har få lokaliteter, de har i tillegg mye areal i låglandet. Hordaland har nok ganske lite areal som er egnet som slåttemyr. Fylket er imidlertid sammenlignbart med Sogn og Fjordane, og det tyder på at slåttemyr er mangelfullt kartlagt. Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark og Agder-fylkene har mye slåttemyr, og særlig Buskerud og Telemark er fortsatt mangelfullt kartlagt.

A4 Prioritering av slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge

A4.1 Kriterier for verdisetting og prioritering

Som en del av prosjektet «Kunnskap om myr» ble det foretatt en foreløpig vurdering av slåttemyrlokaliteter i Midt-Norge, med forslag til prioritering (Lyngstad et al. 2011). Vi har brukt samme framgangsmåte ved vurdering av lokaliteter i Sør-Norge, og prioriteringen er i hovedsak gjort etter de samme kriterier som den gangen.

I arbeidet med vurdering av slåttemyrlokaliteter har vi valgt å skille mellom *typeområder* og *spesialområder* slik det ble gjort i myrplanarbeidet (Moen 1983, Moen et al. 1983, Moen 1984). Typeområder er lokaliteter som er representative for et større område, for eksempel en landsdel eller region, og dette er oftest store myrkomplekser. Spesialområder er lokaliteter med forekomster av uvanlige eller sjeldne vegetasjonstyper, myrmassestyper og arter. Spesialområder er oftest små lokaliteter med naturverdier som ikke dekkes godt av typeområder, og de supplerer typeområder i en region.

Blant de beste av de kjente slåttemyrene (vedlegg 3) har vi plukket ut et representativt utvalg lokaliteter der vi anbefaler oppfølging med skjøtsel. Vi skiller i denne sammenheng mellom lokalitetenes verdi som slåttemyr (verdivurdering) og hvilke som bør prioriteres for skjøtsel.

Verdivurderingene omfatter botaniske kriterier, forekomst av kulturspor og mer generelle forhold:

- Tilstand (gjengroingsgrad, hevd, inngrep eller annen påvirkning)
- Botanisk diversitet (forekomst av rik myrvegetasjon, sjeldne/trua arter, natur- og vegetasjonstyper).
- Høg verneverdi i myrreservatplanen som typeområde eller spesialområde (eks. Moen 1983) eller høg verdi i Naturbase
- Kulturspor (rester etter høyløer, stakkstenger, etc.)
- Hvor godt tidligere bruk er dokumentert
- Del av større sammenheng. Det vil si om slåttemyrene inngår som en del av et større landskap med flere naturverdier eller verneinteresser (eks. Moen 1983)
- Størrelse og klarhet. Klarhet betyr i denne sammenheng at lokaliteten har utforminger, sammenhenger eller prosesser som trer særlig klart fram (eks. Moen 1983)

Ved verdivurderingen har vi lagt mer vekt på tilstand og botanisk diversitet enn på de andre kriteriene.

Områdene er så prioritert ut fra:

- Verdi (etter kriteriene over)
- Fordeling på vegetasjonsgeografiske regioner (vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner (Moen 1998a)) eller bioklimatiske regioner (Bakkestuen et al. 2008)
- Geografisk spredning (flere områder med høg verdi som ligger nær hverandre blir ikke like høgt prioritert)
- Om det allerede foregår skjøtsel og faglig oppfølging eller at sannsynligheten for å få til skjøtsel og oppfølging er stor
- Om lokaliteten er verna (vern er positivt)

Kunnskapen om de forskjellige lokalitetene varierer mye, og vi mangler ofte informasjon for å kunne si noe om alle kriteriene for verdivurdering. Vi har gitt prioritet til lokaliteter med godt dokumenterte verdier. For botanisk diversitet finnes det ikke alltid utdypende informasjon om artsmangfold, men det er ofte oppgitt om det er rik myrvegetasjon i en lokalitet eller ikke. I tabell A3 og vedlegg 3 er det derfor forekomst av rikmyr som indikerer høg botanisk diversitet.

Vegetasjonsgeografisk region var bare dokumentert for en mindre andel av lokalitetene, og særlig for Naturbaselokaliteter manglet ofte denne informasjonen. Vi gjennomførte derfor en analyse for å få ei vurdering av sone- og seksjonstilhørighet for Naturbaselokaliteter. Vi har beregnet

lokalitetenes høyde over havet ved hjelp av en GIS-analyse mot en terrengmodell over Norge med en oppløsning på 25 x 25 m, og deretter gjennomført en GIS-analyse mot datasettet PCA-Norge (Bakkestuen et al. 2008). PCA-Norge viser bioklimatiske soner og seksjoner, og er en parametrisert versjon av (men forskjellig fra) inndelingen i vegetasjonssoner og -seksjoner hos Moen (1998a). Forklaringen på at det er bioklimatiske soner og seksjoner som er beregnet er at dette gir et heldekkende kartlag som kan benyttes videre i GIS-analyser. I tabell A3 og vedlegg 3 er det angitt vegetasjonssoner og -seksjoner eller bioklimatiske soner og seksjoner (eller begge deler) for lokalitetene. Både ved angivelse av bioklimatiske soner og seksjoner og vegetasjonssoner og -seksjoner er det usikkerhet knyttet til lokale topografiske forhold (lokalklima).

A4.2 Prioriterte lokaliteter

Vi prioriterer i alt 28 lokaliteter med slåtteyr i Sør-Norge, og med anbefaling om at disse restaureres, skjøttes og overvåkes faglig (figur A1, A2, tabell A3). Disse vil på en god måte fange opp variasjonen i flora, vegetasjon og myrenheter blant slåtteyrer i Sør-Norge. Samtidig har de en god spredning geografisk og over vegetasjonsgeografiske regioner. Blant disse 28 lokalitetene har vi skilt ut 10 «stjernelokaliteter» (merket *) som vi mener bør få høyeste prioritet for oppfølging med skjøtsel og overvåking (se nedenfor og tabell A3). Vurdering etter kriteriene som er brukt ved verdivurdering og prioritering for de enkelte lokalitetene er vist i tabell A3.

De fleste lokalitetene er typeområder (se over), men tre lokaliteter regner vi som spesialområder: Skjellvik på Asmaløy (Hvaler), Thunemyra (Vestre Toten) og Store Slåtta (Bamble). Noen av de andre lokalitetene kan også fungere som spesialområder, blant annet Slåttemyra i Nittedal.

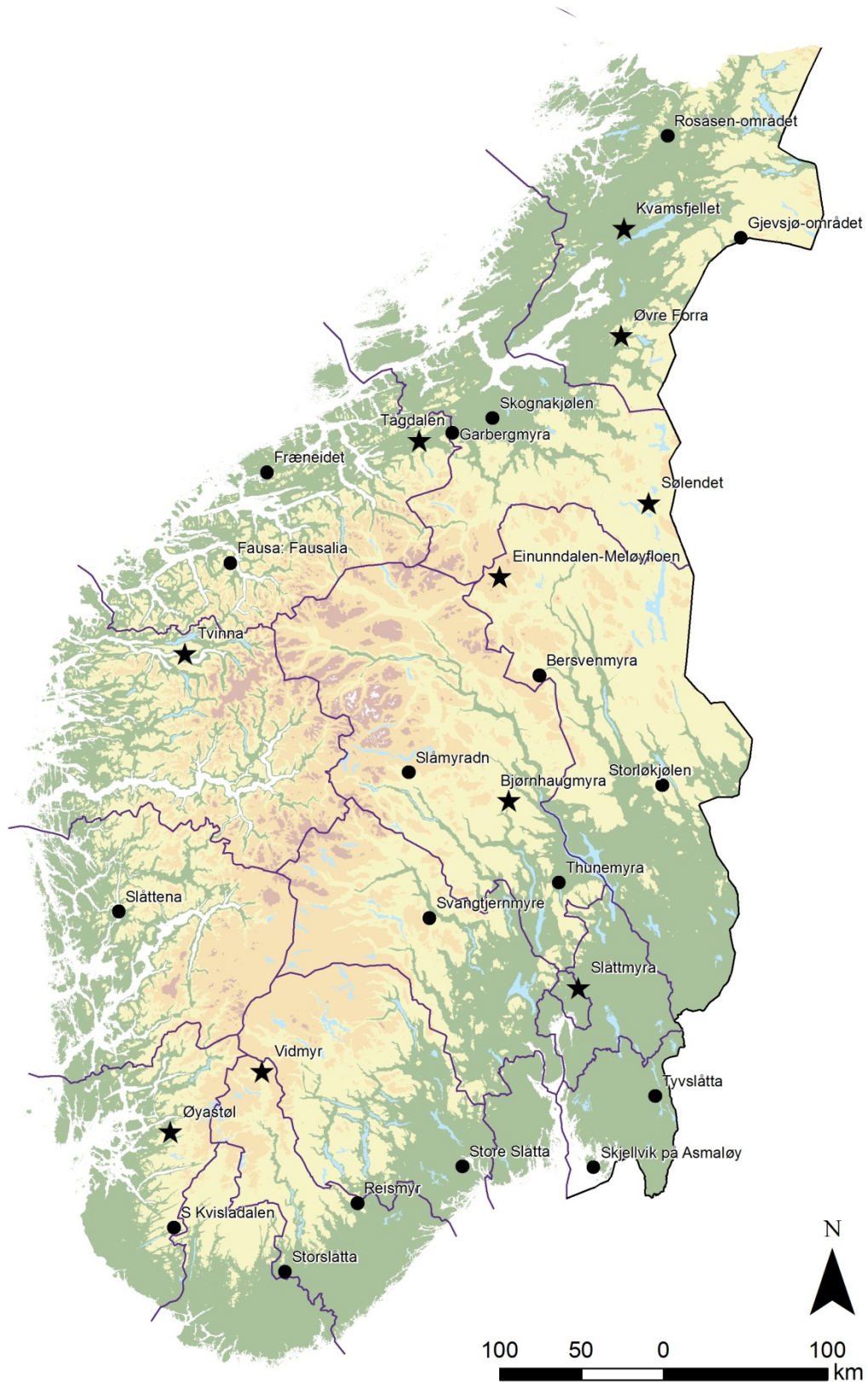
For flere av områdene drives det allerede skjøtsel etter skjøtelsplaner. Alle slåtteyrer der skjøtsel tas opp igjen bør ha en plan for langsiktig skjøtsel for å bedre muligheten for å oppnå gode resultat, og for å gjøre skjøtselen effektiv. I noen områder er det i tillegg overvåking av vegetasjonen blant annet for å dokumentere endringer som følge av skjøtsel og videre gjengroing. Dette er ressurskrevende, og det er bedre å konsentrere overvåking til et fåtall områder framfor å spre innsatsen. I første rekke foreslår vi å ha overvåking i stjerneområdene, men dette må avgjøres i hvert enkelt tilfelle når det utarbeides skjøtelsplaner. Det kan være nødvendig med overvåking i andre områder også, for eksempel for å følge utviklingen hos populasjoner av sjeldne eller trua arter. Anbefalinger for overvåking av myr er gitt av Moen et al. (1997). Det vil være en klar fordel om overvåkingen følger en metodikk som gjør resultatene anvendbare i Naturindeksen.

Nedenfor følger en kort beskrivelse av lokalitetene med referanse til mer omfattende beskrivelse i litteratur eller andre kilder der dette finnes. Lokalitetene er lista opp fylkesvis innen regionene Østlandet, Sørlandet og Telemark, Vestlandet (inkludert Sunnmøre) og Midt-Norge. Det er noen endringer i prioriteringer av slåtteyrer i Midt-Norge i forhold til lista fra 2011 (Lyngstad et al. 2011). Det skyldes at vi nå har bedre oversikt over slåtteyr i andre deler av Sør-Norge, og for å få en bedre geografisk spredning på lokaliteter med skjøtsel har noen av de midt-norske lokalitetene fått lågere prioritet.

A4.2.1 Østlandet

Skjellvik på Asmaløy (Østfold, Hvaler – spesialområde)

Skjellvik ligger på vestsida av Asmaløy på Hvaler og er innenfor grensene til Ytre Hvaler nasjonalpark. Dette er et område med en veksling mellom myr, fukteng og tørrere eng (dels strandeng) i forsenkninger mellom fastmarkskoller, og der kollene dels er dekt av kystlynghei. Myrpartiene (flatmyr) er små, rike og med tynn torv. Rike myrflekker veksler med rik sump og fastmark, og med overgangstyper uten skarpe grenser. Dette er et av tre gjenværende voksesteder for den kritisk truede orkidéen honningblom (*Herminium monorchis* – CR) (Båtvik & Nytrøen Kvavik 2010). Det har foregått slått av rikmyr, fukteng og sump i flere år, og med slått en gang i året. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, og dette er (i 2013) den eneste

Figur A1. 28 prioriterte slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge, de 10 stjerne­lokalitetene er angitt med *.

myrlokaliteten i boreonemoral sone der skjøtsel er dokumentert. Se lokalitetsbeskrivelsen (Del B) for ytterligere detaljer.

Tyvslåtta (Østfold, Marker)

Tyvslåtta er et meget variert myrkompleks som består av flere relativt uavhengige myrpartier bundet sammen av smale soligene dråg. Intermediær og rik myr finnes, men det meste av arealet har fattig eller ombrotrof vegetasjon (Halvorsen 1977, Hardeng 2000). Det rikeste myrmassivet ligger nordøst for Gurihøyda, og her er det funnet blant annet gulstarr, loppestarr, breiull og jåblom (*Carex flava*, *C. pulicaris*, *Eriophorum latifolium*, *Parnassia palustris*). Storparten av lokaliteten ser intakt ut på ortofoto fra 2010 (Norge i bilder), men det rike myrmassivet nordøst for Gurihøyda er ødelagt av en traktorveg e.l. som går langs hele massivets lengde. Det er antakelig grøfta langs traktorvegen, men dette er vanskelig å se på grunn av skygger på flybilder. Det er kraftig gjengroing på dette myrmassivet. Myra er verna som en del av Fjella naturreservat som ble oppretta i 2013. Et alternativ til Tyvslåtta kan være Vestfjella naturreservat (verneformål barskog) i Aremark og Halden, der Fylkesmannen i Østfold opplyser at det er gamle slåttemyrer med klokkesøte (*Gentiana pneumonanthe*) som er ønskelig å skjøtte.

Slåttemyra (Akershus, Nittedal) *

Dette er et velkjent og vel dokumentert område som er verna som naturreservat, og der skjøtsel foregår etter skjøtelsesplan. Myra domineres av rik (dels ekstremrik) og intermediær myrvegetasjon, og i kantene er det gradvise overganger mellom trebevokst myr og sumpskog. Området har mange orkidéarter, og er et viktig levested for myrflangre (*Epipactis palustris* – EN). Slåttemyra ble nyttet til slått og husdyrbeite fram til ca. 1950 (Moen 1970, Moen & Olsen 1997). I 1997 startet arbeidet med restaurering, og siden er det utført årlig skjøtsel på myra. Skjøtselen gjennomføres av Maridalens venner under ledelse av Tor Øystein Olsen. Det er lagt ut en rekke fastruter på Slåttemyra for å dokumentere utvikling i vegetasjon og effekter av skjøtsel. For detaljer rundt skjøtselen og lenker til ytterligere informasjon se <http://www.maridalensvenner.no/slaattemyra.25743.no.html>.

Storløkjølen (Hedmark, Elverum)

På Storløkjølen opptrer flatmyr, bakkemyr og strengmyr (Moen 1983). Fattigmyr er dominerende, intermediær myr er vanlig, mens rikmyr forekommer flekkvis. Dette er gamle slåttemyrer der mange stakkstenger og hesjer (observert i 1974) vitner om tidligere utnyttelse. Storløkjølen er en av flere lokaliteter i de mest kontinentale vegetasjonssonene som er aktuelle for skjøtsel. Graslandskjølen (Moen 1983) sørvest for Storløkjølen bør antakelig sees i sammenheng med Storløkjølen. Myra er ikke verna, men ser i hovedsak intakt ut på ortofoto fra 2009 (Norge i bilder).

Bersvenmyra (Hedmark, Stor-Elvdal)

Dette er et velavgrenset myrkompleks som omfatter mange myrmasstyper: Flatmyr, bakkemyr, strengmyr, strengblandingsmyr og øyblandingsmyr (Heiberg 1979, Moen 1983). Omtrent 50 % av arealet er rikmyr. Påvirkningen av slått ble ved inventeringen i 1978 antatt å være betydelig, og med markert gjengroing med kratt. Heiberg (1979) konkluderer slik: «Bersvenmyra er en fin representant for rike grasmyrer i fjellet som tidligere har vært slåttemyrer. Det er store rikmyrpartier på Bersvenmyra til å være i denne del av fylket, og myra er omtrent urørt. Myra har stor interesse som verneobjekt». Myra er verna, og bortsett fra noen grøfter som bør fylles igjen ser den noenlunde intakt ut på ortofoto fra 2010 (Norge i bilder).

Einunndalen, Meløyfloen (Hedmark, Folldal) *

Dette store myrområdet i Einunndalen er verna som våtmark. Flatmyr og bakkemyr er vanligst, og i tillegg finnes palsmyr, øyblandingsmyr og strengmyr (Moen 1983). Rikmyrvegetasjon (dels ekstremrik) er dominerende, og hele gradienten fra løsbunn til fastmatte er representert. Lokaliteten er artsrik, og har forekomster av mange kravfulle arter, særlig interessant er funn av kvitstarr (*Carex bicolor* – NT) i området. Denne arten vokser mest på grusører langs bekker og elver, men kan forekomme på rikmyr (Elven 2005). Bruken av området beskrives slik (observert i 1977): «Langs elvekanten ligger en rekke løer og buer som vitner om storstilt slått i tidligere tider». På ortofoto fra 2009 vises flere løer enda. Lokaliteten er intakt, og uten vesentlige inngrep.

Navn som Skeieenga, Bergeengenget og Stortjønneget har sannsynligvis forbindelse med tidligere slått. Området har viktige forekomster av palsmyr og er viktig for fuglelivet. Det er derfor mange hensyn å ta, og det vil være viktig med en god skjøtselsplan før skjøtsel starter opp. Meløya like nord for reservatet er seter for Storsteigen videregående skole som blant annet underviser i naturbruk. Mulighetene for et samarbeid om skjøtsel mellom SNO og Storsteigen bør undersøkes.

Thunemyra (Oppland, Vestre Toten – spesialområde)

Dette er et minerotroft myrkompleks ved Thune skole på Eina (Figur B1). Lokaliteten omfatter to myrmassiv med flatmyr nordvest for tjernet, det sørligste har vært slått inntil ganske nylig, det nordligste er krattbevokst. Ekstremrik vegetasjon er dominerende, mens middelsrik og fattig vegetasjon forekommer. Det er en relativt stor forekomst av jemtlandsstarr (*Carex jemtlandica* – NT) på Thunemyra, og arten er mest tallrik på de slåtte partiene. Deler av myra har blitt brukt av Thune skole for å demonstrere myrslått, og myrmassivet vest for tjernet er av den grunn fortsatt åpent. Vi er ikke kjent med om det er en lengre tradisjon for slått på myra, men det er sannsynlig. Slått bør fortsette på de delene av myra som har vært slått, kanskje med unntak av et sentralt parti med mjukmattevegetasjon. Vi mener det bør slås hvert tredje år på Thunemyra, men det bør utformes en detaljert skjøtselsplan. Lokaliteten er liten, den er ikke verna, men er en av svært få lokaliteter i låglandet på Østlandet med dokumentert skjøtsel. Se lokalitetsbeskrivelser (Del B) for ytterligere detaljer.

Bjørnhaugmyra (Oppland, Nordre Land) *

Bjørnhaugmyra er beskrevet av Høitomt (2011), og med skjøtselsplan for 2012-14. Skjøtsel er startet opp, både med rydding og slått, og dette arbeidet skjer i regi av Dokkadeltaet nasjonale våtmarkssenter AS (<http://www.dokkadelta.no/?p=1280>). Opplysningene i det videre er hentet fra Høitomt (2011). Bjørnhaugmyra har mest flatmyr, men bakkemyr forekommer. Ekstremrik og middelsrik vegetasjon dekker det meste av arealet, og det er store forekomster av mange rikmyrarter (for eksempel lappmarihand (*Dactylorhiza lapponica*)). Dobbeltbekkasin (*Gallinago media* – NT) er observert på myra. Myra har vært i gjengroing, men har hele tida framstått som relativt åpen. Historikken rundt slått på myra er godt beskrevet og dokumentert, med intervju av folk som husker plassering av løer m.m.. Tradisjonell slått opphørte antakelig på 1930-40-tallet. Bjørnhaugmyra er ikke verna. Det er viktig å få på plass en mer langsiktig skjøtselsplan for lokaliteten, og sikre at skjøtselen fortsetter. Det må dokumenteres hva som gjøres av skjøtselstiltak med stedfesting for ulike tiltak og angivelse av hvilke år tiltakene ble gjennomført. Rydding har allerede blitt gjort på en del areal, og det er viktig å følge opp skjøtselen for å hindre rask gjengroing på areal som har blitt rydda. Høitomt (2011) har en god beskrivelse av myra som er tilpasset innlegging i Naturbase, og han angir også ei fornuftig avgrensing. Disse bør erstatte avgrensingen og beskrivelsen som ligger i Naturbase per i dag.

Slåmyradn (Oppland, Øystre Slidre)

Slåmyradn er et ganske stort myrkompleks ved Beitostølen (ca. 1500 daa), og omfatter en rekke myrmassiver med bakkemyr, flatmyr og strengmyr. Vegetasjonen er mest intermediær, men varierer fra fattig til middelsrik. Området er beskrevet av Ullring (2009), og her dokumenteres markaslått godt, blant annet gjennom omtale av løer og bruk på minst én av teigene. Ei høyløe er restaurert i senere tid. Myra er ikke verna, og deler av den er preget av inngrep (utbygging, grøfting, turstier, skiløyper), men de viktigste delene sentralt og i øst virker intakte (ortofoto 2010 og 2011, Norge i bilder).

Svangtjernmyra (Buskerud, Nes)

Svangtjernmyra er et intermediært flatmyrkompleks med mye flommyr (Flatberg 1971). Slått på myra er godt dokumentert, det er blant annet 4 høyløer på myra, hvorav ei er restaurert. Den tradisjonelle slått opphørte før 1950, men området brukes til forsøk med slått, antakelig i forbindelse med slåttekurs (<http://www.slaattekurs.no/>). Myra er verna, og det er utarbeidet en skjøtselsplan.

A4.2.2 Sørlandet og Telemark

Store Slåtta (Telemark, Bamble – spesialområde)

Lokaliteten består av et stort flatmyrmasiv på begge sider av Trettebekken som meandrerer gjennom området (Figur B1). Intermediær fastmatte dominerer, men flekker med mykmatte fins. Myra er helt åpen med unntak av spredte trær og busker som sprer seg inn fra kantene i sør. Navnet tyder på at dette er ei gammel slåttemyr, også høg produksjon og relativt slett overflate tyder på det. Det er trolig lenge siden slåtten opphørte. Myra er relativt intakt, men er noe påvirket av vegen som går langs østsida av myra samt flere grunne grøfter fra vegkanten og ut mot bekken. Store Slåtta er en av svært få slåttemyrlokaliteter vi har klart å finne i boreonemoral vegetasjonssone. Se lokalitetsbeskrivelsen (del B) for ytterligere detaljer.

Reismyr (Aust-Agder, Åmli)

Reismyr er et variert myrkompleks som er dominert av bakkemyr, men der flatmyr og strengmyr også finnes. Vegetasjonen er i hovedsak fattig og intermediær, og med noen ombrotrofe flekker. Deler av området er tidligere slåttemyr, og rester av ei høyløe ble sett ved inventeringen i 1978 (Moen & Pedersen 1981). Myra er verna, men vernet omfatter ikke hele myrkomplekset. Det kan være relevante areal med slåttemyr utenfor reservatgrensa, særlig i vest. Myra er en av flere myrer i sør- og mellomboreal sone og klart oseanisk seksjon i Agder som kan være aktuelle for skjøtsel.

Storslåtta (Aust-Agder, Evje og Hornnes)

Flatmyr og svakt hellende bakkemyr dominerer på Storslåtta. Fattige fastmattesamfunn dekker mer enn 90 % av arealet, og langs bekker finnes mer produktiv høgstarmyr. Det ble funnet rester av stakkstenger og løer ved inventeringen i 1971 (Moen & Pedersen 1981). I Naturbase oppgis at det var slått på myra fram til 1940-tallet. Myra er verna, men de sørlige delene av myrkomplekset er ikke inkludert i vernet. Myra er en av flere myrer i sør- og mellomboreal sone og klart oseanisk seksjon i Agder som kan være aktuelle for skjøtsel.

Vidmyr (Aust-Agder, Bykle) *

Dette store myrområdet er verna, og det er utarbeidet skjøtselsplaner for reservatet (Fylkesmannen i Aust-Agder 2012, Aune & Svalheim 2012). Bakkemyr, flatmyr og strengmyr finnes i mosaikk på Vidmyr, og det er omtrent like stor andel fattig, intermediær og middelsrik vegetasjon. Det er bare små flekker ekstremrik vegetasjon. Det er mange kilder, mest fattige, men også noen rike. Store deler av Vidmyr har tidligere vært brukt som slåttemyr. Særlig i de sørvestlige delene har denne høstinga pågått lenge (til 1958), noe også høyløer vitner om (Moen & Pedersen 1981). Dessverre er et område ved Lundebuteigen dyrka opp, og dette var nok det aller beste slåttemyrområdet på Vidmyr. Lokaliteten er likevel den beste representanten for slåttemyrer i nordboreal sone i de sørlige fjelltraktene i Sør-Norge.

A4.2.3 Vestlandet (inkludert Sunnmøre)

Søre Kvitladalen [= S Kvisladalen] (Rogaland, Bjerkreim)

Lokaliteten omfatter myrene i dalbotnen i Søre Kvitladalen, ikke langt fra grensa mot Vest-Agder. Myrene er relativt smale, og ligger på begge sider av Kvitlåna. Bakkemyr og flatmyr er vanligst, men planmyr og øyblandingsmyr finnes også. Fattigmyr dominerer helt, men noe intermediær vegetasjon er registrert (Moen & Pedersen 1981). Det er usikkert om myrene øverst nordøst i dalen har blitt slått noen gang, men de sørvestlige bærer tydelig preg av å ha blitt slått. Myrene er ikke verna. Lokaliteten har isolert sett begrenset verdi som slåttemyr, men er en representant for slåttemyrer i de mest oseaniske områdene i landet. Det er noen tilsvarende lokaliteter i Rogaland, og det kan tenkes at det finnes eksempler lenger nord langs kysten også.

Øyastøl (Rogaland, Hjelmeland) *

Bakkemyr og flatmyr dominerer dette myrlandskapet, men planmyr og øyblandingsmyr finnes (Moen & Pedersen 1981). I de minerotrofe myrmassivene dominerer fattig vegetasjon, men intermediære og middelsrike myrer dekker også en nokså stor andel av arealet. Ekstremrik myr finnes, men dekker ganske lite. Det er flere rikkilder i området. Tidligere slått er godt dokumentert,

og slåttene tok slutt rundt 1900. Det har vært minst sju høyløer på myra, og myrlandskapet er verna. Noen få daa av Lølandsmyra (ekstremrikt myrparti i nordvest) ble slått i 2013, etter befarig av grunneier Ingvar Bjørnhus, representanter for SNO og A. Moen. Dette arealet er under gjengroing (med blant annet pors (*Myrica gale*)), men har klare trekk av gammel slåttemyr. Slått er planlagt gjennomført årlig de første åra.

Slåttene (Hordaland, Samnanger)

Slåttene er dominert av bakkemyr og flatmyr med fastmattevegetasjon. Antatt rike kilder finnes. Rikmyr dekker ca. halvparten av myrarealet, og arts mangfoldet viser at deler av dette er ekstremrikt myr. Slåttene var et viktig område for utmarksslått fram til 1940/50-talet, og det er registrert tufter etter 16 løer i området. Dette er den beste slåttemyra vi kjenner til i Hordaland. Myra er ikke verna, men ser intakt ut på ortofoto fra 2012 (Norge i bilder).

Tvinna, Randabygda (Sogn og Fjordane, Stryn) *

Tvinna er et stort myrkompleks som domineres av bakkemyr, men der både flatmyr, planmyr og terrengdekkende myr inngår. På minerotrofe myrmassiver er fattig vegetasjon dominerende, men både intermediær og middelsrikt vegetasjon finnes. Grunneierne i området opplyser at myrene sør for Tvinna ble slått, mens myrene nord for Tvinna stort sett ble beita. Området er godt dokumentert (Moen & Olsen 1983, Singsaas & Moen 1985, Arnesen & Øien 2001), og er etter vårt syn den beste, kjente slåttemyrlokaliteten på Vestlandet. Myrene er verna.

Fausa, Fausalia (Møre og Romsdal, Stranda)

Lokalitetsbeskrivelsen er etter Holtan & Gaarder (2012), ytterligere kilder er Holtan & Grimstad (2001), Norderhaug et al. (2004) og Holtan (2011). Lokaliteten ligger ved Fausa, i ei konkav gryte nær vestsida av Storfjorden. Middelsrike og intermediære bakkemyrer som delvis er skog-/krattbevokst er dominerende. Både kvitkurle (*Pseudorchis albida* – NT) og solblom (*Arnica montana* – VU) vokser i myrkantvegetasjon. Området har trolig en av de største bestandene av solblom som er kjent nasjonalt. Tidligere har det helt klart vært beita her, og trolig også omfattende myrslått. Lokaliteten er en del av de store og svært viktige områdene med rike slåtte- og beitemyrer som strekker seg fra Fausa i Stranda og 7 km vestover til øvre Velledalen i Sykkylven. Området er antakelig det beste av flere lignende lokaliteter i sør- og mellomboreal sone og klart oseanisk seksjon på Sunnmøre som kan være aktuelle for skjøtsel. Området er ikke verna.

A4.2.4 Midt-Norge

Fræneidet (Møre og Romsdal, Fræna)

Fræneidet er et myrlandskap dominert av bakkemyrer. Fattig fastmattemyr er vanligst, men store arealer rikere myrer, inkludert ekstremrikt myr, finnes også (Moen 1984). Lokaliteten er verna som Fræneidet naturreservat, og grenser til grøfta myrer både i øst og vest (Jordal 2005). Fræneidet er en representant for låglandsmyrer i klart oseanisk vegetasjonsseksjon i Midt-Norge. Kildene nevner ikke at området har vært brukt som slåttemyr. Her kan områder på Smøla eller Hitra være et alternativ.

Tågdalen (Møre og Romsdal, Surnadal) *

Nordmarka i Rindal og Surnadal er et velkjent og veldokumentert område der utmarksslått var svært vanlig. Tågdalen naturreservat er en del av dette landskapet og har store arealer med ekstremrikt slåttemyr. Skjøtselsplan er utarbeidet (Moen 2000) og ca. 50 daa har vært skjøttet siden 2002. Det er oppfølging i faste prøveflater med langtidsserier for overvåking av myr- og engvegetasjon. Blant annet har 30-40 prøveflater blitt slått eksperimentelt annethvert år siden 1973. Egen værstasjon ble etablert i 2007. Det er flere områder i regionen med slåttemyrer av lignende kvalitet, men Tågdalen skiller seg ut gjennom etablert skjøtsel og overvåking.

Garbergmyra (Sør-Trøndelag, Meldal)

Garbergmyra er verna som naturreservat, og har svært variert myrnatur. Det er mindre arealer middelsrikt og ekstremrikt myrvegetasjon med artsinventar som indikerer låglandsforhold. Det er utarbeidet skjøtselsplan (Singsaas 1995), og skjøtsel startet i 1996. Ca. 30 daa skjøttes

regelmessig, og det er oppfølging i faste prøveflater (Øien 2010). Garbergmyra er ikke blant de aller mest verdifulle slåttemyrene, men prioriteres her fordi det er en låglandslokalitet (nedre del av mellomboreal sone) med etablert skjøtsel.

Skognakjølen (Sør-Trøndelag, Orkdal/Skaun/Melhus)

Dette er et stort myrlandskap i området fra Midtskogsvatnet i vest til Svarttjønna i øst og Store Morsjøen i sør. Skognakjølen omfatter fire større områder med middelsrik og ekstremrik myrvegetasjon som tidligere har vært brukt til slått: Myrer N for Midtskogsvatnet i nordvest, myrer ved Blåkkåtjønna i sørvest og Megardsslættet og Storvollmyra-Slættet i øst. Førstnevnte inngår i Midtskogsvatnet naturreservat der det også er funnet tufter av høyløe (Frisvoll 1974, Singsaas 1984). På Megardsslættet er det i seinere tid arrangert årlige slåttedager i regi av ungdomslaget.

Sølandet (Sør-Trøndelag, Røros) *

Sølandet er velkjent og veldokumentert, og omfatter det største sammenhengende området med ekstremrik slåttemyr i Norge. 3064 daa er verna som naturreservat, og om lag 1600 daa har vært skjøttet i over 30 år. Sølandet er nasjonalt referanseområde for utmarksslått, og det er her nasjonalt prioriterte langtidsserier for overvåking av myr- og engvegetasjon. Blant annet har 40-50 prøveflater blitt slått eksperimentelt hvert år siden 1974. Egen værstasjon ble etablert i 2007. Området er et viktig leveområde for den sterkt trua orkideen svartkurle. Viktige erfaringer er oppsummert i Øien & Moen (2006) og Moen & Øien (2012).

Øvre Forra (Nord-Trøndelag, Levanger) *

Øvre Forra naturreservat er 108 km², og har Ramsar-status. Myr dekker over 60 % av arealet sentralt i området, og det store myrlandskapet her er et av de viktigste på nasjonalt plan. Øvre Forra er et veldokumentert område med store arealer middelsrik og ekstremrik myr som tidligere har vært slått (Moen et al. 1976). Det er utarbeidet skjøtelsesplan, systematisk skjøtsel startet i 2009, og hittil er ca. 90 daa rydda og slått (Øien et al. 1997, Øien & Moen 2007, Øien et al. 2010, Lyngstad et al. 2012a, Lyngstad 2012b). I tillegg er slått på mindre arealer utført en rekke ganger de siste 30-40 årene. Det er oppfølging av slått i faste prøveflater.

Kvamsfjell-området (Nord-Trøndelag, Steinkjer) *

Kvamsfjellet og Nordfjellet i Steinkjer er et stort landskap (ca. 50 km²) der utmarksslåtten har vært svært viktig. I dette landskapet er det svært store arealer med ekstremrike slåttemyrer i god tilstand (Høitomt & Lyngstad 2011, Lyngstad et al. 2012b). Tre delområder har særlig høy verdi: 1) Monsdalen, 2) Grøtanenget-Stromstaddalen og 3) Hallanenget. Kvamsfjellet er godt dokumentert kulturhistorisk, blant annet med registrering av over hundre slåttebuer (løer) og med informasjon om hvilke gardar som slo de forskjellige myrene.

Gjevsjø-området (Nord-Trøndelag, Snåsa)

Området består av flere slåttemyrer nord og øst for Gjevsjøen gard med middelsrik og ekstremrik myrvegetasjon. Østlige deler (Flatmyra, Bålmyra og deler av Stormyra) er verna og ligger innen Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark. Svennstormyra og Langmyra ligger utenfor. Myrene er beskrevet i Nilsen et al. (1997). Her kan slåttemyrene i Gaundalen-området i Snåsa eller områder i Lierne (eks. Tjallia) og Røyrvik (eks. Hudningsdalen) være et alternativ.

Rosåsen-området (Nord-Trøndelag, Høylandet)

Ved Rosåsen er det et stort, relativt lågtliggende myrlandskap med store arealer middelsrik og ekstremrik myrvegetasjon. Deler av området er verna som Hattmoenget naturreservat. Skjøtelsesplan for slått av ca. 250 daa er utarbeidet, og faste prøveflater ble etablert i 2011 (Moen & Nilsen 2005, Lyngstad 2012). Det har vært utført slått på ca. 70 daa siden 2005, og det er rydda en god del særlig de siste tre åra.

Tabell A3. Oversikt over de 28 høgest prioriterte lokalitetene med slåttemyr i Sør-Norge. Områdene er lista opp fylkes- og kommunevis, og med ID i Myrbase og Naturbase der dette finnes. Vegetasjonssoner og -seksjoner er angitt etter Moen (1998a), bioklimatiske soner og -seksjoner etter Bakkestuen et al. (2008). Rik myr: Anslått andel av slåttemyr som har middelsrik eller ekstremrik vegetasjon fra x = lite til xxx = mye/mesteparten, + = rikmyr forekommer men andel er ukjent, - = rikmyr forekommer ikke. Verdivurdering myrplan: 1a = særlig verneverdig internasjonalt (typeområde), 1b = særlig verneverdig nasjonalt (typeområde), 1c = særlig verneverdig nasjonalt (spesialområde), 2 = regionalt verneverdig, 3 = lokalt verneverdig. Verdivurdering Naturbase: A = svært viktig, B = viktig, C = lokalt viktig. Verdivurderinger i Naturbase er lista opp i samme rekkefølge som ID i Naturbase. Størrelse: Anslått areal med slåttemyr etter følgende skala: x (< 200 daa), xx (200-500 daa), xxx (> 500 daa). For Naturbaselokaliteter har vi brukt det oppgitte arealet, men vi gjør oppmerksom på at dette kan inneholde andre naturtyper enn slåttemyr. Tilstand: Trinn av gjengroingstilstand (GG) etter NiN (Halvorsen et al. 2009), fra 1 aktiv bruk til 5 ettersuksesjonstilstand. Kursiv viser til at tilstand er angitt kun på bakgrunn av studier av ortofoto (Norge i bilder). Andre kulturspor: x = rester av stakkstenger og tufter av høyløer/slåttebuer finnes (eller har nylig funnes), xx = rester av høyløer/slåttebuer og stakkstenger finnes, xxx = har intakte høyløer/slåttebuer og stakkstenger. Dokumentasjon av slått: Meget god = god lokalhistorisk dokumentasjon, skjøtselsplan med utførlig omtale etc.; God = kulturspor finnes, navn tyder på tidligere slått, slått nevnes i kilder med god begrunnelse; Middels = slått nevnes, men uten begrunnelse; Dårlig = antakelse om tidligere slått; Ingen = enten ingen informasjon om bruk eller informasjon om beiting, ikke slått.

Myrbase-ID	Naturbase-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg. sone/ -seksjon		Bioklim. sone/ -seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størrelse	Tilstand	Andre kulturspor	Dokumentasjon	Kilde
						Fra litteratur	Tolka 2013									
1077	VV00002752, BN00056915, BN00056837, BN00056838	Skjellvik på Asmaløy	Øs	Hvaler	PL 10,47		BN/O2		xxx		A, A, B	x	1 (-4)		God	Båtvik & Nytrøen Kvavik 2010. Feltbefaring 2012 (A. Moen)
	VV00000806, BN00038305	Tyvslåtta	Øs	Marker	PL 47,91		BN/O1-O2	BN/O1	+		A	x	3-4		God	Halvorsen 1977
2016	VV00001255, BN00045572, BN00045716	Slåtmyra	Ak	Nittedal	PM 01,57			SB/O1	xxx	1c	B, A	x	1		Meget god	Moen 1970, Moen & Olsen 1997
4031	BN00028777, BN00001467	Storløkjølen	He	Elverum	PN 52,81			MB/OC	x	2	B	xxx	3-4	x	God	Moen 1983
4074	VV00001406	Bersvenmyra	He	Stor-Elvdal	NP 77,48		NB/C1		xx	1b-2		xxx	3-4		Middels	Heiberg 1979, Moen 1983
4045	VV00001913	Einunndalen, Meløyfloen	He	Folldal	NQ 53,08		NB-LA/C1		xxx	1b		xxx	3-4	x	God	Moen 1983
	VV00000549, BN00013008	Thunemyra	Op	Vestre Toten	NN 88-89, 21			MB/OC	xxx		B	x	2-5		Meget god	Feltbefaring 2012-13 (A. Lyngstad & D.-I. Øien)
	BN00028299	Bjørnhaugmyra	Op	Nordre Land	NN 58-59, 70-71	MB/O1		NB/OC	xxx		B	xx	1, 3-4		Meget god	Høitomt 2011
	BN00027139	Slåmyradn	Op	Øystre Slidre	MN 96-97, 87-89			NB/OC	+		B	xx	3-4	xxx	God	Ullring 2009
6022	VV00000432	Svangtjørnmyra	Bu	Nes	NN 10,00		MB/OC		-	1c		xxx	1, 3-4	x	God	Flatberg 1971
	BN00036248	Store Slåtta	Te	Bamble	NL 30,47-48			BN/O1	-		B	x	3-4		Middels	Feltbefaring 2013 (D.-I. Øien)
9042	VV00000909	Reismyr	AA	Åmli	ML 66,26		MB/O2		-	1b-2		xxx	3-4	x	God	Moen & Pedersen 1981
9006	VV00000602	Storslåtta	AA	Evje og Hornnes	MK 22,84		SB/O2		-	1b-2		xxx	2-3	x	God	Moen & Pedersen 1981

Myrbase-ID	Naturbase-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg. sone/ -seksjon		Bioklim. sone/ -seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størrelse	Tilstand	Andre kultur-spor	Dokumentasjon	Kilde
						Fra litteratur	Tolka 2013									
9029	VV00001939	Vidmyr	AA	Bykle	MM 08,06		NB/O1		xx	1a		xxx	1, 3-4	x	Meget god	Moen & Pedersen 1981, FM Aust-Agder 2012, Aune & Svalheim 2012
11046	BN00000703	Søre Kvittladalen	Ro	Bjerkreim	LL 54,11			MB/O3	-	2-3	B	xxx	3-4		Middels	Moen & Pedersen 1981
11010	VV00000624, BN00008808	Øyastøl	Ro	Hjelmeland	LL 52,69			SB/O2	x	1b	A	xx	1, 3-4	x	Meget god	Moen & Pedersen 1981
	BN00029532	Slåttena	Ho	Samnanger	LN 20,03			SB/O3	xx		B	xxx	3-4	xx	God	Naturbase
14037	VV00002284, BN00002010	Tvinna, Randabygda	SF	Stryn	LP 61,61			MB/O2	x	1b	A	xxx	3-4		Meget god	Moen & Olsen 1983, Singsaas & Moen 1985, Arnesen & Øien 2001
	BN00008306	Fausa: Fausalia	MR	Stranda	LQ 88,15-16			SB/O2	+		A	xxx	3-4		Middels	Holtan & Grimstad 2001, Norderhaug et al. 2004, Holtan 2011, Holtan & Gaarder 2012
15048	VV00000549, BN00020381	Fræneidet	MR	Fræna	MQ 10-12, 72-73	SB/O2		BN/O2	xx	1b-2	A	xx	3-4		Dårlig	Moen 1984, Jordal 2005
15021	BN00018523, BN00018120, BN00018119	Tågdalen	MR	Surnadal	NQ 04,91	(MB)-NB/O2		MB/O1	xxx	1c	B, A, B	xx	1-3	xx	Meget god	Moen 1984, Moen 2000. Årlig feltarbeid.
16016	VV00001424	Garbergmyra	ST	Meldal	NQ 24,96	MB/O2			xx	1b-2		xx	1-2		Meget god	Moen 1983, Singsaas 1995, Øien 2010
16077	VV00000870, BN00037590, BN00029493, BN00029441, BN00029446, BN00029456, BN00029455	Skognakjølen	ST	Melhus/Skauen/Orkdal	NR 45,08	MB-(NB)/O2	MB/O2		xxx	1b-(2)		xxx	1-3	x	Meget god	Frisvoll 1974, Moen 1983, Singsaas 1984, Lyngstad et al. 2012b
16051	VV00001500, BN00030350	Sølendet	ST	Røros	PQ 44,53	(MB)-NB/O1-OC		NB/OC	xxx	1a	A	xxx	1	xxx	Meget god	En rekke vitenskapelige artikler, rapporter m.m. Oppsummert i Øien & Moen (2006) og Moen & Øien (2012). Årlig feltarbeid.
17006	BN00011279, BN00013637, BN00071223, BN00071222, BN00071221, BN00071218, BN00071224, BN00071220, BN00071219, BN00085067, BN00085071, BN00084953	Øvre Forra	NT	Levanger	PR 27,55	MB-NB/O2		MB/O1	xxx	1a	A, A, A, B, A, A, B, B, B, C, B, B	xxx	1-3	x	Meget god	Moen et al. 1976, Moen et al. 1983, Øien et al. 1997, Øien & Moen 2007, Øien et al. 2010, Lyngstad et al. 2012a, Lyngstad 2012b. Årlig feltarbeid.

Myrbase-ID	Naturbase-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg. sone/ -seksjon		Bioklim. sone/ -seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størrelse	Tilstand	Andre kultur-spor	Dokumentasjon	Kilde
						Fra litteratur	Tolka 2013									
	BN00084921, BN00085073, BN00085072, BN00085059, BN00085079, BN00085077, BN00084886, BN00084957, BN00084908, BN00084893, BN00085076, BN00085062, BN00085070, BN00085060, BN00085064, BN00082005, BN00085078, BN00085075, BN00084956, BN00084933, BN00084911, BN00084888, BN00084971, BN00084962, BN00084932, BN00084907, BN00084943, BN00084955, BN00084892, BN00084917, BN00084970, BN00084904, BN00085065, BN00084919, BN00085069, BN00084958, BN00084902, BN00084890, BN00084915, BN00084967, BN00084960, BN00084918, BN00084910, BN00084947, BN00085061, BN00084973, BN00084969, BN00084961, BN00084891, BN00084897	Kvamsfjell-området	NT	Steinkjer	PS 22-26,17-19	MB-NB/O2			xxx	-	A, A, A, C, B, B, C, A, C, B, A, A, C, C, C, A, A, C, C, C, B, B, B, A, A, A, C, C, A, B, A, B, C, B, B, B, A, A, A, A, B, C, C, B, A, B	xxx	2-4	xxx	Meget god	Høitomt & Lyngstad 2011, Lyngstad et al. 2012b
	BN00078970, BN00078972, BN00078979, BN00078971, BN00078973, BN00078974, BN00078975, BN00078978, BN00078977, BN00078976	Gjevsjø-området	NT	Snåsa	VM 07-08,09-10	MB-NB/O1			xx	-	B, C, C, C, B, C, C, C, C, C	xxx	2-3	x	Meget god	Nilsen et al. 1997
17130	BN00037557, BN00037561	Rosåsen-området	NT	Høylandet	UM 69,76	MB-(NB)/(O1)-O2		MB/O1	xx	1a	A, A	xxx	1-4	xx	Meget god	Moen et al. 1983, Moen & Nilsen 2005, Lyngstad 2012

A4.3 Prioriterte slåttemyrer fordelt på vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner

Figur A2 viser de prioriterte slåttemyrlokalitetene fordelt på vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner. Soner og seksjoner er i tillegg oppgitt for alle lokaliteter i tabell A3 og vedlegg 3. Her gjør vi oppmerksom på at det i noen tilfeller er et visst avvik mellom vegetasjonssoner og -seksjoner (etter Moen 1998a) og bioklimatiske soner og seksjoner etter Bakkestuen et al. (2008). Dette skyldes ulike metodikk, og det ene er ikke mer riktig enn det andre, men det er viktig å være klar over hvilket av disse systemene som ligger til grunn. Det er derfor skilt mellom disse i tabell A3 og vedlegg 3. Vi kan generelt si at for Naturbaselokaliteter er det de bioklimatiske sonene og seksjonene som er oppgitt, og disse er beregnet automatisk (se kap. A4.1). I figur A2 har vi imidlertid forholdt oss til vegetasjonssoner og -seksjoner, og det er i noen tilfeller forskjell på hvilken vegetasjonsgeografisk region lokaliteten er ført opp under i figur A2 og den bioklimatiske regionen som framgår i tabell A3 og vedlegg 3. Særlig langs kysten er det forskjell på systemene, her går de bioklimatiske sonene noe høyere opp og lenger nord enn de tilsvarende vegetasjonssonene. Det er også en tendens til at de bioklimatiske seksjonene viser mindre grad av oseanitet enn vegetasjonsseksjonene. Disse forholdene er også diskutert i Bakkestuen et al. (2008).

Det går fram av det gjennomgåtte materialet at slåttemyr er vanligst i mellomboreal og nordboreal vegetasjonssone, og klart oseanisk og svakt oseanisk vegetasjonsseksjon. Aller vanligst ser det ut til at kombinasjonen mellomboreal sone og klart oseanisk seksjon er. Dette skyldes i stor grad klimatiske forhold som blant annet styrer utbredelse av, og areal med ulike myrmasstyper, og som påvirker produktiviteten på myrene. I tillegg dekker denne vegetasjonsgeografiske regionen et stort areal, og den er blant de vanligste i landet (Moen 1998a). Et oseanisk klima med langvarig snødekke er en forutsetning for utstrakt dannelse av bakkemyrer (Moen 1990), og det er ofte på bakkemyrer vi finner de beste slåttemyrene. Myrvegetasjon opptrer opp til og med lågalpin vegetasjonssone, men produktiviteten avtar med høyden over havet. De mest ettertraktede arealene var derfor ikke i fjellet, men lågere ned. I låglandet (til og med sørboreal sone) er det mindre myrandel enn lenger opp, og en mindre areal myr som er egne til slått. I mellomboreal sone finner vi derfor store areal myr som er produktive og godt egne for slått. Flere av stjernelokalitetene finner vi i denne vegetasjonssonen samt i nordboreal sone og klart oseanisk seksjon; Kvamsfjell-området i Steinkjer, Øvre Forra i Levanger, Tågdalen i Surnadal, Tvinna i Stryn og Øyastøl i Hjelmeland. Det er i tillegg en lang rekke lokaliteter med høy kvalitet som slåttemyr som ikke får høyeste prioritet fordi det er mange gode kandidater å velge blant. Vi vil særlig nevne Hudningsdalen i Røyrvik, her er det starta skjøtsel på Langslåtten (i øst, nær riksgrensa) og på Kustakkslettet og Femstakkmyra ved Myrmo. På Sandnes i Lierne er det også laget skjøtelsplaner med tanke på å starte opp skjøtsel (Lyngstad et al. 2012b).

I boreonemoral og sørboreal vegetasjonssone er det få gode slåttemyrlokaliteter, og de fleste vi har funnet ligger i klart oseanisk seksjon. Både i kombinasjon med sterkt oseanisk, svakt oseanisk og overgangsseksjon er det kun en handfull lokaliteter, og få av disse er gode slåttemyrer. Det er ingen kjente lokaliteter i boreonemoral sone i overgangsseksjonen. Denne regionen dekker små arealer, for det meste på Indre Østlandet. Slåttemyra i Nittedal står i en særstilling, og er den eneste stjernelokaliteten i låglandet. Tyvslåtta i Marker og Thunemyra i Vestre Toten er også viktige slåttemyrer. Et par myrer i Kongsvinger er mulige kandidater som kan vurderes (vedlegg 3). De sistnevnte er så langt ikke gitt høy prioritet fordi myrene ikke er undersøkt i felt.

I boreonemoral (og nedre del av sørboreal) vegetasjonssone på Østlandet finnes mange små rikmyrer med forekomster av sjeldne og truede myrarter (se f.eks. Moen & Wischmann 1972). Venåsmyra i Bærum, Gjellebekkmyrene i Lier og flere myrer nær Blankvann i Oslo er eksempler på slike lokaliteter. Ved feltarbeidet i 2012-13 ble det også oppsøkt en rekke myrer av denne typen, og vi er nokså sikre på at mange av dem har vært slått, men det er ikke lenger mulig å se spor i vegetasjonen etter dette. Når det heller ikke er kulturspor eller historiske opplysninger om slått har vi valgt å registrere disse som rikmyr (som naturtype etter Direktoratet for

naturforvaltning (2007)). Dette er ganske sikkert tilfelle også for mange av rikmyrene i låglandet på Østlandet som allerede ligger i Naturbase. Vi har ikke hatt kapasitet til å gå nøye gjennom alle disse i forbindelse med vurderingen av slåttemyrer, men søk etter relevant informasjon er foretatt. Flere av disse kan vurderes som spesialområder der rydding og slått er aktuelt for å ta vare på populasjoner av sjeldne eller truede arter, se blant annet Røsok et al. (2013).

I sterkt oseanisk seksjon er det generelt få lokaliteter, og det er mest i kombinasjon med mellomboreal sone at det er et visst utvalg. Ingen av stjernelokalitetene ligger i de aller mest oseaniske områdene. Slåttena i Samnanger er kanskje den beste slåttemyrlokaliteten i sterkt oseanisk seksjon. I ytre deler av Sogn og Fjordane (Fjaler og Solund) er det noen lokaliteter vi vurderte å inkludere blant de høgest prioriterte for å få bedre representasjon av de mest oseaniske vegetasjonsseksjonene. Tilstand og tidligere bruk er imidlertid for dårlig eller for dårlig kjent til at de kan prioriteres høgt.

I svakt oseanisk seksjon og overgangsseksjonen er det et noenlunde bra utvalg gode lokaliteter i mellomboreal og nordboreal sone. Her ligger stjernelokalitetene Sølendet i Røros, Vidmyr i Bykle og Bjørnhaugmyra i Nordre Land. I midtre deler av Hedmark (Elverum, Trysil, Åmot) er det en rekke aktuelle lokaliteter i disse vegetasjonsregionene. Disse er representert ved Storløkjølen, men her kan det tenkes at nærmere undersøkelser vil vise at det er andre lokaliteter som bør prioriteres.

	O3	O2	O1	OC	C1
LA					(Einunndalen, Meløyfloen, Folldal *)
NB		(Kvamsfjell-området, Steinkjer *) Øvre Forra, Levanger * (Skognakjølen, Melhus/Skaun/Orkdal)	(Sølendet, Røros *) Gjevsjø-området, Snåsa Vidmyr, Bykle *	Sølendet, Røros * Slåmyradn, Øystre Slidre	Bersvenmyra, Stor-Elvdal Einunndalen, Meløyfloen, Folldal *
MB	Slåttena, Samnanger Søre Kvitlådalen, Bjerkreim	Kvamsfjell-området, Steinkjer * (Øvre Forra, Levanger *) Tågdalen, Surnadal * Rosåsen-området, Høylandet Garbergmyra, Meldal Tvinna, Randabygda, Stryn * Øyastøl, Hjelmeland * Reismyr, Åmli Skognakjølen, Melhus/Skaun/Orkdal	Gjevsjø-området, Snåsa Bjørnhaugmyra, Nordre Land *	(Sølendet, Røros *) Svangtjørnmyra, Nes Storløkjølen, Elverum	
SB		Fræneidet, Fræna Storslåtta, Evje og Hornnes Fausa: Fausalia, Stranda	Slåttmyra, Nittedal *	Thunemyra, Vestre Toten	
BN		Tyvslåtta, Marker Store Slåtta, Bamble Skjellvik på Asmaløy, Hvaler	(Tyvslåtta, Marker) (Store Slåtta, Bamble)		
N					

Figur A2. 28 prioriterte slåttemyrlokaliteter fordelt på vegetasjonssoner (N – LA) og vegetasjonsseksjoner (O3 – C1) (Moen 1998a). Kombinasjoner av soner og seksjoner som ikke forekommer i Norge har grå bakgrunn. Noen lokaliteter har areal i flere vegetasjonsgeografiske regioner (soner og seksjoner), og er oppført flere steder. Parenteser angir at en mindre andel av arealet forekommer i en gitt vegetasjonsgeografisk region. * viser til de 10 stjernelokalitetene.

Svakt kontinental seksjon dekker lite areal i Sør-Norge, og finnes bare fra mellomboreal sone og oppover. De beste slåttemyrene i de mest kontinentale områdene er alle i nordboreal sone, og Meløyfloen i Einunndalen i Folldal er en stjernelokalitet her. Meløyfloen ligger høgest av lokalitetene vi har gitt prioritet, og er den eneste som er i grenseland mot lågalpin sone. Kartleggingsarbeid de siste 15-20 åra (naturtypekartlegging og annet) har oftest vært konsentrert om låglandsområder der det er mest press på arealene. Dette har vært en riktig strategi, men samtidig er det grunn til å tro at naturtyper med viktige forekomster fra nordboreal sone og oppover er underrepresentert i Naturbase. Når det gjelder slåttemyr tror vi at det vil kunne komme til mange gode lokaliteter hvis det gjennomføres målrettede kartlegginger med fokus på høgereliggende områder. Samtidig mener vi de høgereliggende områdene er godt dekt gjennom lokalitetene vi prioriterer (figur A2).

A4.4 Geografisk fordeling av prioriterte slåttemyrer

Vi har i denne rapporten delt Sør-Norge i fire regioner: Østlandet, Sørlandet og Telemark, Vestlandet (inkludert Sunnmøre) og Midt-Norge. Østlandet har ti prioriterte slåttemyrlokaliteter, og tre av disse er stjernelokaliteter. Midt-Norge har ni lokaliteter og fire er stjernelokaliteter, Vestlandet har fem lokaliteter hvorav to er stjernelokaliteter, mens Sørlandet og Telemark har fire lokaliteter og én stjernelokalitet (figur A1). Dette gjenspeiler ganske godt den geografiske fordelingen av slåttemyr i Sør-Norge.

Noen aktuelle distrikter er ikke representert med prioriterte slåttemyrer. Dette gjelder for eksempel sørlige del av Hedmark (Glåmdalen), låglandsområder på Sørlandet, Sunnhordland og Hardanger, Sunnfjord og Sogn, samt Fosen. På Fosen er det flere aktuelle myrer, men vi vurderer det slik at de prioriterte lokalitetene i Midt-Norge er bedre slåttemyrlokaliteter som dekker de samme naturverdiene. På Sørlandet er det mest relativt små fattigmyrer som ble slått, og disse har ikke nådd opp i prioriteringen ut fra de kriteriene vi har benyttet. For de andre distriktene er det få lokaliteter som er kjent, og de har enten for låg verdi til å kunne prioriteres eller er for dårlig dokumentert til å kunne vurderes.

A5 Referanser

- Arnesen, T. & Øien, D.-I. 2001. Myrområdet ved Tvinna, Stryn. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2001-3: 1-16, 1 kart.
- Aune, S. & Svalheim, E. 2012. Kartlegging av vegetasjon og prioritering av områder for skjøtsel. Vidmyr naturreservat, Bykle kommune, Aust-Agder fylke. – Bioforsk rapport 138: 1-16.
- Bakkestuen, V., Erikstad, L. & Halvorsen, R. 2008. Step-less models for regional environmental variation in Norway. – J. Biogeogr. 35: 1906-1922.
- Båtvik, J.I. & Nytrøen Kvavik, G. 2010. Utkast til handlingsplan for honningblom *Herminium monorchis*. – DN-rapport 2010. (upubl.).
- Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. 2. utgave 2006, oppdatert 2007. – DN-håndbok 13: flere pag., 11 vedlegg.
- Direktoratet for naturforvaltning 2009. Handlingsplan for slåttemark. – DN rapport 2009-6: 1-51, 2 vedlegg.
- Elven, R. (red.) 2005. Johannes Lid og Dagny Tande Lid. Norsk flora. 7. utgåve. – Samlaget, Oslo. 1230 s.
- Flatberg, K.I. 1971. Myrundersøkelser i fylkene Vestfold, Buskerud, Telemark og Oppland sommeren 1970. Rapport i forbindelse med Naturvernrådets landsplan for myrreservater og IBP-CT-Telmas myrundersøkelser i Norge. – K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim. 62 s., 66 pl. (rapp. utenom serie).
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. – NINA Temahefte 12: 1-279.
- Frisvoll, A.A. 1974. Rapport om undersøkelser av flora og vegetasjon i Skognakjølområdet (Sør-Trøndelag, kommunene Skaun, Melhus og Orkdal), sommeren 1974. – K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd., Trondheim. 15 s. Upubl.
- Fylkesmannen i Aust-Agder 2012. Skjøtselsplan for Vidmyr naturreservat, Bykle kommune, Aust-Agder fylke. – Fylkesmannen i Aust-Agder, miljøvernavdelinga. 26 s., 2 vedlegg.
- Hardeng, G. (red.) 2000. Naturfaglige undersøkelser av områder i Østfold (1970-99). IV. – Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen rapport 2000-1A: 1-210.
- Halvorsen, R. 1977. Myrvegetasjon i Indre Østfold. Del I-III. – Oslo. 343 s. (rapp. utenom serie).
- Halvorsen, R., Andersen, T., Blom, H.H., Elvebakk, A., Elven, R., Erikstad, L., Gaarder, G., Moen, A., Mortensen, P.B., Norderhaug, A., Nygaard, K., Thorsnes, T. & Ødegaard, F. 2009. Naturtyper i Norge (NiN) versjon 1.0.0. – www.artsdatabanken.no (2009 09 30).
- Heiberg, E. 1979. Myrområder i Hedmark fylke. Myrregistreringer i 1978 i forbindelse med verneplan for myrer i Hedmark. – Fylkesmannen i Hedmark, Hamar. 177 s. (rapp. utenom serie).
- Holtan, D. 2011. Supplerende kartlegging av naturtyper i Stranda kommune 2010. – Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga rapport 2011-4: 1-73.
- Holtan, D. & Grimstad, K.J. 2001. Biologisk mangfold i Stranda kommune. Kartleggingsrapport 2000. – Stranda kommune rapport. 127 s. + kart.
- Holtan, D. & Gaarder, G. 2012. Kartlegging av solblom i slåttemyrer på Sunnmøre. – Miljøfaglig Utredning rapport 2012-33: 1-40.
- Høitomt, G. 2011. Slåttemyr, en truet naturtype. Med skjøtselsplan for Bjørnhaugmyra i Nordre Land kommune, Oppland. – Notat. 35 s. Upubl.
- Høitomt, T. & Lyngstad, A. 2011. Naturtypekartlegging i Kvamsfjellet, Steinkjer kommune – kalkskog og slåttemyr. – Biofokus-rapport 2011-34: 1-51.
- Jordal, J.B. 2005. Kartlegging av naturtyper i Fræna kommune. – Rapport J.B. Jordal 5-2005. 140 s.
- Larsen, B.H., Gaarder, G., Høitomt, G., Wangen, K. & Wold, O. 2013. Kartlegging av huldrestarr i Norge i 2013. – Miljøfaglig utredning Rapport 2013-40: 1-77, 3 vedlegg.
- Lyngstad, A. 2010. Population Ecology of *Eriophorum latifolium*, a Clonal Species in Rich Fen Vegetation. – NTNU Fakultet for naturvitenskap og teknologi, Trondheim. 46 s. + 4 artikler.
- Lyngstad, A. 2012a. Kartlegging av vegetasjon og skjøtselsplan for slåttemyr ved Rosåsen på Høylandet. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2012-2: 1-58.

- Lyngstad, A. 2012b. Kartlegging, overvåking og skjøtsel i Øvre Forra naturreservat 2012. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2012-8: 1-36.
- Lyngstad, A., Moen, A. & Øien, D.-I. 2011. Framdriftsrapporter fra tre myrprosjekter i 2011, med vekt på slåttemyrundersøkelser i Trøndelag. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2011-5: 1-43.
- Lyngstad, A., Moen, A. & Øien, D.I. 2012a. Overvåking og skjøtsel i Øvre Forra naturreservat 2011. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2012-1: 1-19.
- Lyngstad, A., & Øien, D.-I. 2003. Omanalyser av faste prøveflater i Garbergmyra naturreservat 2003. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2003-5: 1-13.
- Lyngstad, A., Øien, D.-I. & Moen, A. 2012b. Slåttemyrundersøkelser i Nord- og Sør-Trøndelag. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2012-6: 1-150.
- Moen, A. 1970. Myrundersøkelser i Østfold, Akershus, Oslo og Hedmark. Rapport i forbindelse med Naturvernrådets landsplan for myrreservater og IBT-CT-Telma's myrundersøkelser i Norge. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim. 90 s., 22 pl. (rapp. utenom serie).
- Moen, A. 1983. Myrundersøkelser i Sør-Trøndelag og Hedmark i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983-4: 1-138.
- Moen, A. 1984. Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1984-5: 1-84.
- Moen, A. 1989. Utmarksslåtten - grunnlaget for det gamle jordbruket. – Spor 4-1: 36-42.
- Moen, A. 1990. The plant cover of the boreal uplands of Central Norway. I. Vegetation ecology of Sølendet nature reserve; haymaking fens and birch woodlands. – *Gunneria* 63: 1-451, 1 kart.
- Moen, A. 1998a. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. – Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.
- Moen, A. (red.) 1998b. Gjengroing i tradisjonelt drevet kulturlandskap. – S. 17-89 i Framstad, E. & Lid, B. (red.) *Jordbrukets kulturlandskap. Forvaltning av miljøverdier*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Moen, A. 1999. Slåtte- og beitemyr. – S. 153-164 i Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M. (red.) *Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker*. Landbruksforlaget, Oslo.
- Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Tågdalen naturreservat i Surnadal. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot Ser. 2000-7: 1-45, 1 kart.
- Moen, A., Kjølvik, L., Bretten, S., Sivertsen, S. & Sæther, B. 1976. Vegetasjon og flora i Øvre Forradalsområdet i Nord-Trøndelag, med vegetasjonskart.
- Moen, A., Lyngstad, A., Nilsen, L.S. & Øien, D.-I. 2006. Kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap i Midt-Norge. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2006-3: 1-98, 5 vedl.
- Moen, A., Lyngstad, A. & Øien, D.-I. 2011. Kunnskapsstatus og innspill til faggrunnlag for oseanisk nedbørmyr som utvalgt naturtype. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2011-7: 1-72.
- Moen, A. & medarbeidere 1983. Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983-1: 1-160.
- Moen, A. & Nilsen, L.S. 2005. Botaniske verneverdier for slåtte- og våtmark og forslag til skjøtsel av kulturlandskap vest for Rosåsen, Høylandet. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2005-4: 1-23.
- Moen, A. & Olsen, T.Ø. 1997. Oversikt over flora og vegetasjon innen Slåttemyra naturreservat i Nittedal, Akershus; med skisse til skjøtselsplan. – NTNU Vitensk.mus. Bot. notat 1997-5: 1-25.
- Moen, A. & Olsen, T.Ø. 1983. Myrundersøkelser i Sogn og Fjordane i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983-5: 1-37.
- Moen, A. & Pedersen, A. 1981. Myrundersøkelser i Agder-fylkene og Rogaland i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1981-7: 1-252.
- Moen, A., Størkersen, Ø., Thingstad, P.G., Økland, R.H. & Aagaard, K. 1997. Overvåking av biologisk mangfold i myr og våtmark. – S. 50-66 i Paulsen, G.M. (red.) *Overvåking av biologisk mangfold i åtte naturtyper*. Forslag fra åtte arbeidsgrupper. Utredning for DN 1997-7.
- Moen, A. & Wischmann, F. 1972. Verneverdige myrer i Oslo, Asker og Bærum. Rapport i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Miscellanea 7: 1-69.
- Moen, A. & Øien, D.-I. 1998. Utmarksslåttenes effekter på plantelivet. – S. 77-86 i Framstad, E. & Lid, I.B. (red.) *Jordbrukets kulturlandskap. Forvaltning av miljøverdier*. Universitetsforlaget, Oslo.

- Moen, A. & Øien, D.-I. 2011a. Våtmark. – s. 75-79 i Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.) Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- Moen, A. & Øien, D.-I. 2011b. Faktaark fra to prosjekter med vurdering av truetthet og vernestatus for våtmark (myr og kilde) i Norge. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2011-4: 1-62.
- Moen, A. & Øien, D.-I. 2012. Sølendet naturreservat i Røros: forskning, forvaltning og formidling i 40 år. – Bli med ut! 12: 1-103.
- Nilsen, L. S. & Moen, A. 2000. Botanisk kartlegging og plan for skjøtsel av Oppgårdan med utmark i Lierne. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2000-2: 1-44, 1 kart.
- Nilsen, L.S., Moen, A. & Solberg, B. 1997. Botaniske undersøkelser av slåttemyrer i den foreslåtte nasjonalparken i Snåsa og Verdal. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 1997-3: 1-38.
- Norderhaug, A., Hansen, S. & Jordal, J.B., 2004. Storfjordprosjektet. Fagrapport om kulturlandskapet i indre Storfjorden og om utfordringer for forvaltninga. – Møre og Romsdal fylke, landbruksavdelinga rapport 2004-1: 1-240.
- Røsok, Ø., Woldstad Hanssen, E., Abel, K. & Eid, P.M. 2013. Myrflangre *Epipactis palustris* på Abbotjernmyr i Asker, Akershus. En trist historie som kanskje ender godt. – Blyttia 71: 157-166.
- Singsaas, S. 1984. Etterundersøkelser i Sør-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – Univ. Trondheim Vitensk.mus. 13 s. Upubl.
- Singsaas, S. 1995. Botaniske undersøkelser med skisse til skjøtelsplan for Garbergmyra naturreservat, Meldal, Sør-Trøndelag. – Univ. Trondheim Vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 1995-4: 1-31.
- Singsaas, S. & Moen, A. 1985. Regionale studier og vern av myr i Sogn og Fjordane. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1985-1: 1-74.
- Ullring, U.E. 2009. Slåmyradn – eit haustingslandskap. – Økologihjelpen Notat 0108. 10 s.
- Øien, D.-I. 2010. Omanalyser av faste prøveflater i Garbergmyra naturreservat 2009. – NTNU Vitensk.mus. Bot. notat 2010-4: 1-13.
- Øien, D.-I., Lyngstad, A. & Moen, A. 2010. Bevaringsmål, overvåking og skjøtsel i Øvre Forra naturreservat, Levanger. Rapport for 2009 og 2010, med vekt på prosjektet: Oppfølging av verneområder – bevaringsmål og overvåking. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat 2010-7: 1-16.
- Øien, D.-I., Nilsen, L.S. & Moen, A. 1997. Skisse til skjøtelsplan for deler av Øvre Forra naturreservat i Nord-Trøndelag. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 1997-2: 1-26.
- Øien, D.-I. & Moen, A. 2006. Slått og beite i utmark – effekter på plantelivet. Erfaringer fra 30 år med skjøtsel og forskning i Sølendet naturreservat, Røros. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2006-5: 1-57.
- Øien, D.-I. & Moen, A. 2007. Skjøtsel av slåttemark i Øvre Forra naturreservat. – NTNU Vitensk.mus. Bot. notat 2007-6: 1-9.
- Øien, D.-I. & Moen, A. 2012. Sølendet naturreservat. Årsrapport og oversyn over aktiviteten i 2012. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat. 2012-7: 1-52.

Del B. Kartlegging av slåttemyr på Østlandet 2012-13

B1 Innledning og metode

Supplerende kartlegging av slåttemyrer i Sør-Norge ble foretatt i 2012 og 2013, med vekt på fylkene Oppland, Buskerud og Telemark. I vedlegg 4 omtales i tillegg kort ei befarings av to slåttemyrlokaliteter i Rogaland høsten 2013. De siste tre årene (fra 2011) har vi dessuten gjennomført relativt omfattende kartlegginger av slåttemyr i Nord- og Sør-Trøndelag, og resultatet fra kartleggingene i 2011 og 2012 er summert opp i Lyngstad et al. (2012). Dette arbeidet har fortsatt i Nord-Trøndelag i 2013, og skal videreføres også i 2014.

Det har lenge vært kjent at det er lite slåttemyr å finne i låglandet i Sør-Norge, og det ble derfor lagt særlig vekt på å oppsøke låglandslokaliteter med rik myrvegetasjon. Videre er det stor forskjell på hvor mye vi vet om slåttemyr i ulike deler av Sør-Norge, og vi har prioritert distrikter med lite dokumentert slåttemyr.

I tillegg til denne rapporten er det levert lokalitetsbeskrivelser etter mal for rapportering av naturtypelokaliteter, og det er levert kartdata med avgrensning av lokaliteter oppsøkt ved feltarbeid samt avgrensning for de av de høgest prioriterte lokalitetene (jf. del A) der dette mangler.

B1.1 Forarbeid

Kilder til eksisterende kunnskap er myrmaterialet ved VM-SN, som i tillegg til myrbasen består av myrrapporter, krysslister, notisbøker og et omfattende arkiv med lokalitetsbeskrivelser, samt data fra naturtypekartlegging (Naturbase) og andre kartlegginger av myr og kulturlandskap.

I tillegg har vi anvendt en rekke sekundære kilder. Viktigst har kombinasjonen av nettbaserte topografiske kart (Norgeskart) og berggrunnskart (Norges geologiske undersøkelser) vært. Mineralinnhold og pH i grunnvatnet henger nøye sammen med de geologiske og kvartærgeologiske forholdene, og grunnvatn med høy pH (over ca. 5,5-6) gir grunnlag for rik myrvegetasjon. Det er særlig baserike og/eller lett nedbrytbare bergarter som (ulike typer av) kalkstein, fyllitt, skifer og grønnstein som er av interesse når vi vil finne fram til områder med potensiale for rike slåttemyrer og generelt artsrik vegetasjon.

For områder vi anså som aktuelle for kartlegging har vi også benyttet ortofoto (Norge i bilder) for å få oversikt over områdenes status med tanke på grøfting, hogst og andre inngrep. På ortofoto av ny dato og med høy oppløsning kan vi få inntrykk av gjengroingssituasjonen, og hvis opptakene er fra månedene juni-september kan de også gi informasjon om typer myrmasse, strukturer, fuktighetsforhold og, til en viss grad, produksjon. Til sammen gir topografiske kart, ortofoto og berggrunnskart et relativt godt grunnlag for å prioritere områder for feltundersøkelser.

Vi har også brukt forekomst og utbredelse av arter for å identifisere områder med rik myrvegetasjon (<http://artskart.artsdatabanken.no/default.aspx>), samt brukt informasjon fra naturforvaltningen for å identifisere områder med mulig interessante slåttemyrer. Det er hentet inn historisk dokumentasjon om bruken av utmarka for Svartdalsheiane i Seljord (Nes 1998), med vekt på slått. Det er også gjort søk etter informasjon om utmarksbruken i Eiker-området, men uten at det lyktes å finne materiale som dokumenterer myrslått for lokalitetene vi oppsøkte.

B1.2 Feltarbeid og kriterier for verdivurdering og avgrensning

Feltarbeid ble gjennomført av A. Lyngstad (21.-25.08. 2012, 13.-17.08. 2013), D.-I. Øien (13.-17.08. 2013) og A. Moen (08.06. 2012). I 2012 ble Oppland prioritert, og det ble gjort undersøkelser i Gausdal, Nordre Land, Søndre Land, Gjøvik, Vestre Toten og Østre Toten. I tillegg ble ei slåttemyr på Hvaler i Østfold befart. I 2013 ble Buskerud og Telemark prioritert, og det ble gjort undersøkelser i Ringerike, Lier, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Kongsberg, Nissedal, Bamble og Seljord.

Kartleggingsmetodikk og kriterier for verdisetting følger Moen et al. (1983), Direktoratet for naturforvaltning (2007) og NiN (Halvorsen et al. 2009) for å sikre at nye og gamle registreringer kan sammenlignes, og at informasjonen lett kan inkluderes i Naturbase.

I lokalitetsbeskrivelsene som er utarbeidet for innlegging i Naturbase er myrmasstyper (hydromorfologiske typer) i hovedsak beskrevet, mens det oftest bare er de dominerende eller særlig interessante vegetasjonstypene som er omtalt. Det er angitt naturtyper etter DN-handbok 13 (Direktoratet for naturforvaltning 2007).

Verdivurderingene (etter DN-handbok 13) er, med et par unntak, gjort etter de samme kriterier som beskrevet i del A (kap. A4.1):

- Tilstand (gjengroingsgrad, hevd, inngrep eller annen påvirkning)
- Botanisk diversitet (forekomst av rik myrvegetasjon, sjeldne/trua arter, natur- og vegetasjonstyper)
- Kulturspor (rester etter høyløer, stakkstenger, etc.)
- Hvor godt tidligere bruk er dokumentert
- Størrelse

For å skille ut slåttemyrer fra annen myr har vi ved registreringene sett etter følgende karakteristiske trekk (i tillegg til historisk dokumentasjon):

- Relativt jevn fordeling av arter og mange individer av hver art
- Stor forekomst av slåtteindikatorer vs. arter som ikke tåler slått godt
- Busker og trær sprer seg inn fra kantene på en måte som indikerer gjengroing
- Slett overflate uten småtuer, og ofte uten myrstrukturer (avhenger av type myrmasstiv)

Ved feltarbeidet ble det tatt notater, ført krysslister for noen lokaliteter (artslistene, se vedlegg 5) og gjort en del innsamlinger, i første rekke av karplanter. Navn på karplanter følger Elven (2005), og for moser følges Frisvoll et al. (1995). Kart i Norge- serien (1 : 50 000), ortofoto og flybilder ble brukt ved feltarbeidet. Lokalitetsavgrensinger ble tegnet på kart i felt, og ble senere digitalisert på skjerm. Betingelser for bruk av data fra «Norge i bilder» framgår av avtaleverket for Norge digitalt (Norge digitalt 2011), der VM-SN er part i samarbeidet.

Slåttemyrer kan opptre som vel avgrensede enkeltmyrer eller som del av ei myr (myrkompleks). Videre kan myrkompleksene være sammensatt av flere myrmasstyper der bare noen har vært slått. Avgrensing av lokaliteter er blant annet derfor basert på en viss grad av skjønn. I kartlegging av naturtyper etter DN-handbok 13 bør en lokalitet bare omfatte én naturtype. Imidlertid er det fornuftig ved kartlegging av myr at hele myrkomplekset avgrenses. Ved forvaltning av en naturtypelokalitet på myr må uansett hele myrkomplekset tas hensyn til fordi en endring av hydrologien på en annen del av myrkomplekset enn den kartlagte naturtypen (f.eks. ved grøfting, vegbygging etc.), vil kunne påvirke hele myra. For vel avgrensede og relativt små myrer har vi inkludert hele myrkomplekset i avgrensingen. For slåttemyrlokaliteter som ligger spredt i et stort myrlandskap har vi imidlertid oftest avgrenset de mest aktuelle myrmasstivene (eks. ved Ongsjøfjellet i Gausdal og Svartdalsheiane i Seljord).

B2 Lokalitetsbeskrivelser

I den supplerende kartleggingen ble det kartlagt 41 myrlokaliteter, men vi fører kun 14 av disse til D02 Slåtte- og beitemyr. Blant disse 14 er det fire lokaliteter som er kjent fra tidligere registreringer og ti som ikke har vært beskrevet så langt vi har kunnet bringe på det rene. Bilder fra åtte av lokalitetene er vist i figur B1. Figur B2 gir en oversikt over kartlagte slåttemyrlokaliteter på Østlandet i 2012 og 2013. Fire lokaliteter har verdi A som slåtte- og beitemyr, fem har verdi B, og fire er vurdert å ha lokal verdi (C), se tabell B1 for fordeling på fylker. Lokalitetsbeskrivelser for myrene vi oppsøkte men ikke klassifiserte som slåtte- og beitemyr vil publiseres i en rapport fra arbeidet med faggrunnlag for handlingsplan for rikmyr.

Tabell B1. Antall kartlagte lokaliteter i 2012-13 (naturtype D02 Slåtte- og beitemyr) med verdi svært viktig (A), viktig (B) og lokalt viktig (C) fordelt på fylker.

Fylke	A	B	C
Østfold	1	-	-
Oppland	2	1	4
Telemark	1	4	-

5055 Ongsjølia

D02 Slåtte- og beitemyr

Oppsøkt: AL 21.08. 2012

Kommune: Gausdal

UTM: NN 35-36, 98-99

Hoh.: 950-1000 m

Verdivurdering: C

Lokaliteten ligger sør for Ongsjøfjellet i Gausdal (figur B1). Berggrunnen er variert: Sandstein, konglomerat og sedimentær breksje. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (mellom svakt oseanisk og svakt kontinental vegetasjonsseksjon).

I Ongsjølia ligger det flere minerotrofe myrkompleks i mosaikk med engskog. Bakkemyr er vanligst, men noe flatmyr finnes også. Intermediær og middelsrik vegetasjon er dominerende, men fattig vegetasjon er også vanlig. De rikeste områdene er i Granslettbakkan vest i lokaliteten og øverst på Liaslettet (lengst nord, mot fastmarka). Fastmatte er vanligst, men på flatmyr finnes noe mykmatte. Bunnsjiktet virker generelt rikere enn feltsjiktet, og "brunmoser" dominerer ofte.

Det er notert en del rikmyrarter: Svarttopp, særbustarr, gulstarr, skogmarihand, jåblom, kongsspir, fjellfrøstjerne og sveltull (*Bartsia alpina*, *Carex dioica*, *C. flava*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Parnassia palustris*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Thalictrum alpinum*, *Trichophorum alpinum*). Størst interesse er det likevel knytta til funn av skjeggklokke og mogop (*Campanula barbata*, *Pulsatilla vernalis*) som begge vokser i bjørkedominert skog i området. Mogop ble funnet fåtallig i fattig fjellbjørkeskog, mens skjeggklokke har en stor bestand i Ongsjølia, arten vokser her i fattig til nokså rik og produktiv fjellbjørkeskog.

Det er antakelig lenge siden slåtten opphørte i Ongsjølia. Myrene er nokså gjengrodde, både gjennom krattoppslag (vier og bjørk) og gjennom tjukke mosematter som vi tolker som forløpere for tuedannelse. Særlig myrkantene er mye gjengrodde. Det gikk storfe på beite i området ved inventeringen (2012), og området rundt Søre Ongsjølia og Kvisbergsetra preges av beiting. Også inne i lokaliteten er beitepreget tydelig, men det er ikke mye tråkkaskader på myra. Vegen inn til Kvisbergsetra (Vasletråket) krysser lokaliteten, og påvirker negativt. Det ser ut til at dette har vært en seterveg som har blitt opparbeidet slik at den kan kjøres med traktor, og det har medført betydelige inngrep langs vegleia.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig myrlandskap ved Ongsjøfjellet der det fortsatt er en del virksomhet ved setrene. Lokaliteten er middels stor og nokså artsrik. Tilstanden er relativt dårlig, og slåttepreget er i ferd med å forsvinne.

Figur B1. Sterk gjengroing i rik slåttemyrkant på Liaslettet i 5055 Ongsjølia (øverst), og noe gjengroende intermediær slåttemyrkant og –myrflate på 5056 Myrslettlia (nederst). A. Lyngstad 21.08. 2012.

Figur B1 (forts.). Middelsrik, lite gjengrodd slåtte­myr med stakkstang på 5058 Kårfallslettet i Vålålia og Hykylåsen (øverst) og intermediær vegetasjon på 5060 Langmyra ved Skeikampen med Bånsæterkampen bak (nederst). A. Lyngstad 22.-23.08. 2012.

Figur B1 (forts.). Ekstremrik myrvegetasjon på 5063 Thunemyra (øverst) og gjengroing med pors (*Myrica gale*) på 8028 Store Slåtta (nederst). A. Lyngstad 13.08. 2012 og D.-I. Øien 17.08 2013.

Figur B1 (forts.). 8031 Myrer ved Listaulnuten med Løkjestaul i bakgrunnen (øverst) og 8033 Myrer ved Svain med Svafjell bak (nederst). A. Lyngstad 17.08 2013.

5056 Myrslettia

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: AL 21.08. 2012
Kommune: Gausdal
UTM: NN 35-36, 97-98
Hoh.: 950-990 m
Verdivurdering: C

Lokaliteten ligger vest for Nedre Ongsjøen i Gausdal (figur B1). Berggrunnen er fattig (sandstein), og lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (mellom svakt oseanisk og svakt kontinental vegetasjonsseksjon).

Bakkemyr er helt dominerende i Myrslettia, og fattig og intermediær fastmatte er vanligst. Middelsrik fastmatte finnes i et lite område vest i lokaliteten og i kanter mot engskog i nordøst. I myrkantene er skog-/krattbevokst myr vanlig, også myrkantene er alt overveiende fattige og intermediære. Det er en gradvis overgang mot engskog, særlig i myrhalsene ned mot vatnet i øst og bekken i nord.

Noen arter som er registrert i Myrslettia: Svartopp, tranestarr, særbustarr, piperenserrose, jåblom, kongsspir, fjelltistel, dvergjamne, rosetorvmose og fjellfrøstjerne (*Bartsia alpina*, *Carex adelostoma*, *C. dioica*, *Paludella squarrosa*, *Parnassia palustris*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Saussurea alpina*, *Selaginella selaginoides*, *Sphagnum warnstorffii*, *Thalictrum alpinum*).

Det er antakelig lenge siden slåtten opphørte i Myrslettia. Myrene er nokså gjengrodde, både gjennom krattoppslag (vier og bjørk) og gjennom tjuke, lause mosematter og tilløp til tuedannelse. Særlig myrkantene er mye gjengrodde. Det gikk storfe på beite i området ved inventeringen (2012), og området preges generelt av beiting. Også inne i lokaliteten er beitepreget tydelig, men det er ikke mye tråkkskader på myra.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig myrlandskap ved Ongsjøfjellet der det fortsatt er en del virksomhet ved setrene. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone, er ganske stor og nokså artsfattig. Tilstanden er middels god.

5057 Sekkeslettet

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: AL 21.08. 2012
Kommune: Gausdal
UTM: NP 35, 01
Hoh.: 915-945 m
Verdivurdering: C

Sekkeslettet ligger nordøst for Ongsjøfjellet i Gausdal. Berggrunnen er variert: Gabbro, amfibolitt, anortositt, konglomerat og sedimentær breksje. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (mellom svakt oseanisk og svakt kontinental vegetasjonsseksjon). Avgrensingen er noe usikker; vegetasjonen i området er mosaikkpreget, og det er trolig at ikke alt areal innenfor avgrensingen har vært slått.

Bakkemyr og engskog dominerer ved Sekkeslettet, og intermediær og fattig fastmatte er vanligst. Middelsrik fastmatte finnes også, og da helst i overgang mot engskog. I myrkantene er intermediær og dels middelsrik skog-/krattbevokst myr vanlig. Engskogen varierer fra rik til fattig, og i enkelte partier grenser den mot høgstaudekog.

Artsmangfoldet på Sekkeslettet er i stor grad slik som ellers ved Ongsjøfjellet. Ved inventeringen i 2012 var Sekkeslettet eneste sted i området der grønnkurle (*Coeloglossum viride*) ble observert, og det er et av nokså få steder med observert brudespore (*Gymnadenia conopsea*).

Det er antakelig lenge siden slåttene opphørte på Sekkeslettet. Myrene og engskogen er gjengrodd, både gjennom krattoppslag (vier og bjørk) og gjennom tjukke mosematter og tilløp til tuedannelse. Særlig myrkantene er mye gjengrodde.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig myrlandskap ved Ongsjøfjellet der det fortsatt er en del virksomhet ved setrene. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone, er middels stor og nokså artsrik. Tilstanden er relativt dårlig, og slåttepreget er i ferd med å forsvinne.

5058 Kårfallslettet i Vålålia og Hykylåsen

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: AL 22.08. 2012
Kommune: Gausdal
UTM: NN 51-53, 86-88
Hoh.: 850-975 m
Verdivurdering: A

Kårfallslettet ligger sørvest for Hykylåsen i Gausdal (figur B1). Berggrunnen er rik: Fyllitt og glimmerskifer. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (mellom svakt oseanisk og svakt kontinental vegetasjonssseksjon).

Området er en mosaikk av små og store myrer, engskog og heivegetasjon. Bakkemyr er klart vanligst, men flatmyrer finnes også. Intermediær vegetasjon er dominerende, men middelsrik og fattig vegetasjon forekommer også vanlig. Skog-/krattbevokst ekstremrik myr og ekstremrik fastmatte finnes flere steder, men dekker en relativt liten andel av arealet. Fastmatte er vanligst både på bakkemyr og flatmyr, i tillegg er skog-/krattbevokst myr vanlig på bakkemyr, og mjukmatte er vanlig på flatmyr.

Noen arter på rikmyr og intermediær myr: Svarttopp, særbustarr, gulstarr, grønnkurle, engmarihand, skavgras, breiull, brudespore, stortveblad, kongsspir, nattfiol, gulsildre, fjellfrøstjerne og sveltull (*Bartsia alpina*, *Carex dioica*, *C. flava*, *Coeloglossum viride*, *Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata*, *Equisetum hyemale*, *Eriophorum latifolium*, *Gymnadenia conopsea*, *Listera ovata*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Platanthera bifolia*, *Saxifraga aizoides*, *Thalictrum alpinum*, *Trichophorum alpinum*).

Det er antakelig ganske lenge siden slåttene opphørte på Kårfallslettet og ellers i Vålålia og Hykylåsen. Myrene og engskogen er jamnt over nokså gjengrodd (krattoppslag med vier og bjørk), men det er variasjoner innad i lokaliteten. På den største åpne myra står det enda ei stakkstang, og denne myra er lite gjengrodd. I sør og øst er det mest smale myrdrag i mosaikk med skog og mye myrkantvegetasjon i relativt sterk gjengroing. Lokaliteten beites av storfe, og særlig i øst er det tydelig beite- og tråkkpåvirkning. Der tråkkintensiteten er størst er myra opptrampa og småtuete, og det vil være svært vanskelig å ta opp slått på slike areal. Myra ved stakkstanga har imidlertid unngått det verste tråkket, og denne kan restaureres.

Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig myrlandskap ved Hykylåsen, og en rekke navn viser til tidligere tiders markaslått. Rikmyrlokalitetene BN00062228 Hykylåsen øst og BN00062224 Reinsjøen vesle (nord og nordvest for Kårfallslettet) har omtrent samme vegetasjon og hydromorfologiske forhold som vi finner på myrene ved Kårfallslettet.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone, og er stor og artsrik. Tilstanden varierer fra dårlig (gjengrodd eller med tråkkskader fra storfe) til bra (slett og lite gjengrodd). På den beste myra nær stakkstanga er slåttepreget tydelig.

5059 Kråbølslettet

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: AL 22.08. 2012
Kommune: Gausdal
UTM: NN 50-51, 87
Hoh.: 860-880 m
Verdivurdering: B

Kråbølslettet ligger sør for Hykylåsen i Gausdal. Berggrunnen er variert, men for det meste rik: Sandstein, leirskifer, fyllitt og glimmerskifer. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (mellom svakt oseanisk og svakt kontinental vegetasjonsseksjon). Avgrensingen mot vegen forbi Hykylåsen i sør, fattigere myrer i vest og Grasslåa i øst er relativt grei, men i nord er det noe usikkert hvor mye av lia som bør inkluderes.

Lokaliteten omfatter en rekke små bakkemyrer i mosaikk med skogvegetasjon. Noen partier har kanskje så liten helning at de kan klassifiseres som flatmyr. Myrene er helt eller delvis skilte fra hverandre, men de er tatt med i samme lokalitet fordi denne typen mosaikk med myr og skog er relativt enhetlig i området. Middelsrik og ekstremrik fastmatte er vanligst på myrflater, og i myrkanter er skog-/krattbevakst middelsrik og ekstremrik myr vanligst.

Artsmangfoldet på Kråbølslettet er som på rikmyrer ellers i Hykylåsen. Ved inventeringen i 2012 var Kråbølslettet eneste sted i området der klubbestarr (*Carex buxbaumii*) ble observert.

Det er antakelig ganske lenge siden slåttene opphørte på Kråbølslettet og ellers i Hykylåsen. Myrene og engskogen er jamnt over nokså gjengrodd (krattoppslag med vier og bjørk), særlig er myrkanterne i relativt sterk gjengroing. Det er relativt omfattende tråkkskader i området, og vi antar det skyldes beiting med storfe, sjøl om det ikke ble sett dyr ved inventeringen. Veggen forbi Hykylåsen berører noen av myrmassivene på lokaliteten.

Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig myrlandskap ved Hykylåsen, og en rekke navn viser til tidligere tiders markaslått.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone, og er middels stor og artsrik. Tilstanden er nokså dårlig (middels gjengrodd og med tråkkskader fra storfe), men flere steder er det tydelig slåttepreg.

5060 Langmyra ved Skeikampen

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: AL 23.08. 2012
Kommune: Gausdal
UTM: NP 59-60, 02-03
Hoh.: 825-880 m
Verdivurdering: B

Langmyra (figur B1) er ei stor myr som utgjør den vestlige delen av et stort myrkompleks sør for Sjøsetervatnet. Sjøsetermyra, den østlige delen, ble ikke befart i denne undersøkelsen. Begge disse myrene er inkludert i den eksisterende naturbaselokaliteten BN00021885 Sjøsetermyra/Langmyra. Den sørligste delen av Langmyra ble bare sett på avstand, men dette området ser ut til å være likt resten. Sjøsetermyra ble oppsøkt og beskrevet gjennom myrplanregistreringene i regi av NTNU Vitenskapsmuseet (Torbergson 1979), og vegetasjonen der beskrives som mye ombrotrof, men med mange minerotrofe dråg. De minerotrofe partiene på Sjøsetermyra er for det meste fattige og intermediære, men noe rikere vegetasjon finnes også.

Lokaliteten ligger øst for Skeikampen i Gausdal. Berggrunnen er i utgangspunktet fattig (sandstein), men det er kalkstein i området som ser ut til å påvirke noe. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (mellom svakt oseanisk og svakt kontinental vegetasjonsseksjon).

Langmyra er en del av et minerotroft myrkompleks, og myrmasstypene som opptrer er bakkemyr og flatmyr. Dreneringen er fra vest mot øst og nordøst. Bakkemyr er vanligst i kanten av myra, og da mest i vest og nordøst. De sentrale myrflatene oppfatter vi som flatmyr, men det er en svak helning på store deler av også disse områdene. Intermediær fastmatte er den helt dominerende vegetasjonstypen. Rikhetsgraden varierer ellers fra fattig til middelsrik, men andelen middelsrik myr er nokså liten, og rikmyr er stort sett begrenset til to partier i vestkanten av myra. Ekstremrik vegetasjon kan forekomme i små flekker, men er av liten betydning. Fastmatte er vanligst, men det er også mye skog-/krattbevokst myrvegetasjon (fattig til middelsrik), den siste kategorien forekommer mest på bakkemyr.

Noen interessante arter som er registrert på Langmyra: Svartopp, særbustarr, korallrot, sumphaukeskjegg, breiull, jåblom, kongsspir, fjellpestrot, bleikvier, myrtevier, dvergjamne, fjellfrøstjerne, sveltull og stor myrfiol (*Bartsia alpina*, *Carex dioica*, *Corallorhiza trifida*, *Crepis paludosa*, *Eriophorum latifolium*, *Parnassia palustris*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*, *Petasites frigidus*, *Salix hastata*, *S. myrsinites*, *Selaginella selaginoides*, *Thalictrum alpinum*, *Trichophorum alpinum*, *Viola epipsila*). Trådstarr (*C. lasiocarpa*) er særs dominerende. Myrtevier er indikator på ekstremrik vegetasjon.

Det er usikkert om Langmyra har vært slått, men det er svært sannsynlig. Myra har store arealer produktiv vegetasjon, og den ville vært lett å slå. Myrflatene framstår i dag som slette og med lite kratt, men med et påfallende tjukt moselag. Det tjukke, lause moselaget kan tolkes som et tegn på gjengroing. Vi har derfor ført den til slåttmyr. Det beites i området, og særlig kantene i vest berøres noe, men det er ikke mye tråkkskader i myrvegetasjon her. Storfe ble sett i området like vest for Langmyra og mot Torsdalen lenger nordvest. Det ble sett et par staurer på myra, men disse er ikke stakkstenger. Myra er intakt, og vi har ikke sett inngrep av noe slag.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et relativt stort og helhetlig myrlandskap ved Skeikampen. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone, og er stor og middels artsrik. Tilstanden er ganske bra (lite gjengrodd).

5062 Slåttmyra N for Lønnberg

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: AL 24.08. 2012
Kommune: Gausdal
UTM: NN 77-78, 45
Hoh.: 590-600 m
Verdivurdering: C

Lokaliteten ligger nord for Lønnberg i Vardal i Gjøvik. Berggrunnen er varierende: Kvartsitt, leirskifer, sandstein og kalkstein. Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone og i svakt oseenisk vegetasjonsseksjon.

Slåttmyra omfatter flere myrmasstyper flatmyr og bakkemyr (mest flatmyr), og disse er deler av et større myrkompleks som strekker seg lenger sørøst, øst, nordvest og vest. Vegetasjonen er utelukkende fattig og intermediær, og fattigmyr er vanligst.

Artsmangfoldet er typisk for fattig og intermediær myr, med stort sett trivielle arter. Det rikeste innslaget er særbustarr (*Carex dioica*) som forekommer ett sted på åpen intermediær myr like nord for en bekk og vest for kraftlinja sentralt i lokaliteten.

Navnet Slåttmyra viser at det har vært slått her, og myrflatene er ofte ganske jevne. I sørøst og nordøst er det lite kratt, mens i sørvest og særlig i nordvest er det kraftig krattoppslag. Det er nok ganske lenge siden det var slått her. Kraftlinja som krysser myra påvirker noe, men hydrologien nær linja virker stort sett intakt. Vest for avgrensinga er det grøfta et stort myrareal, og det er hogd mye skog i området. Dette påvirker lokaliteten gjennom endringer i hydrologi og avrenning.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone, er middels stor, artsfattig, og slåttepreget er i ferd med å forsvinne. Vi gir den verdi C - lokalt viktig fordi den ligger i en region der det er lite slåttemyr igjen, og sjøl svake lokaliteter har en viss verdi.

5063 Thunemyra

D02 Slåtte- og beitemyr

Oppsøkt: AL 24.08. 2012, AL & DIØ 13.08. 2013

Kommune: Vestre Toten

UTM: NN 88-89, 21

Hoh.: 410-415 m

Verdivurdering: A

Den eksisterende naturtypelokaliteten BN00013008 Thunetjernet er avgrensa videre enn det vi foreslår her. Vår beskrivelse gjelder derfor bare deler av lokaliteten som ligger i Naturbase per i dag (2013).

Lokaliteten ligger på Eina. Berggrunnen er variert, men overveiende rik: Leirskifer, sandstein, kalkstein og dolomitt. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone og i overgangsseksjon (mellom svakt oseanisk og svakt kontinental vegetasjonsseksjon).

Dette er et minerotroft myrkompleks ved Thunetjernet, litt øst for Thune skole (figur B1). Den utfigurerte lokaliteten omfatter to myrmasiv med flatmyr nordvest for tjernet, det sørligste har vært slått inntil ganske nylig, det nordligste er krattbevokst. Myr- og sumpvegetasjon finnes i et større område rundt tjernet. Ekstremrik vegetasjon er dominerende, mens middelsrik og fattig vegetasjon forekommer. Skog/krattbevokst myr og mykmatte er vanligst, og høgstarrsump og fastmatte er også vanlig. Fattig vegetasjon finnes bare som store tuer.

Det er notert en rekke interessante arter: Taglstarr, klubbstarr, særbustarr, gulstarr, jemtlandsstarr, blodmarihand, engmarihand, lappmarihand, småsivaks, skavgras, breiull, marigras, istervier, fjelltistel, sveltull og myrsauløk (*Carex appropinquata*, *C. buxbaumii*, *C. dioica*, *C. flava*, *C. jemtlandica*, *Dactylorhiza incarnata* ssp. *cruenta*, *D. incarnata* ssp. *incarnata*, *D. lapponica*, *Eleocharis quinqueflora*, *Equisetum hyemale*, *Eriophorum latifolium*, *Hierochloa odorata*, *Salix pentandra*, *Saussurea alpina*, *Trichophorum alpinum*, *Triglochin palustris*). Taglstarr, jemtlandsstarr, blodmarihand og lappmarihand er indikatorer på ekstremrik vegetasjon.

Det er noen grøfter på myra, og den er generelt i sterk gjengroing. Store deler av den opprinnelige myra er grøfta og grodd til med skog (kanskje tilplanta). Det er antakelig en god del næringssig fra åkerland som drenerer via myra og tjernet, og vegetasjonen i og rundt grøfter, bekker og i tjernet bærer til en viss grad preg av det. Deler av myra har blitt brukt av Thune skole for å demonstrere myrslått, og myrmassivet vest for tjernet er av den grunn fortsatt åpent. Vi er ikke kjent med om det er en lengre tradisjon for slått på myra, men det er sannsynlig.

Slått bør fortsette på de delene av myra som har vært slått, kanskje med unntak av et sentralt parti med mjukmattevegetasjon. I disse mjukmattene har mye mose dødd nylig, og det dårlige mosedekket vil kan hende tåle slått dårlig. Vi mener det bør slås hvert tredje år på Thunemyra, men det bør utformes en detaljert skjøtselsplan for skjøtselen fortsetter.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone, den er liten, men har meget artsrik vegetasjon. Den er en av svært få myrer på låglandet på Østlandet der slått pågår eller har pågått inntil ganske nylig. Vi har derfor gitt den verdi A - svært viktig som slåttemyr. Som rikmyr har den verdi B - viktig.

8028 Store Slåtta

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: DIØ 17.08. 2013
Kommune: Bamble
UTM: NL 30, 47-48
Hoh.: 50 m
Verdivurdering: A

Lokaliteten er identisk med naturbaselokaliteten BN00036248.

Lokaliteten (figur B1) ligger nord i Bamble kommune, ved Trettebekken som renner ut i Hellestveitvann. Berggrunnen er fattig: Diorittisk til granittisk gneis og migmatitt. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon.

Trettebekken meandrerer gjennom området, og lokaliteten består av et stort flatmyrmasiv på begge sider av bekken. Intermediær fastmatte dominerer, men flekker med mykmatte finnes. Myroverflata er relativt slett med lite strukturer, men det er en del tuer av blåtopp og skogørkvein (*Molinia caerulea*, *Calamagrostis phragmitoides*) i kantene mot sør og langs hovedbekkeløpet. Myra er helt åpen med unntak av spredte trær og busker som sprer seg inn fra kantene i sør. Tette bestander av takrør (*Phragmites australis*) finnes rundt ei lita tjønn i nord.

I fastmattene er trådstarr, flaskestarr, blåtopp og pors (*Carex lasiocarpa*, *C. rostrata*, *Molinia caerulea*, *Myrica gale*) de vanligste artene. I mykmattene står bl.a. kvitmyrak (*Rhynchospora alba*). Mindre bestander av gulstarr (*Carex flava*) finnes. Ellers står kattehale, fredlaus, gulldusk og mjølkerot (*Lythrum salicaria*, *Lysimachia vulgaris*, *L. thyrsifolia*, *Peucedanum palustre*) spredt på myra.

Navnet tyder på at dette er ei gammel slåttemyr. Også høg produksjon og relativt slett overflate tyder på det. Men trolig er dette lenge siden. Myra er relativt intakt, men noe påvirket av vegen som går langs østsida av myra fra sør. Den har trolig bidratt til oppslaget av trær og busker i dette området. Det går også flere grunne grøfter fra vegkanten og ut mot bekken.

Verdivurdering: Myra er stor og relativt intakt. Det er svært sjelden å finne relativt intakte slåttemyrer i boreonemoral sone. Vi vurderer den derfor som svært viktig (A).

8030 Myrer ved Lislestaul

D02 Slåtte- og beitemyr
Oppsøkt: AL 17.08. 2013
Kommune: Seljord
UTM: MM 69, 11
Hoh.: 750-790 m
Verdivurdering: B

Lokaliteten ligger nord for Nottvatn i Svardalsheiane. Berggrunnen har varierende grad av rikhet, og domineres av kvartsitt og kalkspatmarmor. Lokaliteten ligger på grensa mellom mellomboreal og nordboreal vegetasjonssone og i svakt oseanisk vegetasjonsseksjon.

Området er en mosaikk av små, oftest smale myrer og barskog på knauser og annen fastmark. Lokaliteten består av en rekke ganske små myrmasiv, bakkemyr er klart vanligst, men et par flatmyrer finnes. Middelsrik vegetasjon er dominerende, men ekstremrik og intermediær vegetasjon forekommer også vanlig. Rundt Saltpytt og et tjern lenger øst er vegetasjonen for det meste fattig. Fastmatte er vanligst både på bakkemyr og flatmyr, men et myrmasiv med flatmyr er dominert av mykmatte. Tuevegetasjon forekommer bare i de fattige myrpartiene. Det er bare den vestlige delen av lokaliteten (opp på høgde med Lislestaul) som er oppsøkt, området mellom Nottvatn og Vetrhus (sørvest for Vetrhus) er inkludert basert på tolking av flybilder (ortofoto).

Det er notert en del rikmyrarter: Svarttopp, gulstarr, kornstarr, breiull, skogsiv, jåblom, gulsildre, fjellfrøstjerne og sveltull (*Bartsia alpina*, *Carex flava*, *C. panicea*, *Eriophorum latifolium*, *Juncus alpinoarticulatus*, *Parnassia palustris*, *Saxifraga aizoides*, *Thalictrum alpinum*, *Trichophorum alpinum*). Mange av disse vokser helst i tilknytning til kilder og kildesig.

Vegen til Vetrhus går delvis over myra, i hvert fall i starten, og den påvirker en del. Heiåvegen kan ha blitt lagt over myr som ellers ville blitt med i lokaliteten. Ved Heiåvegen er det svært mye kjørespor på de delene av myra som ligger inntil veggen. I dette området er det også noen grøfter eller strukturer som kan være rester av ei løe eller bu.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig seterlandskap i Svartdalsheiane, er i nordboreal vegetasjonssone og er stort sett intakt. Den omfatter et middels stort areal rik myrvegetasjon. Tidligere myrslått er ikke dokumentert gjennom navn eller historiske kilder, men lokaliteten har slåttmyrpreg. Vi har derfor gitt den verdi B - viktig som slåtte- og beitemyr. Vi vurderer den også som en viktig (B) rikmyrlokalitet.

8031 Myrer ved Listaulnuten

D02 Slåtte- og beitemyr

Oppsøkt: AL 17.08. 2013

Kommune: Seljord

UTM: MM 69-70, 14

Hoh.: 810-860 m

Verdivurdering: B

Lokaliteten omfatter myrene sør, øst og nord for Listaulnuten (står som Skinnuten i Norge-serien 1 : 50 000) i Svartdalsheiane. Berggrunnen har varierende grad av rikhet, og domineres av kvartsitt og kalkspatmarmor. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i svakt oseanisk vegetasjonsseksjon.

Bakkemyr dominerer disse myrene, men flatmyr og strengmyr finnes også. Midtpartiet av Skinstakkmyran nord i lokaliteten er strengmyr, myra nordvest for Løkjestaul er flatmyr. Fattig og intermediær myr er dominerende, men både middelsrik og ekstremrik myr forekommer relativt vanlig. Noen steder dominerer rik vegetasjon: Myra nordvest for Listaulnuten (ved Heiåvegen), myrene sør for Kjetilsberget (ved stien), noen bakkemyrer nord i Listaulnuten (mot Skinstakkmyran), myr ved Listaul (øst i Listaulnuten) (figur B1) og et par steder ved Jønntjønnbekken. Fastmattevegetasjon er vanligst, men mykmatter og løsbunn er ikke uvanlig. Rikmyrene har mest fastmatte, mens det i de intermediære og fattige myrene er en relativt større andel mykmatte/løsbunn (fastmatte er også her dominerende). Rike kilder finnes flere steder, og de er ofte direkte opphav til de rikeste myrpartiene. Avgrensingen er trukket slik at rikmyrpartiene som ble sett i området er med i lokaliteten, men dette medfører at en rekke andre vegetasjonstyper også er inkludert.

Det er notert en rekke rikmyrarter: Praktflik, svarttopp, klubbstarr, hårstarr, særbustarr, gulstarr, kornstarr, skavgras, breiull, saglommemose, skogsiv, jåblom, fjelltistel, gulsildre, fjellfrøstjerne, bjønnbrodd og sveltull (*Barbilophozia rutheana*, *Bartsia alpina*, *Carex buxbaumii*, *C. capillaris*, *C. dioica*, *C. flava*, *C. panicea*, *Equisetum hyemale*, *Eriophorum latifolium*, *Fissidens adianthoides*, *Juncus alpinoarticulatus*, *Parnassia palustris*, *Saussurea alpina*, *Saxifraga aizoides*, *Thalictrum alpinum*, *Tofieldia pusilla*, *Trichophorum alpinum*). Flere av disse vokser i dette området helst i tilknytning til kilder og kildesig (eks. hårstarr, skogsiv og gulsildre). Hårstarr, praktflik og saglommemose er indikatorer på ekstremrik myr.

Svartdalsheiane har vært et viktig seterområde, og det er en rekke støler ved Listaulnuten. Beitetrykket er lågere i dag enn tidligere, men noe påvirkning er det fortsatt. Navnet Skinstakkmyran viser at det har vært myrslått her, og noen av bakkemyrene bærer fortsatt preg av dette sjøl om de er i tydelig gjengroing. Heiåvegen krysser den ekstremrike bakkemyra nordvest for Listaulnuten helt nederst, men hydrologien er lite påvirket. Stien nordover i retning Kjetilsberget krysser myra, men påvirkningen er relativt beskjeden.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig seterlandskap i Svartdalsheiane, er i nordboreal vegetasjonssone og er stort sett intakt. Den omfatter i sum et stort areal artsrik rikmyrvegetasjon, og har noen av de fineste rikmyrene som er undersøkt i området. Tidligere myrslått er dokumentert gjennom navnet Skinstakkmyran, og deler av lokaliteten har slåttemyrpreg. Vi har derfor gitt den verdi B - viktig som slåtte- og beitemyr. Vi vurderer den også som en viktig (B) rikmyrlokalitet.

8033 Myrer ved Svain

D02 Slåtte- og beitemyr

Oppsøkt: AL 17.08. 2013

Kommune: Seljord

UTM: MM 67-68, 18

Hoh.: 865-875 m

Verdivurdering: B

Lokaliteten omfatter myrene ved nordenden av Svatjønn og Svain i Svartdalsheiane (figur B1). Berggrunnen har varierende grad av rikhet, og domineres av kvartsitt og kalkspatmarmor. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i svakt oceanisk vegetasjonsseksjon.

Flatmyr dominerer (ca. 95 %), men bakkemyr finnes også (5 %). Intermediær og fattig vegetasjon er vanligst, men middelsrike partier er ikke uvanlige i øst. I vest er vegetasjonen overveiende fattig, mens bakkemyrmassivet helt i øst er mest middelsrikt. Fastmatte er klart vanligst, men mykmatte og høgstarmyr finnes.

Karakteristiske rikmyrarter som gulstarr og breiull (*Carex flava*, *Eriophorum latifolium*) finnes vanlig, klubbestarr og kongsspir (*C. buxbaumii*, *Pedicularis sceptrum-carolinum*) opptrer sparsomt øst for Svain.

Svartdalsheiane har vært et viktig seterområde, og det er flere støler ved Svain. Beitestrykket er lågere i dag enn tidligere, men noe påvirkning er det fortsatt. Ingen navn eller historisk dokumentasjon viser til myrslått her, men myrene ser ut til å ha vært slått, blant annet fordi de er slette, og i noe gjengroing. En sti inn til Svain krysser myrene, og det er brukt beitepusser eller lignende for å fjerne kratt rundt stien. Det er også gjort noe lignende for å komme lettere ned til Svatjønn fra Svain. Dette påvirker ikke myrene i særlig grad, men slik fjerning av kratt kan på sikt gi økt gjengroing, og må følges opp for å unngå en slik negativ effekt. Lokaliteten er intakt.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig seterlandskap i Svartdalsheiane, er i nordboreal vegetasjonssone og er intakt. Den omfatter et middels stort areal artsrik rikmyrvegetasjon, og deler av lokaliteten har antakelig vært slått. Vi har gitt den verdi B - viktig som slåtte- og beitemyr. Vi vurderer verdien som rikmyr noe lågere; lokalt viktig (C).

8034 Myr i Raunehaugen ved Heiåi

D02 Slåtte- og beitemyr

Oppsøkt: AL 17.08. 2013

Kommune: Seljord

UTM: MM 68, 17

Hoh.: 850-860 m

Verdivurdering: B

Lokaliteten ligger i Raunehaugen ved Heiåi, sørøst for Venehaug i Svartdalsheiane. Berggrunnen har varierende grad av rikhet, og domineres av kvartsitt, kalkspatmarmor, gabbro og amfibolitt. Lokaliteten ligger i nordboreal vegetasjonssone og i svakt oceanisk vegetasjonsseksjon.

Bakkemyr med ekstremrik og middelsrik fastmattevegetasjon er helt dominerende. Rikkilder finnes.

Det er notert flere rikmyrarter: Svarttopp, hårstarr, gulstarr, skavgras, breiull, skogsiv, jåblom, gulsildre og fjellfrøstjerne (*Bartsia alpina*, *Carex capillaris*, *C. flava*, *Equisetum hyemale*, *Eriophorum latifolium*, *Juncus alpinoarticulatus*, *Parnassia palustris*, *Saxifraga aizoides*, *Thalictrum alpinum*). Flere av disse vokser i dette området helst i tilknytning til kilder og kildesig (eks. hårstarr og skogsiv). Hårstarr er en indikator på ekstremrik myr.

Svartdalsheiane har vært et viktig seterområde, og det er flere støler i nærheten av lokaliteten. Beitestrykket er lågere i dag enn tidligere, men noe påvirkning er det fortsatt. Ingen navn eller historisk dokumentasjon viser til myrslått her, men myrene ser ut til å ha vært slått, blant annet fordi de er slette, og i noe gjengroing. Lokaliteten er intakt.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et stort og helhetlig seterlandskap i Svartdalsheiane, er i nordboreal vegetasjonssone og er intakt. Den omfatter et relativt lite areal ekstremrik myrvegetasjon, og deler av lokaliteten har antakelig vært slått. Vi har gitt den verdi B - viktig som slåtte- og beitemyr. Vi vurderer verdien som rikmyr som like høy; viktig (B).

1077 Skjellvik på Asmaløy

D02 Slåtte- og beitemyr

Oppsøkt: AM 08.06. 2012

Kommune: Hvaler

UTM: PL 10, 47

Hoh.: ca. 10 m

Verdivurdering: A

Lokaliteten ligger innenfor Ytre Hvaler nasjonalpark (VV00002752), og ble oppsøkt av A. Moen 08.06. 2012 i forbindelse med «Samling for det norske lyngheinettnet». Naturbaselokalitetene BN00056915 Skjellvik dam (Dam), BN00056837 Svarteberg II (Naturbeitemark) og BN00056838 Svarteberg III (Kalkrike enger) dekker til sammen området som vi her fører til slåttemyr.

Skjellvik ligger ved Svarteberget og Brattestø på vestsida av Asmaløy på Hvaler. Berggrunnen er fattig, og domineres av granitt og granodioritt, men skjellsandforekomster gir grunnlag for artsrik vegetasjon. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og i klart oseanisk vegetasjonsseksjon.

Dette er et område med en veksling mellom myr, fukteng og tørrere eng (dels strandeng) i forsenkninger mellom fastmarkskoller, og der kollene dels er dekt av kystlynghei. Myrpartiene (flatmyr) er små, rike og med tynn torv. Rike myrflekker veksler med rik sump og fastmark, og med overgangstyper uten skarpe grenser.

Lokaliteten er artsrik og har forekomster av flere sjeldne arter. Av særlig interesse er populasjonen med den kritisk truete orkidéen honningblom (*Herminium monorchis* – CR), og lokaliteten er inkludert i utkast til handlingsplan for honningblom som er under utarbeiding (Båtvik & Nytrøen Kvavik 2010). Forekomsten i Skjellvik er en av tre kjente, gjenværende forekomster i Norge, og alle tre forekomster er på Asmaløy. Det er uklart om disse omfatter rikmyr. Honningblom har lenge vært kjent fra Skjellvik og følges opp med tellinger hvert år. I tillegg finnes andre typiske myrarter som særbustarr og engmarihand (*Carex dioica*, *Dactylorhiza incarnata* ssp. *incarnata*) og i bunnen dominerer typiske moser knyttet til rikmyr: Fettmose, myrstjernemose, brunmakkmose og stormakkmose (*Aneura pinguis*, *Campylium stellatum*, *Scorpidium cossonii*, *S. scorpioides*). Duskstarr (*Carex disticha*) er blant de dominerende artene, og sammen med mjøddurt (*Filipendula ulmaria*) og andre høgvokste arter er disse problemarter som må reduseres.

Gjengroing med kratt og dominerende urter truer honningblom på lokaliteten. Det er derfor foretatt slått av rikmyr, fukteng og sump i flere år, og med slått en gang i året. Området har og gjerder som hindrer for sterkt beitestrykk (tråkk). Det er svært viktig å fortsette skjøtselen på lokaliteten, og vi tror det kan være fornuftig å intensivere slått fra en gang i året til to ganger i året. Dette for å hindre de høgvokste artene i å overta.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og er intakt. Den omfatter et lite areal rik myrvegetasjon, er artsrik, og av særlig interesse er at en av landets tre gjenværende forekomster med honningblom er her. Det drives skjøtsel, og dette er (i 2013) den eneste myrlokaliteten i boreonemoral sone der skjøtsel er dokumentert.

Figur B2. Oversikt over slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge som ble kartlagt i 2012 og 2013.

B3 Vurdering av slåttemyrer i oppsøkte områder på Østlandet

Inventeringene på Østlandet i 2012 og 2013 ga relativt få nye slåttemyrlokaliteter. Dette skyldes etter vår mening først og fremst at det er lite gode slåttemyrer å finne, men i tillegg har vår strategi for å velge ut områder for feltundersøkelser også hatt innvirkning. Vi har hatt tre hovedprioriteringer ved valg av lokaliteter: 1) Potensielt gode slåttemyrområder, oftest i mellomboreal eller nordboreal vegetasjonssone (Moen 1998), der det er store arealer myr. 2) Potensielt svært viktige lokaliteter i sørboreal og boreonemoral vegetasjonssone, ofte små myrer der tilstanden er usikker. 3) Kjente myrlokaliteter med høg verdi, men der verdien som slåttemyr har vært ukjent.

Hvis vi hadde konsentrert feltarbeidet om de potensielt beste slåttemyrområdene ville vi funnet flere slåttemyrer, men vi ville ikke ha fått oppsøkt låglandslokaliteter der slåttemyr er mest truet. Eksempler på potensielt gode slåttemyrområder vi oppsøkte er områdene i eller ved Langsua nasjonalpark i Gausdal og Svartdalsheiane i Seljord. Her vil mer omfattende feltarbeid gi flere slåttemyrlokaliteter. Eksempler på låglandsområder vi prioriterte er Toten og Eikerområdet. Her oppsøkte vi en rekke lokaliteter med rik myrvegetasjon der flere antakelig har vært slått, men der det er vanskelig å se spor etter slåtten nå. I myrlokalitetene vi kjente fra tidligere kartlegginger var resultatene av inventeringen i hovedsak at flere av dem kan ha vært gode slåttemyrer, men de som var mest aktuelle var gjengrodd eller sterkt påvirket av beite eller andre inngrep.

Våre undersøkelser underbygger inntrykket vi hadde fra før; det er få gode slåttemyrlokaliteter igjen på Østlandet. Sammenlignet med Midt-Norge (som er best kjent) vil vi trekke fram noen generelle trekk:

- Østlandet har gjennomgående tørrere klima (mer kontinentalt med mindre snø), og dermed mindre myr, spesielt er bakkemyrene mindre utbredt
- Rik myrvegetasjon er mindre vanlig
- Myrene er ofte mer gjengrodd både i tre-, busk-, felt- og bunnsjikt. Spesielt gjelder dette i låglandet der gjengroinga går fortest
- Vi finner færre kulturspor som stakkstenger og løer

Vi tror dette kan forklares med at tradisjonen med myrslått ikke har vært like viktig overalt på Østlandet som i Midt-Norge, dette kan igjen skyldes at Midt-Norge har større andel myr som egner seg til slått. Vi kan ikke utelukke at gjengroingen skjer raskere på Østlandet, men i samme vegetasjonsgeografiske region burde de klimatiske forholda (og produksjonen) være nokså like. Lenger tid siden opphør av slåtten og mer inngrep kan forklare en dårligere gjengroingssituasjon.

B4 Referanser

- Båtvik, J.I. & Nytrøen Kvavik, G. 2010. Utkast til handlingsplan for honningblom *Herminium monorchis*. – DN-rapport 2010. (upubl.)
- Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. 2. utgave 2006, oppdatert 2007. – DN-håndbok 13: flere pag., 11 vedlegg.
- Elven, R. (red.) 2005. Johannes Lid og Dagny Tande Lid. Norsk flora. 7. utgåve. – Samlaget, Oslo. 1230 s.
- Frisvoll, A.A., Elvebakk, A., Flatberg, K.I. & Økland, R.H. 1995. Sjekkliste over norske moser. Vitskapleg og norsk namneverk. – NINA Temahefte 4: 1-104.
- Halvorsen, R., Andersen, T., Blom, H.H., Elvebakk, A., Elven, R., Erikstad, L., Gaarder, G., Moen, A., Mortensen, P.B., Norderhaug, A., Nygaard, K., Thorsnes, T. & Ødegaard, F. 2009. Naturtyper i Norge (NiN) versjon 1.0.0. – www.artsdatabanken.no (2009 09 30).
- Lyngstad, A., Øien, D.-I. & Moen, A. 2012. Slåttemyrundersøkelser i Nord- og Sør-Trøndelag. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2012-6: 1-150.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. – Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.
- Moen, A. & medarbeidere 1983. Myrundersøkelser i Nord-Trøndelag i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. Norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1983-1: 1-160.
- Nes, T. 1998. Svartdalsheiane. Staulshistorikk fra Svartdal og Åmotsdal. – Thure Trykk, Skien. 128 s.
- Norge digitalt 2011. Generelle vilkår for Norge digitalt-samarbeidet. Versjon 2011. – Verdensveven 11.04. 2012: http://www.statkart.no/Norge_digitalt/Norsk/Oss/Avtaler_og_dokumenter/filestore/Norge_Digitalt_ny/Om_Norge_digitalt/Avtaler_og_dokumenter/Generelle_vilkaar_ND_2011_endelig.pdf.
- Torbergson, E.M. 1979. Myrundersøkelser i Oppland i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. Bot. Ser. 1979-3: 1-68.

Vedlegg 1 Utkast til faktaark for Slåttemyr

Slåttemyr

Utkast til faktaark til ny DN-håndbok 13

Dag-Inge Øien, Asbjørn Moen & Anders Lyngstad 10.05.2013

NTNU Vitenskapsmuseet, 7491 Trondheim

1 Navn

Vi følger UN, og bruker «Slåttemyr», der også beitemyr er inkludert

2 Definisjon

Slåttemyr er områder med fuktighetskrevede vegetasjon som danner/har dannet torv, og som er preget av langvarig høsting gjennom slått. Etter opphør av slått vil arealet fortsatt regnes som slåttemyr så lenge myra er preget av de økologiske prosesser som skyldes tidligere slått. Ei slåttemyr i gjengroing vil da regnes som slåttemyr så lenge gjengroinga skyldes opphør av slått og ikke andre naturlige prosesser (eks. forsumping, torvakkumulasjon). Ut fra denne definisjonen så slutter ei myr å være slåttemyr når det ikke lenger er registrerbart at myra har vært brukt til slåttemyr.. Ei myr slutter også å være slåttemyr når andre bruksmåter eller inngrep har større innvirkning på de økologiske prosessene enn den tidligere slåtten (nedbygging, drenering, beiting, m.m.). Naturtypen inkluderer også myr som er preget av beiting. Bruken av myr til beiting har vært begrenset, og hovedsakelig knyttet til fastmatter og myrkanter med tynn torv. Beiting med tunge husdyr fører gjerne til store tråkkaskader, og dermed redusert produksjon. Svært ofte inngår beitemyr som en mindre del av et større beitelandskap.

Etter Naturtyper i Norge (NIN) (Halvorsen et al. 2009) definerer Moen & Øien (2011) slåttemyr som to enheter: Slåttemyrflate og slåttemyrkant. Slåttemyrflate er definert som en enhet under V6 Åpen myrflate og slåttemyrkant definert som en enhet under V7 Flommyr, myrkant og myrskogsmark. Til grunn ligger de lokale basisøkoklinene grunnleggende hevdform (HF) med hevdform Y1: slått, og grunnleggende hevdintensitet (HI) med hevdintensitet 3: langvarig ekstensiv grunnleggende hevd. Videre kan slåttemyr relateres til tilstandøkoklinen gjengroingstilstand (GG) i NiN. Denne har fem trinn, der trinn 1 er aktiv bruk og trinn 5 er en ettersuksjonstilstand der artssammensetning og endringstakt og -retning er lik den i sammenlignbare naturmarksøkosystemer (for slåttemyr lik uslått myr). For å avgjøre når ei myr ikke lenger er slåttemyr er vårt forslag å trekke grensen ved trinn 5 på denne skalaen, der artssammensetningen er mer lik ettersuksjonstilstanden. Myr på trinn 1-4 blir da definert som slåttemyr, mens myr på trinn 5 ikke lenger er slåttemyr. Objektgruppe kulturspor etter tradisjonell jordbruksvirksomhet (G4 KT) kan brukes som en tilleggsvariabel. Objektenheter er for eksempel høyløe/høybu, slåttebu, stakkstang og hafell.

3 Hvorfor er naturtypen viktig

Slåttemyr er en av fem utvalgte naturtyper med egen forskrift i naturmangfoldloven. Dette innebærer blant annet at det skal tas særlig hensyn til lokaliteter som er klassifisert som svært viktig (A) eller viktig (B) etter DN-Håndbok 13 ved tiltak som kan «endre karakteren eller omfanget av en forekomst». Det skal også utarbeides en handlingsplan for naturtypen. Det er ikke gjort for slåttemyr, men den er omtalt i handlingsplan for slåttemark (Direktoratet for naturforvaltning 2009).

Det er også nylig gjennomført en vurdering av truet for naturtyper etter NiN. Dette arbeidet er gjort i regi av Artsdatabanken. Slåttemyr deles i to naturtyper, slåttemyrkant og slåttemyrflate, og er karakterisert som henholdsvis kritisk truet (CR) og sterkt truet (EN) i Norsk rødliste for naturtyper 2011 (Moen & Øien 2011).

4 Naturfaglig beskrivelse

Vegetasjonen på slåttemyr, som ellers i myrvegetasjonen, varierer i hovedsak langs tre lokale basisøkokliner (miljøgradienter): (1) VM-A: vannmetning av marka (tue-løsbunn) som gjenspeiler avstand

til grunnvatnet, (2) MM: myrkant-myrflete som gjenspeiler tykkelsen av torva og/eller nærheten til fastmark (graden av utlufting/opptørking) og (3) KA: kalkinnhold (fattig-rik).

Enheter av slåttemyr karakteriseres etter de tre nevnte gradientene, og definert ut fra forekomsten av plantearter (se tabell 1-3) og økologiske forhold. Ei slåttemyr måtte ha en brukbar produksjon av gras og urter som kunne høstes. Minerotrofe myrer (jordvannmyrer) har høyere produksjon i feltsjiktet enn ombrotrofe myrer (nedbørsmyrer), og det er derfor i realiteten bare de minerotrofe myrene som ble slått. Langs KA-gradienten deles vegetasjonen på minerotrof myr i fire enheter: fattig, intermediær, rik (middelsrik) og ekstremrik. Karakteristiske arter langs KA-gradienten er vist i tabell 1.

Ofte er det høyere produksjon på de rikeste myrene, og et mer variert planteliv som ofte gir seg utslag i høyere næringsverdi på høyet. De beste slåttemyrene har derfor middelsrik og ekstremrik myrvegetasjon, men fattigere myrer finnes over svært store arealer og har vært viktige. Rikmyrene er knyttet til områder med kalkrik mineraljord (se figur 1), og i store deler av landet mangler slik jord, f.eks. på Sørlandet og store deler av Vestlandet. I slike områder var de mest produktive fattigmyrene svært viktige slåttemyrer.

Langs VM-A-gradienten (tue-løsbunn) er det fastmattene (K3, L2, M2,M3 i Fremstad (1997)) som er viktigst på slåttemyrene. Her ligger vannstanden i lange perioder av vekstsesongen lågere enn røttene til plantene. Dette gir bedre oksygenforhold og bedre tilgang på næringsstoffer, som igjen gir høyere produksjon i forhold til våtere typer. Ellers har myrkantene som kan være tresatt (K1, L1, M1), og som i dag er utsatt for gjengroing, vært viktige slåttemyrarealer. Det samme gjelder utforminger av høgstarrmyr (L4) og mykmatte (innen L3 og M4) med høgvekste arter, og dermed høg produksjon. Kildepåvirka myr har god tilgang på viktige næringsstoffer og god oksygentilgang, noe som gir høg produksjon.

Det finnes få (ingen) plantearter som er eksklusive for slåttemyr, og innholdet av arter skiller seg lite fra andre minerotrofe myrer, men fordelingen av arter både i bunn- og feltsjiktet er forskjellig (se nedenfor).

Viktige plantesamfunn på slåttemyr er beskrevet i mange publikasjoner fra langtidsstudiene av slåttemyr i Midt-Norge. Dette gjelder bl.a. Moen (1969, 1976) der også fattige slåttemyrer er beskrevet med plantesosiologiske tabeller. Ellers er det de rike slåttemyrene som er best studert, bl.a. i Moen (1990) og Moen et al. (2012). Arter som fremmes av slått på rike myrer er vist i figur 2. Se også artsliste i Fremstad (1997: 109-110)

Slåttemyr er absolutt vanligst på bakkemyr og flatmyr, men også store deler av strengmyr og kildemyr kan ha høg produksjon av grasvekster og urter, og har vært brukt. Høgmyr har myrmasse som kan omfatte minerotrof lagg eller dråg, også slike partier med produktiv feltsjikt har vært brukt.

Det er relativt få arter som har utgjort det meste av fôret på slåttemyrene. Først og fremst har starrartene vært viktige, og da spesielt de høgvekste flaskestarr og trådstarr. Også gråstarr, stjernestarr, slåttestarr, kornstarr, duskull, torvull, blåtopp og bjønnskjegg er viktige grasvekster, og alle de nevnte artene opptrer både på fattig og rik slåttemyr. På rikmyr kommer en rekke flere arter, der særbustarr, gulstarr, engstarr, breiull er viktige. Urter på både fattig og rik slåttemyr omfatter bukkeblad, rome og tepperot, mens en rekke urter, bl.a. orkideer inngår på rikmyr (og delvis intermediær myr, se tabell 1).

Et karakteristisk trekk ved slåttemyr er den jevne overflata på myra. Ljåen og aktiviteten ved slått har jevnet ut forhøyninger, og fjernet busker og trær. Fordelinga av arter er relativt jevn. Uten slått noen tiår på slike gamle slåttemyrer, kommer små forhøyninger og ujevnheter fram igjen, og høgvekst vegetasjon med busker etablerer seg på forhøyningene, og bidrar til ytterligere uttørking og tuedannelse; se bilder figur 3). Forekomsten av busker og trær øker typisk ut mot kantene.

5 Undernaturtyper

Fattig slåttemyr

De tre myrsamfunna som er presentert i Moen (1976) er dominert i bunnsjiktet av torvmoser, der stivtorvmose og dvergtorvmose er de viktigste artene. Dessuten er levermoser svært vanlige. Mykmattene har mest dystarr i feltsjiktet, mens sivblom og bjønnskjegg er blant de vanligste artene. Produksjonen ved slått annethvert år er 30-50 kg/daa. Vanlig fastmatte har bjønnskjegg, duskull, blåtopp og starr-arter i

feltsjiktet, og de nevnte moseartene i bunnsjiktet. Produksjonen ved slått er 60-100 kg/daa. Det tredje av de studerte fattigmyrsamfunnene er dominert av rome, og med dårlig dekning av andre karplanter. De nevnte mosene er vanligst i bunnsjiktet som ikke er dekkende. Romemattene gir ganske høy høymengde ved første gangs slått etter opphør i noen tiår. Men slått annethvert år gir bare ca. 30-40 kg/daa. Dette henger samme med at rome hemmes sterkt av slåtten. I fattigmyr kantsamfunn er det tynn torv, og noen mer typiske fastmarksarter, inkludert lyng- og busker inngår. Vi har ikke produksjonsmålinger.

Intermediær slåttemyr

Vi har lite materiale fra slått av intermediær myr. Alle de nevnte artene fra fattigmyr inngår, dessuten noen av rikmyrartene (tabell 1 gruppe 6 og 7). Produksjonen ligner nok på den refererte fra fattigmyr.

Rik slåttemyr

Botnsjiktet er velutvikla og gjerne dominert av brunmoser som myrstjernemose, navargulmose, messingmose og brunmakkmose, og det er større forekomster av levermoser som bryndymose og einkorntvibladmose. Fravær av slåttepåvirkning fremmer oppreiste og tuedannende mosearter som torvmosene til fordel for liggende og teppedannende moser som brunmosene, og et tett strølag gir et mindre velutvikla botnsjikt.

Arter som tåler slått godt, slik som sotstarr, særbustarr, gulstarr, slåtestarr, duskull, breiull, myrtust og fjellfrøstjerne (se også figur 2) er relativt vanlige eller forekommer i større mengder. Ofte kan også stor dominans av høge og rasktvoksende arter som blåtopp, takrør og mjødurt i kantene, indikere gjengroing.

Slåttemyr i låglandet

<Denne må vi komme tilbake til senere. Særpreg; ta bare tillegg>

6 Avgrensning

Det er et praktisk problem å avgrense slåttemyr: når opphører ei myr å være slåttemyr etter opphør av tradisjonell bruk?

Dette problemet gjelder så vel for fattig som rik myr. Det er klart at de to utvalgte naturtypene rikmyr og slåttemyr overlapper. Svært mange av de mest verdifulle slåttemyrene er også de mest verdifulle rikmyrene, og motsatt. Disse to utvalgte naturtypene må derfor i høy grad sees i sammenheng.

Ved kartlegging er det derfor viktig at så mange som mulig av karakteristikkene som er beskrevet ovenfor legges til grunn:

- Overflate og vegetasjonsstruktur: jevn overflate, relativt jevn fordeling av arter, busker på forhøyninger som øker typisk ut mot kantene.
- Velutvikla botnsjikt, spesielt på rike fastmattemyrer, dominert av teppedannende moser.
- Arter som tåler godt slått er vanlige eller forekommer i større mengder.

I tillegg vil forekomst av kulturspor som for eksempel høyløe/høybu, slåttebu, stakkstang eller hafell, eller annen historisk dokumentasjon, være til hjelp for å avgrense et område som har vært brukt til slått.

Avgrensning mot andre myrtyper, rik sumpskog og kilde: Tilsvarende kriterier som for rikmyr, se faktaark for denne typen.

7 Utbredelse

Slåttemyrer finnes over hele landet, og med tyngdepunkt i indre og midtre deler av landet der det er store arealer av minerotrof myr og relativt korte avstander til bygder med garder (Lyngstad et al. 2012b). I tidligere tider ble slåttemyrene helt eller delvis skjermet for beite. Etter opphør av utmarksslått er det beitebruken som representerer den eneste høstingen på myrene, og beitetrykket er ofte lågt, spesielt på våte myrer. Beitemyrene er vanligst i områdene ved gårdene, og som myrflekker i større beitelandskap. I jordbruksstillingen i 1907 ble arealet av utmarksslått oppgitt til 2700 km², og ved å ta hensyn til at arealene ble slått annethvert år, blir dette noe over 1,5 % av landarealet. Dette var nok for lågt, og f.eks. i Rindal kommune (MR) viser beregninger at ca. 7 % av landarealet ble brukt (Moen 1989).

8 Påvirkning/bruk

De største truslene mot slåttemyr er opphør av bruk med påfølgende gjengroing (figur 3). På myrflatene går prosessen sakte, og myrene kan fremdeles være åpne mange tiår etter at slått opphørte, spesielt i høgereliggende strøk. Den langvarige, og omfattende ekstensive bruken har resultert i en økologisk relativt stabil naturtype som er robust mot endringer i påvirkning som opphør av slått medfører. Slåttemyrene domineres av klonale arter som lever lenge, og som derved kan finnes igjen i lang tid etter at artene har avsluttet blomstring. Endringene ved gjenvoksning gir seg derfor mer utslag i mengdefordelingen i vegetasjonen enn i artsmangfoldet.

I tillegg til opphør av slått, er den største trusselen mot slåttemyrene endringer i hydrologien som følge av grøfting (figur 3) til vegbygging, eller etablering av annen infrastruktur (f.eks. vindkraftanlegg), og nedbygging til boligformål, industri, vasskraftutbygging, etc. Tidligere gjorde også torvstikking og grøfting for nydyrking eller skogreising betydelige inngrep i myrarealene i Norge (se blant annet Moen et al. 2011 for oversikt).

Hogst av trær i seg sjøl kan være positivt for myra ved at det fører til høyere grunnvann og økt forsumping. Men hogst kan også ha en betydelig negativ påvirkning i et slåttemyrlandskap. Det er i hovedsak tre faktorer som er viktige i den sammenheng; fysisk ødeleggelse av myra (kjørespor etc.), økt omsetning av organisk materiale som gir en gjødslingseffekt, og endring av skogstruktur som fremmer gjengroing.

I dag har det de fleste steder i Norge gått mange tiår siden slått opphørte, og gjengroingen er kommet langt mange steder, spesielt i lågereliggende strøk (nedre del av mellomboreal vegetasjonssone og lågere). I disse områdene har dessuten mange slåttemyrer allerede gått tapt gjennom nydyrking og nedbygging. I høgereliggende strøk (øvre del av mellomboreal sone og oppover) er det fremdeles store arealer med åpne slåttemyrer. Dette gjelder spesielt i deler av landet med mye myr, som Midt-Norge, indre del av Hedmark, øvre del av Agder og deler av Nord-Norge.

9 Skjøtsel og hensyn

Slåttemyrer kan opptre som vel avgrensede enkeltmyrer eller som del av ei myr (myrkompleks) sammensatt av flere myrmassivtyper der bare noen har vært slått. Det kreves at hydrologien holdes intakt for å opprettholde ei myrs særegne egenskaper og miljøforhold. Dette gjelder også for slåttemyr. Det er derfor viktig å inkludere buffersoner ved avgrensing av lokalitetene, og legge grensen inne på fastmark, i alle fall ovenfor myra. Det vil i mange tilfeller være fornuftig ved kartlegging av myrtyper at hele myrkomplekset avgrenses for å hindre endringer av hydrologien på en annen del av myrkomplekset enn den kartlagte naturtypen (f.eks. ved grøfting, vegbygging etc.), slik at hele myra påvirkes.

Skjøtsel av slåttemyr bør skje så nært opp til den tradisjonelle bruken som mulig, men målsettinga med skjøtselen er avgjørende både for stubbehøgde, slåtteintervall, slåttetidspunkt og behov for fjerning av slåttegraset. Avhengig av størrelsen på arealet kan det være hensiktsmessig med ulike skjøtselstiltak og ulik skjøtelsintensitet i forskjellige deler av området. Det er og vanligvis hensiktsmessig å skille mellom en restaureringsfase de første årene og en årlig skjøtselfase seinere..

I restaureringsfasen ryddes området for kratt og små trær, og større trær tynnes og kvistes opp til mannshøgde. Vanligvis må områdene slås en gang i året i denne fasen, og i låglandsområder kan det være nødvendig med slått to ganger i året. Etter hvert som krattoppslag reduseres og produksjonen i feltsjiktet stabiliserer seg er det i de fleste tilfellene tilstrekkelig med slått fra hvert tredje til hvert tiende år for å holde krattet i sjakk. I sørlige og lågtliggende områder kan det være nødvendig med noe hyppigere slått.

Slått med tohjulstraktor er et godt alternativ til ljaslått, og erfaringer fra blant annet Sølendet naturreservat i Røros viser at slått med tohjulstraktor er ca. 7 ganger raskere enn ljaslått (Moen & Øien 2012). Bruk av kantklipper med knivblad er et alternativ i tuete og ulendt terreng, men er om lag like arbeidskrevende som lja.

Graset kan gjerne tørkes på bakken slik at frø fra plantene frigjøres, men det bør fjernes fra slåtteområdene. Dette er først og fremst viktig for at høyet ikke skal «gjødsle» myra. I høgereliggende strøk der nedbrytingen går seint, vil høyet dessuten bli liggende på bakken i flere år og gi endra forhold for moser og

mindre karplanter sammenlignet med områder som rakes, spesielt hvis produksjonen er relativt høy. Også til sammenraking vil bruk av maskiner være mye raskere enn tradisjonelle metoder med bruk av rive. Hvis høyet ikke skal brukes, kan det samles opp i hauger og brennes. Dersom formålet med skjøtselen først og fremst er å holde krattet unna myrene, kan slått uten oppsamling være et alternativ i områder med relativt låg produksjon.

Husdyr på utmarksbeite kan til en viss grad forsinke visuell gjengroing på slåtte- og beitemyr, men vil ikke kunne erstatte effekten av slått. Myrvegetasjon er sårbar for tråkk, og særlig tunge beitedyr som storfe har negativ effekt (figur 3) og kan gi blottlegging av torv med påfølgende erosjon, og på lang sikt etablering av busker og kratt på forhøyninger som tråkket har skapt. Det er generelt slik at myrene er mer sårbare for tråkk jo blautere de er og jo svakere utvikla vegetasjonsdekket er. Lette beitedyr som sau og geit gir ikke så store problemer med tråkk som storfe. Sau foretrekker fastmark og myrkanter over åpne myrer, og kan være med på å hindre gjenvekst i myrkantene. Men for større åpne myrområder gir ikke sauen særlig skjøtsel. Og sauen er til gjengjeld kjent for å beite mye urter, og være selektive overfor enkelte arter (f.eks. orkidéer).

Praktiske detaljer omkring skjøtsel av slåtte- og beitemyr og erfaringer med skjøtsel kan finnes i våre publikasjoner fra Sølendet naturreservat (f.eks. Øien & Moen 2006, 2012, Moen og Øien 2012) og fra andre verneområder der vi har faglig oppsyn med skjøtselen, som f.eks. Øvre Forra naturreservat i Nord-Trøndelag (Lyngstad et al. 2012a).

10 Verdisetting

A – svært viktig

- Alle slåtte- og beitemyrer som holdes i hevd eller fortsatt bærer tydelig preget av langvarig hevd, og som er artsrike eller inneholder sjeldne/true myrarter eller er dominert av middelsrik eller ekstremrik myrvegetasjon.
- Andre, store slåtte- og beitemyrer (> 50 daa?) som holdes i hevd eller fortsatt bærer tydelig preget av langvarig hevd, i låglandet (BN-SB [evt. nedre MB?]) eller deler av landet der slåtte- og beitemyr eller rik myrvegetasjon er sjelden.
- Slåtte- eller beitemyr som utgjør en vesentlig del av et helhetlig (utvalgt?) kulturlandskap

B – viktig

- Andre store slåtte- og beitemyrer som fortsatt bærer preg av langvarig hevd. Tradisjonelt hevdet og intakt beitemyr.

C – lokalt viktig

- Alle andre slåtte- og beitemyrer som tilfredsstiller definisjonen av slåtte- og beitemyr.

11 Kunnskapsnivå og viktige kilder

Direktoratet for naturforvaltning 2009. Handlingsplan for slåtte- og beitemark. – DN rapport 2009-6: 1-51, 2 vedlegg.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. – NINA Temahefte 12: 1-279.

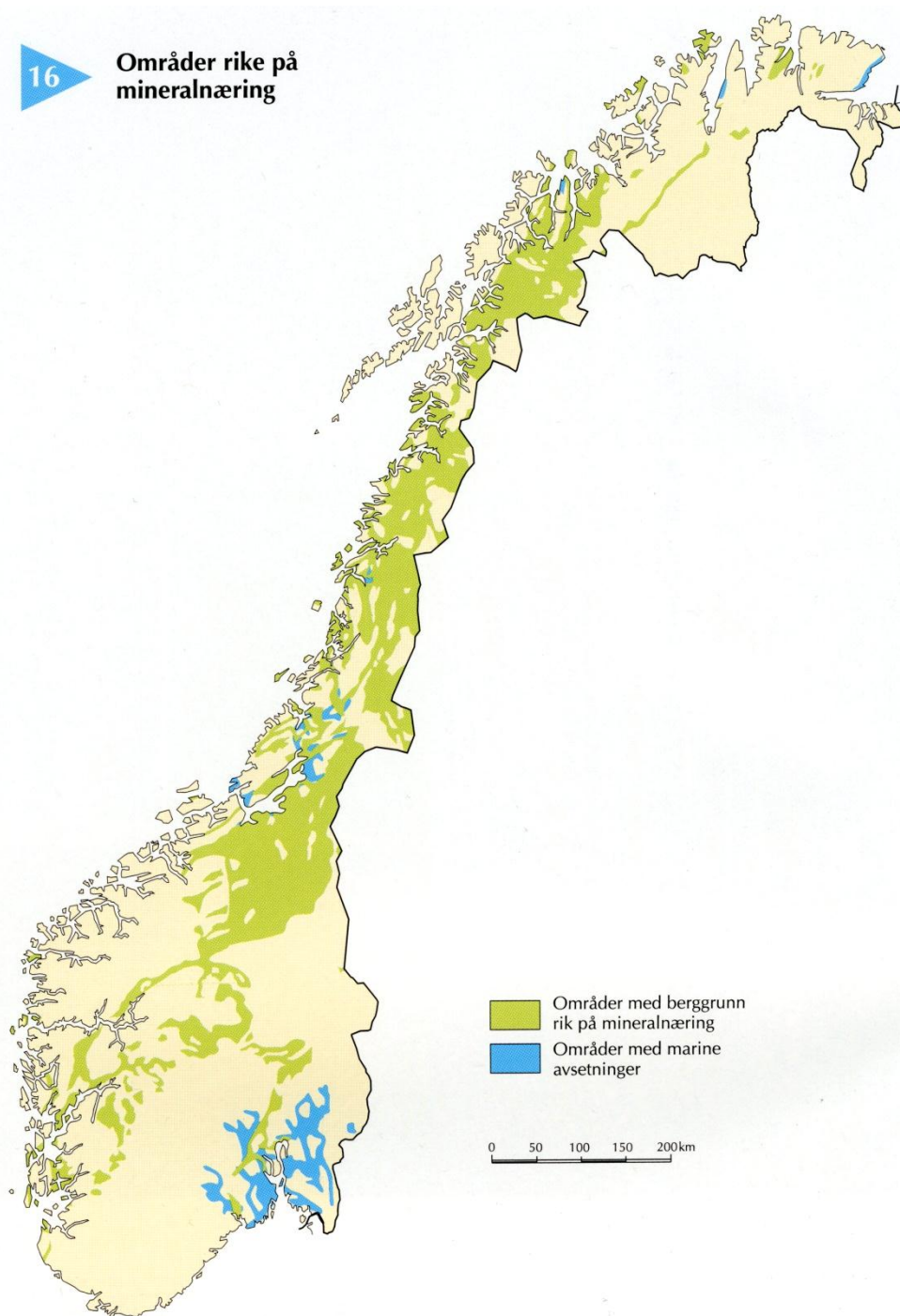
Halvorsen, R., Andersen, T., Blom, H.H., Elvebakk, A., Elven, R., Erikstad, L., Gaarder, G., Moen, A., Mortensen, P.B., Norderhaug, A., Nygaard, K., Thorsnes, T. & Ødegaard, F. 2009. Naturtyper i Norge (NiN) versjon 1.0.0. – www.artsdatabanken.no (2009 09 30).

Lyngstad, A., Øien, D.-I. & Moen, A. 2012a. Overvåking og skjøtsel i Øvre Forra naturreservat 2011. – NTNU Vitensk.mus. Bot. notat 2012-1: 1-19.

Lyngstad, A., Øien, D.-I. & Moen, A. 2012b. Slåtte- og beitemyrundersøkelser i Nord- og Sør-Trøndelag. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2012-6: 1-150.

Moen, A. 1969. Subalpine slåtte- og beitemyrer på Nordmarka, Nordmøre. – s. 66-74 i: Myrers økologi og hydrologi. Norsk Komite Int. Hydrol. Dekade. Rapp. 1.

- Moen, A. 1976. Slåttemyrenes vegetasjon, produksjon og verneverdi. Foreløpig meddelelse fra forskningsprosjekt. – s. 1-17 i: Gjengroing av kulturmark. Internordisk symposium 27.-28. november 1975. NLH, Ås.
- Moen, A. 1987. J-N Myr- og kjeldevegetasjon. – s. J1-6 i: Fremstad, E. & Elven, R. (red.) Enheter for vegetasjonskartlegging i Norge. Økoforsk utredning 1987:1
- Moen, A. 1989. Utmarksslåtten – grunnlaget for det gamle jordbruket. – Spor 4-1: 36-42.
- Moen, A. 1990. The plant cover of the boreal uplands of Central Norway. I. Vegetation ecology of Sølendet nature reserve; haymaking fens and birch woodlands. – *Gunneria* 63: 1-451, 1 kart.
- Moen, A. 1998. Nasjonaltlas for Norge. Vegetasjon. – Statens kartverk, Hønefoss.
- Moen, A. Lyngstad, A. & Øien, D.-I. 2011. Kunnskapsstatus og innspill til faggrunnlag for oseanisk nedbørmør som utvalgt naturtype. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2011-7: 1-72.
- Moen, A., Lyngstad, A. & Øien, D.-I. 2012. Boreal rich fen vegetation formerly used for haymaking. – *Nord. J. Bot.* 30: 226-240.
- Moen, A., Skogen, A., Vorren, K.-D. & Økland, R.H. 2001. Myrvegetasjon. – s. 105-124 i: Fremstad, E. & Moen, A. (red.) Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU Vitensk.mus. rapp. bot. Ser. 2001-4.
- Moen, A. & Øien, D.-I. 2011. Våtmark. – s. 75-79 i: Lindgaard, A. & Henriksen, S. (red.) Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- Moen, A. & Øien, D.-I. 2012. Sølendet naturreservat i Røros: forskning, forvaltning og formidling i 40 år. – *Bli med ut!* 12: 1-103.
- Øien, D.-I. & Moen, A. 2006. Slått og beite i utmark – effekter på plantelivet. Erfaringer fra 30 år med skjøtsel og forskning i Sølendet naturreservat, Røros. – NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 2006-5: 1-57.
- Øien, D.-I. & Moen, A. 2012. Sølendet naturreservat. Årsrapport og oversyn over aktiviteten i 2012. – NTNU Vitensk.mus. Bot. Notat. 2012-7: 1-46.

Figur 1. Kart over områder i Norge som er rike på mineralnæring. Fra Moen (1998).

Figur 2. Skjematisk oversikt som viser endringene i forekomst og blomstring ved slått annethvert år for noen vanlige arter i rikmyr på Sølendet i Røros og Tågdalen i Surnadal. Plasseringene av artene langs den loddrette aksene angir styrken i endringene av forekomsten. Fete typer angir økning i blomstringen, mens kursiv angir nedgang.

Figur 3. Trusler mot slåttemyr. Øverst til venstre: Gjengroing med bjørk og tuedannelse i slåttemyrkant på Styggmyra i Røyrvik, NT. Foto: A. Lyngstad 24.08.2011. Øverst til høyre: Grøfting i rik myrvegetasjon med påfølgende oppslag av bjørk og dannelse av store blåtopptuer på Bustamyra i Lierne, NT. Foto: Erlend Resell 2012. Nederst til venstre: Hogst av gamle bjørker kan gi rask og kraftig gjengroing, fra Kjerrmyra i Røyrvik, NT. Foto: A. Lyngstad 25.08.2011. Nederst til høyre: Tråkk av storfe i rik myrvegetasjon på Vanderåsenget-Sellisengen i Steinkjer, NT. Foto: A. Lyngstad 14.07.2011.

Tabell 1-3. Forekomsten av viktige arter på myr langs hovedgradientene. 1. KA (fattig-rik). 2. MM (myrkant-myrflete). 3. VM-A (tue-løsbunn). Stipla linje angir at artene forekommer sjelden eller spredt. Faksimile fra Moen (1987).

Tab. 1 Skjematisk framstilling av forekomsten av viktige arter i en ombrotrof myr- fattigmyr - rikmyrgradient. Noen arter har forskjellig amplitude i ulike landsdeler, og denne lista er hovedsakelig basert på materiale fra Midt-Norge.

Artsgruppe	Ombrotrof vegetasjon	Minerotrof vegetasjon			
		Fattig	Intermediær	Rik	Ekstremrik
1			-----		
2				-----	
3					
4					
5					
6					
7					
8			-----		
9					
10					

— Vanlig
 ----- Sjelden eller spredt
 uten symbol : Mangler eller tilfeldig

Artsgruppe

- Stormarimjelle (*Melampyrum pratense*), molte (*Rubus chamaemorus*), grastjønmmose (*Calliergon stramineum*), glefsemose (*Cephalozia* spp.), myrsnutemose (*Cladopodiella fluitans*), sveltsigd (*Dicranum affine*), akssigd (*D. leioneuron*), vassklo (*Drepanocladus fluitans*), torvdmose (*Gymnocolea inflata*), svelttorvmose (*Sphagnum balticum*), stivtorvmose (*S. compactum*), vassstorvmose (*S. cuspidatum*), bleiktormose (*S. flexuosum* s.lat.), grantorvmose (*S. girgensohnii*), bjørnetorvmose (*S. lindbergii*), kjøtt-torvmose (*S. magellanicum*), lurvtorvmose (*S. majus*), rådtorvmose (*S. ruhellum*), tvaretorvmose (*S. rusowii*), dvergtorvmose (*S. tenellum*).
- Svelstarr (*Carex pauciflora*), torvull (*Eriophorum vaginatum*), kvitmyrak (*Rhynchospora alba*), sivblom (*Scheuchzeria palustris*), bærlyng-arter (*Vaccinium* spp.), myrfiltmose (*Aulacomnium palustre*), kysttorvmose (*Sphagnum imbricatum*), vortetorvmose (*S. papillosum*), fagertorvmose (*S. pulchrum*).
- Kvitlyng (*Andromeda polifolia*), dystarr (*Carex limosa*), smalsoldogg (*Drosera anglica*), rundsoldogg (*D. rotundifolia*), klokkelylng (*Erica tetralix*), lusegras (*Huperzia selago*), pors (*Myrica gale*), rome (*Narthecium ossifragum*), tranebær-arter (*Oxycoccus* spp.), bjønnskjegg (*Scirpus cespitosus* coll.).
- Gråstarr (*Carex canescens*), stjernerstarr (*C. echinata*), frynsestarr (*C. magellanica*), rundstarr (*C. rotundata*), skrubbær (*Cornus suecica*), trådsiv (*Juncus filiformis*), skogstjerne (*Trientalis europaea*), glasstorvmose (*Sphagnum angermanicum*), pisktorvmose (*S. annulatum*), kratt-torvmose (*S. centrale*), fløyels-torvmose (*S. molle*), skartorvmose (*S. riparium*).
- Trådstarr (*Carex lasiocarpa*), slåtestarr (*C. nigra*), kornstarr (*C. panicea*), flaskestarr (*C. rostrata*), elvesnelle (*Equisetum fluviale*), duskull (*Eriophorum angustifolium*), bukkeblad (*Menyanthes trifoliata*), blåtopp (*Molinia caerulea*), tepperot (*Potentilla erecta*), myrskovmose (*Odontschisma elongatum*).
- Blystarr (*Carex livida*), myrfiol (*Viola palustris*), blodtjønmmose (*Calliergon sarmentosum*), pjusksigd (*Dicranum bonjeanii*), vrangklo (*Drepanocladus exannulatus*), hakeklo (*D. tundrae*), vritorvmose (*Sphagnum contortum*), skeitorvmose (*S. platyphyllum*), lapptorvmose (*S. subfulvum*), blanktorvmose (*S. subnitens*), krokortorvmose (*S. subsecundum* s.lat.), beitetorvmose (*S. teres*), rosetorvmose (*S. warnstorffii*).
- Strengstarr (*Carex chordorrhiza*), tvebustarr (*C. dioica*), grønnstarr (*C. tumidicarpa*), myrsnelle (*Equisetum palustre*), fjelløyentrost (*Euphrasia frigida*), myggblom (*Hammarbya paludosa*), nøkkesiv (*Juncus stygius*), myrklegg (*Pedicularis palustris*), tettegras (*Pinguicula vulgaris*), brunmyrak (*Rhynchospora fusca*), sveltuill (*Scirpus hudsonianus*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), blåtopp (*Succisa pratensis*), fettmose (*Aneura pinguis*), stuttiklo (*Drepanocladus badius*), pipe-rensermose (*Paludella squarrosa*).
- Jåblom (*Parnassia palustris*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*), myrstjernemose (*Campylium stellatum*), brun-klo (*Drepanocladus revolvens*), gullsilkemose (*Homalothecium nitens*), brunflik (*Lophozia borealis*), sumpfagermose (*Plagiomnium ellipticum*), myrmakkmose (*Scorpidium sorpioides*).
- Svarttopp (*Bartsia alpina*), klubbstarr (*Carex buxbaumii*), gulstarr (*C. flava*), loppestarr (*C. pulicaris*), blankstarr (*C. saxatilis*), sump-haukeskjegg (*Crepis paludosa*), engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*), småsivaks (*Eleocharis quinqueflora*), breiull (*Eriophorum latifolium*), gullmyrklegg (*Pedicularis oederi*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), myrsaulauk (*Triglochin palustris*), bekkevrangmose (*Bryum pseudotriquetrum*), stauttjønmmose (*Calliergon giganteum*), sumptjønmmose (*C. richardsonii*), navartjønmmose (*C. trifarium*), broddmose (*Calliergonella cuspidata*), myrgittermose (*Cinclidium stygium*), skruessvane-mose (*Meesia triquetra*), nervesvanemose (*M. uliginosa*), kalkfagermose (*Plagiomnium elatum*), storrundmose (*Rhizomnium magnifolium*), fjellrundmose (*R. pseudopunctatum*).
- Sotstarr (*Carex atrofusca*), hårstarr (*C. capillaris*), hodestarr (*C. capitata*), engstarr (*C. hostiana*), nebbstarr (*C. lepidocarpa*), agnorstarr (*C. microglochin*), fjellmarihand (*Dactylorhiza pseudocordigera*), kastanjesiv (*Juncus castaneus*), trillingsiv (*J. triglumis*), brudespor (*Gymnadenia conopsea*), myrtust (*Kobresia simpliciuscula*), stortveblad (*Listera ovata*), myrtevier (*Salix myrsinites*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*), svartknoppmose (*Catocopium nigrum*), tuffmose-arter (*Cratoneuron* spp.), kalkkammmose (*Ctenidium molluscum*), sagiom-memose (*Fissidens adianthoides*), stivlommemose (*F. osmundoides*), praktflik (*Lophozia rutheana*).

Tab. 2 Skjematisk framstilling av forekomst av viktige arter i Sør-Norge i en myrflate-myrkantgradient. Bare få av myrkant-artene er tatt med i gruppe 5.

Artsgruppe	Myrflate	Myrkant
1		
2		-----
3		
4	-----	
5		

— : Vanlig
 ----- : Sjelden eller spredt
 uten symbol : Mangler eller tilfeldig

Artsgruppe

- Dystarr (*Carex limosa*), blystarr (*C. livida*), snipestarr (*C. variflora*), smalsoldogg (*Drosera anglica*), dikesoldogg (*D. intermedia*), knottblom (*Hammarbya paludosa*), nøkkesiv (*Juncus stygius*), dvergtettegras (*Pinguicula villosa*), kvitmyrak (*Rhynchospora alba*), brunmyrak (*R. fusca*), sivblom (*Scheuchzeria palustris*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*), navartjønnmose (*Calliergon trifarium*), myrsnutemose (*Cladopodiella fluitans*), vassklo (*Drepanocladus fluitans*), torvdymose (*Gymnocolea inflata*), svelttorvmose (*Sphagnum balticum*), vassstorvmose (*S. cuspidatum*), kysttorvmose (*S. imbricatum*), bjørnetorvmose (*S. lindbergii*), lurvtorvmose (*S. majus*), lapptorvmose (*S. subfulvum*).
- Strengstarr (*Carex chordorrhiza*), svelstarr (*C. pauciflora*), engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*), rundsoldogg (*Drosera rotundifolia*), grastjønnmose (*Calliergon stramineum*), myrgittermose (*Cinclidium stygium*), sveltsigd (*Dicranum affine*), stuttklo (*Drepanocladus badius*), brunklo (*D. revolvens*), brunflik (*Lophozia borealis*), praktflik (*L. ruheana*), myrmakkemose (*Scorpidium scorpioides*) pisktorvmose (*Sphagnum annulatum*), rusttorvmose (*S. fuscum*), kjøtt-torvmose (*S. magellanicum*), fagertorvmose (*S. pulchrum*), rødtorvmose (*S. rubellum*), blanktorvmose (*S. subnitens*).
- Kvitlyng (*Andromeda polifolia*), svarttopp (*Bartsia alpina*), dvergbjørk (*Betula nana*), røsslyng (*Calluna vulgaris*), sotstarr (*Carex atrofusca*), tvebustarr (*C. dioica*), engstarr (*C. hostiana*), trådstarr (*C. lasiocarpa*), nebbstarr (*C. lepidocarpa*), kornstarr (*C. panicea*), flasketarr (*C. rostrata*), småsivaks (*Eleocharis quinqueflora*), krekling-arter (*Empetrum* spp.), elvesnelle (*Equisetum fluviatile*), klokkelylng (*Erica tetralix*), duskull (*Eriophorum angustifolium*), breiull (*E. latifolium*), torvull (*E. vaginatum*), bukkeblad (*Menyanthes trifoliata*), pors (*Myrica gale*), blåtopp (*Molinia caerulea*), rome (*Narthecium ossifragum*), tranebær-arter (*Oxycoccus* spp.), jåblom (*Parnassia palustris*), myrklegg (*Pedicularis palustris*), tettegras (*Pinguicula vulgaris*), molte (*Rubus chamaemorus*), bjønnskjepp (*Scirpus cespitosus* coll.), svelttull (*S. hudsonianus*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*), fettmose (*Aneura pinguis*), myrstjernemose (*Campylium stellatum*), pjuksigd (*Dicranum bonjeanii*), gullsilkemose (*Homalothecium nitens*), stivtorvmose (*Sphognum compactum*), vritorvmose (*S. contortum*), vortetorvmose (*S. papillosum*), skeitorvmose (*S. platyphyllum*), kroktovmose (*S. subsecundum* s.lat.), dvergtorvmose (*S. tenellum*), beitetorvmose (*S. teres*), rosetorvmose (*S. warnstorffii*).
- Klubbstarr (*Carex buxbaumii*), gråstarr (*C. canescens*), grønnstarr (*C. tumidicarpa*), stjernestarr (*C. echinata*), gulstarr (*C. flava*), slåtestarr (*C. nigra*), loppestarr (*C. pulicaris*), flekkmarihand (*Dactylorhiza maculata*), myrsnelle (*Equisetum palustre*), brudespore (*Gymnadenia conopsea*), einer (*Juniperus communis*), gullmyrklegg (*Pedicularis oederi*), furu (*Pinus sylvestris*), tepperot (*Potentilla erecta*), blåtopp (*Succisa pratensis*), skogstjerne (*Trientalis europaea*), stor myrflol (*Viola epipsila*), myrflol (*V. palustris*), bærlyng-arter (*Vaccinium* spp.), myrfiltmose (*Aulacomnium palustre*), stauttjønnmose (*Calliergon giganteum*), sumptjønnmose (*C. richardsonii*), blodtjønnmose (*C. sarmentosum*), vrangklo (*Drepanocladus exannulatus*), glasstorvmose (*Sphagnum angermanicum*), furutorvmose (*S. capillifolium*), bleiktorvmose (*S. flexuosum* s.lat.), fløyelstorvmose (*S. molle*), skartorvmose (*S. riparium*), tvaretorvmose (*S. russowii*).
- Hundekvein (*Agrostis canina*), ore-arter (*Alnus* spp.), bjørk (*Betula pubescens*), skog-rørkvein (*Calamagrostis purpurea*), hårstarr (*Carex capillaris*), frynsestarr (*C. magellanica*), vierstarr (*C. stenolepis*), slirestarr (*C. vaginata*), skrubbe (*Cornus suecica*), sump-haukeskjepp (*Crepis paludosa*), sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*), skogsnelle (*Equisetum sylvaticum*), mjødurt (*Filipendula ulmaria*), kvitmaure (*Galium boreale*), myrmaure (*G. palustre*), trådsiv (*Juncus filiformis*), stormarimjelle (*Melampyrum pratense*), gran (*Picea abies*), harerug (*Polygonum viviparum*), engsoleie (*Ranunculus acris*), vier-arter (*Salix* spp.), fjellstisel (*Saussurea alpina*), broddmose (*Calliergonella cuspidata*), tuffmose-arter (*Cratoneuron* spp.), kjeldemose-arter (*Philonotis* spp.), fagermose-arter (*Plagiomnium* spp.), kratttorvmose (*Sphagnum centrale*), sumptorvmose (*S. palustre*), heitorvmose (*S. strictum*).

Tab. 3 Skjematisk framstilling av forekomst av viktige arter i Sør-Norge i en tuve- lausbotngradient. Bare få av myrkantartene er tatt med i artsgruppe 4.

Artsgruppe	Tuve	Fastmatte	Mjukmatte	Lausbotn
1				
2				
3				-----
4				
5				
6				
7				
8			-----	

----- Vanlig

----- Sjelden

eller spredt

uten symbol Mangler

eller tilfeldig

Artsgruppe

1. Røsslyng (*Calluna vulgaris*), krekling-arter (*Empetrum* spp.), dvergtettegras (*Pinguicula villosa*), bærlyng-arter (*Vaccinium* spp.), hei-gråmose (*Racomitrium lanuginosum*), furu-torvmose (*Sphagnum capillifolium*), rusttorvmose (*S. fuscum*), kysttorvmose (*S. imbricatum* ssp. *austinii*), kvitkrull (*Cladonia stellaris*), grå reinlav (*C. rangiferina*), lys reinlav (*C. arbuscula* coll.).
2. Dvergbjørk (*Betula nana*), snipestarr (*Carex rariflora*), stormarimjelle (*Melampyrum pratense*), molte (*Rubus chamaemorus*), svelt-sigd (*Dicranum affine*), pjuksigd (*D. bonjeanii*), gullsilkemose (*Homalothecium nitens*), myrmuslingmose (*Mylia anomala*), røduslingmose (*M. taylorii*), bakkefrynse (*Ptilidium ciliare*), lapptorvmose (*Sphagnum subfulvum*), rosetorvmose (*S. warnstorffii*).
3. Kvitlyng (*Andromeda polifolia*), rundsoldogg (*Drosera rotundifolia*), klokkelylng (*Erica tetralix*), torvull (*Eriophorum vaginatum*), tranebær-arter (*Oxycoccus* spp.), akssigd (*Dicranum leioneuron*), kysttorvmose (*Sphagnum imbricatum* ssp. *affine*), kjøtt-torvmose (*S. magellanicum*), rødtorvmose (*S. rubellum*).
4. Svarttopp (*Bartsia alpina*), gråstarr (*Carex canescens*), hårstarr (*C. capillaris*), stjerne-starr (*C. echinata*), gulstarr (*C. flava*), fjell-marihand (*Dactylorhiza pseudocordigera*), myrtust (*Kobresia simpliciuscula*), stortveblad (*Listera ovata*), blåtopp (*Molinia caerulea*), rome (*Narthecium ossifragum*), brunskjene (*Schoenus ferrugineus*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), blåknapp (*Succisa pratensis*), fjell-frøstjerne (*Thalictrum alpinum*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*), myrstjernemose (*Campylium stellatum*), stuttklo (*Drepanocladus badius*), saglommemose (*Fissidens adianthoides*), stivlommemose (*F. osmundoides*), praktflik (*Lophozia rutheana*).
5. Sotstarr (*Carex atrofusca*), tvebustarr (*C. dioica*), engstarr (*C. hostiana*), nebbstarr (*C. lepidocarpa*), slåttestarr (*C. nigra*), kornstarr (*C. panicea*), sveltstarr (*C. pauciflora*), blankstarr (*C. saxatilis*), grønnstarr (*C. tumidicarpa*), engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*), breiull (*Eriophorum latifolium*), fjelløyen-trøst (*Euphrasia frigida*), pors (*Myrica gale*), jåblom (*Parnassia palustris*), tettegras (*Pinguicula vulgaris*), bjønnskjegg (*Scirpus cespitosus* coll.), sveltull (*S. hudsonianus*), dverg-jamne (*Selaginella selaginoides*), brunflik (*Lophozia borealis*), vritorvmose (*Sphagnum contortum*), vortetorvmose (*S. papillosum*), skeitorvmose (*S. platyphyllum*), blanktorvmose (*S. subnitens*), krøktorvmose (*S. subsecundum* s.lat.), beitetorvmose (*S. teres*).
6. Trådstarr (*Carex lasiocarpa*), flaskestarr (*C. rostrata*), smalsoldogg (*Drosera anglica*), småsivaks (*Eleocharis quinqueflora*), myrsnelle (*Equisetum palustre*), duskull (*Eriophorum angustifolium*), bukkeblad (*Menyanthes trifoliata*), myrklegg (*Pedicularis palustris*), myrsaulauk (*Triglochin palustris*), fettmose (*Aneura pinguis*), myrsnutemose (*Cladopodiella fluitans*), brunklo (*Drepanocladus revolvens*), svelttorvmose (*Sphagnum balticum*), stivtorvmose (*S. compactum*), fagertorvmose (*S. pulchrum*), dvergtorvmose (*S. tenellum*).
7. Strengstarr (*Carex chordorrhiza*), dystarr (*C. limosa*), myggblom (*Hammarbya paludosa*), kvitmyrak (*Rhynchospora alba*), sivblom (*Scheuchzeria palustris*), småblærerot (*Utricularia minor*), stauttjønmmose (*Calliergon giganteum*), sumptjønmmose (*C. richardsonii*), blodtjønmmose (*C. sarmentosum*), navartjønmmose (*C. trifarium*), myrgittermose (*Cinclidium stygium*), myrsnutemose (*Cladopodiella fluitans*), vrangklo (*Drepanocladus exannulatus*), vassklo (*D. fluitans*), torvdmose (*Gymnocolea inflata*), myrmakkmose (*Scorpidium scorpioides*), pisktorvmose (*Sphagnum annulatum*), vasstorvmose (*S. cuspidatum*), bjørnetorvmose (*S. lindbergii*), lurvtorvmose (*S. majus*), skar-torvmose (*S. riparium*).
8. Blystarr (*Carex livida*), nøkkesiv (*Juncus stygius*), trillingsiv (*J. triglumis*), myrkråkefot (*Lycopodiella inundata*), brunmyrak (*Rhynchospora fusca*), mellomblærerot (*Utricularia intermedia*), torvlurv (*Fossombronina foveolata*), pyttlav (*Siphula ceratites*).

Vedlegg 2 Slåttemyr i Nord-Norge, prosjektskisse

I kontrakten for «Kunnskap om myr» har vi forpliktet oss til å lage et opplegg for videreføring av arbeidet med slåttemyr i Nord-Norge. Dette arbeidet vil bli gjennomført på tilsvarende måte som for Sør-Norge. Vi vil i samarbeid med Miljødirektoratet utarbeide en søknad om midler til dette arbeidet i 2014, med tanke på oppstart i 2014 eller 2015.

Etter at kontrakten for «Kunnskap om myr» ble inngått har vi i tillegg utarbeidet handlingsplaner (faggrunnlag) for høgmyr i innlandet (typisk høgmyr) og oseanisk nedbørmyr, og vi vil i løpet av 2014 ha ferdig et faggrunnlag for rikmyr. Videre har vi siden 2012 drevet kartlegging av høgmyr på Østlandet ved bruk av digitale stereobilder på skjerm med støtte fra Fylkesmannen i Hedmark, og vi har siden 2011 drevet utstrakt kartlegging av rikmyr og slåttemyr i Trøndelagsfylkene med støtte fra Fylkesmennene der. Sist men ikke minst deltar vi også aktivt i utviklingen av NiN 2.0 med deltakelse både i det vitenskapelige rådet (Moen) og i faggruppe for våtmark (Moen og Øien). Kartlegging av slåttemyr og høgmyr, i tillegg til arbeidet med rikmyr og NiN, fortsetter i 2014, og vi har fra 2014 også tatt på oss å lede faggruppe for våtmark (myr og kilde) ved revidering av DN-handbok 13.

Innhold og omfang

Målsettingen med prosjektet er å øke kunnskapen om slåttemyr som Utvalgt naturtype (UN) i Nord-Norge. I dette ligger det en prioritering av lokaliteter som bør følges opp med skjøtsel og overvåking.

Arbeidet med slåttemyr i Nord-Norge vil være mer omfattende enn for Sør-Norge. Kildematerialet fra myrplanarbeidet er ikke så godt ordnet som for Sør-Norge, det er gjennomgående mer myr i Nord-Norge enn i de fleste fylkene i Sør-Norge, og større områder som er dårlig kartlagt. Arbeidet deles i tre hovedpunkter:

1. Sammenstilling av eksisterende kunnskap om slåttemyr og rikmyr i Nord-Norge. Viktige kilder i tillegg til Naturbase vil være Hornburg (1970-1975), Torbergsen (1978), Vorren (1979) og Vorren et al. (1999), samt diverse kartleggingsrapporter.
2. Supplerende kartlegging i områder som er dårlig dekt eller der nåværende status for naturverdiene er usikker. Omfanget av dette vil være avhengig av hvor mye ressurser som stilles til rådighet. Dette gjelder store deler av Nord-Norge fra nordlige Nordland og nordover, de samme områdene som for rikmyr (Øien et al. 2012), og en kartlegging av slåttemyr må derfor også ses i sammenheng med kartleggingen av rikmyr (se under).
3. Utarbeide et representativt utvalg av prioriterte slåttemyrer, inklusive digitalisering av arealegenskaper og dokumentasjon av kriterier.

For å gjennomføre arbeidet er vi avhengig av samarbeid med miljøvernavdelingene hos Fylkesmannen i de tre fylkene og fagmiljøer som har god oversikt over forekomsten av ulike myrtyper i Nord-Norge, eller som har erfaring med kartlegging av myr i Nord-Norge. Arbeidet må også ses i sammenheng med arbeidet med rikmyr, der det planlegges kartlegging i Nord-Norge i 2014 etter våre anbefalinger (Øien et al. 2013).

Forslag til tidsplan

- Etablering av samarbeid med relevant fagmiljø i Nord-Norge – høst/vinter 2014/15
- Gjennomgang av relevant litteratur og annet kildemateriale – 2015
- Gjennomgang av naturbase – mye er gjennomgått i forbindelse med arbeidet med rikmyr, supplerende gjennomgang vår 2015
- Feltundersøkelser – sommer 2015 og 2016
- Rapport med prioriterte slåttemyrlokaliteter høst 2016

Litteraturreferanser

Hornburg, P. 1970-1975. Registrering av bevaringsverdige myrer og våtmarker. [Flere nummer] – Upubliserte notater. Miljøverndepartementet, Oslo

- Torbergson, E.M. 1978. Myrvegetasjon på Bakåsmyra i Skånland, Troms. – Hovedfagsoppgave Universitetet i Trondheim, 174 s., 12 tab.
- Vorren, K.-D. 1979. Myrinventeringer i Nordland, Troms og Finnmark, sommeren 1976, i forbindelse med den norske myrreservatplanen. – Troms Naturvitenskapelig Serie 3: 1-118.
- Vorren, K.-D., Eurola, S. & Tveraabak, U. 1999. The lowland terrestrial mire vegetation about 69°N lat. in northern Norway. – Troms Naturvitenskapelig Serie 84: 1-90.
- Øien, D.-I., Moen, A. & Lyngstad, A. 2012. Rikmyr i Norge. Et første utkast til kartleggingsbehov. – NTNU Vitensk.mus. Bot. notat 2012-5: 1-9.
- Øien, D.-I., Lyngstad, A. & Moen, A. 2013. Oversikt over viktige rikmyrlokaliteter i Norge. Foreløpig utgave, mai 2013. – Upublisert notat. NTNU Vitenskapsmuseet, 30 s.

Vedlegg 3 Registrerte slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge

Oversikt over slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge som er registrert per desember 2013. Områdene er lista opp fylkesvis, og med ID i Myrbase og Naturbase der dette finnes. Kilder er i første rekke myrmaterialet ved VM-SN og Naturbase, men i tillegg har Fylkesmannen i flere fylker hatt innspill på lokaliteter. Enkelte andre aktører har også hatt innspill, og særlig har Miljøfaglig utredning bidratt med informasjon om en del lokaliteter. Noen lokaliteter er godt dokumentert, mens det for mange er svært lite informasjon, og det er derfor ikke alltid registrert informasjon om kriteriene nevnt under. Koordinater er oppgitt for lokaliteter som er representert i Myrbase. Vegetasjonssoner og -seksjoner (fra litteratur eller tolka i 2013) er angitt etter Moen (1998a), bioklimatiske soner og -seksjoner etter Bakkestuen et al. (2008). Rik myr: Anslått andel av slåttemyr som har middelsrik eller ekstremrik vegetasjon fra x = lite til xxx = mye/mesteparten, + = rikmyr forekommer men andel er ukjent, - = rikmyr forekommer ikke. Verdivurdering myrplan: 1a = særlig verneverdig internasjonalt (typeområde), 1b = særlig verneverdig nasjonalt (typeområde), 1c = særlig verneverdig nasjonalt (spesialområde), 2 = regionalt verneverdig, 3 = lokalt verneverdig. Verdivurdering Naturbase: A = svært viktig, B = viktig, C = lokalt viktig. Verdivurderinger i Naturbase er lista opp i samme rekkefølge som ID i Naturbase. Størrelse: Anslått areal med slåttemyr etter følgende skala: x (< 200 daa), xx (200-500 daa), xxx (> 500 daa). For Naturbaselokaliteter har vi brukt det oppgitte arealet, men vi gjør oppmerksom på at dette kan inneholde andre naturtyper enn slåttemyr. Andre kulturspor: x = rester av stakkstenger og tufter av høyløer/slåttebuer finnes (eller har nylig funnes), xx = rester av høyløer/slåttebuer og stakkstenger finnes, xxx = har intakte høyløer/slåttebuer og stakkstenger. Dokumentasjon av slått: Meget god = god lokalhistorisk dokumentasjon, skjøtselsplan med utførlig omtale etc.; God = kulturspor finnes, navn tyder på tidligere slått, slått nevnes i kilder med god begrunnelse; Middels = slått nevnes, men uten begrunnelse; Dårlig = antakelse om tidligere slått; Ingen = enten ingen informasjon om bruk eller informasjon om beiting, ikke slått. Ei lenke til ei fil med kobling mellom Myrbaselokaliteter og rapporter med omtale av lokalitetene vil bli lagt ut på hjemmesidene til NTNU Vitenskapsmuseet om kort tid. Denne fila kan sendes på forespørsel ved å kontakte forfatterne. Naturbaselokaliteter er søkbare her: <http://geocortex.din.no/silverlightviewer/?Viewer=Naturbase>.

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg. sone/-seksjon fra litt.	Veg. sone tolka 2013	Veg. seksjon tolka 2013	Bio-klim. sone	Bio-klim. seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
		Vestfjella naturreservat	Øs	Aremark			BN	O2						-	x	God
1002	BN00069546	Langemyr N for Håkabyfjellet	Øs	Halden	PL45 66		BN	O1-O2	BN	O1	-	1c	A	xx	x	Middels
1008		V for Langetjern, S for Toslund	Øs	Halden	PL49 62		BN	O2			-	3		x		Middels
1005		S for Geddelundtjern	Øs	Halden	PL48 45		BN	O2			-	4		-		God
1077		Skjellvik på Asmaløy	Øs	Hvaler	PL 10,47		BN	O2			xxx		A	x		
	BN00038305	Tyvslåtta	Øs	Marker	PL 47,91		BN	O1	BN	O1	+		A	x		God
2002	BN00047526	Rikmyrene i Oppsjømyrene naturreservat	Ak	Asker	NM78 31				BN	O1	xxx	1c	B	x		Ingen
	BN00047821	Svendsrud Øst	Ak	Asker					BN	O1			A	x		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio.klim.sone	Bio.klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
2029	BN00046181	Venåsmyra naturreservat	Ak	Bærum	NM82 49				BN	O1	xxx	1c2	A	x		Dårlig
2004	BN00047816, BN00046475	Tuemyr	Ak	Bærum	NM77 39				SB	O1	xxx	2	A, A	x		Dårlig
	BN00046255	Sørbråten S	Ak	Bærum							xx		A	x		Dårlig
2016	VV00001255, BN00045572, BN00045716	Slåttmyra	Ak	Nittedal	PM01 57				SB	O1	xxx	1c	B, A	x		Meget god
	BN00045574	Slåttemyra naturres. Ø	Ak	Nittedal					SB	O1			B	x		Dårlig
	BN00045573	Slåttemyra naturres. SØ	Ak	Nittedal					SB	O1			C	x		Dårlig
2001	BN00064161, BN00064305, BN00064306	Rikmyrer ved Blankvann, Holbekken, Lørensetertjern og Karusputten	Ak	Oslo	NM93 54				SB	O1	xx	1c	B, A, A	xx		Ingen
	BN00064754	Finnerud II	Ak	Oslo					SB	O1			C	x		Dårlig
	BN00051400	Stunner nordre	Ak	Ski					BN	O1			B	x		Middels
	BN00007620	Hersjøen: Østli	Ak	Ullensaker					SB	OC			A	x		Dårlig
	BN00001326	Storkjolen	He	Elverum			-	-					B	-		Middels
4031	BN00028777, BN00001467	Storlækjølen	He	Elverum	PN52 81				MB	OC	x	2	B,	xxx	x	God
4033	BN00001408, BN00001483	Ulvåkjølen, kroka	He	Elverum	PN48 76				MB	OC	x	23	A, B	xxx		God
4044	VV00000901, BN00026855, mange barskoglokaliteter	Kvisleflået	He	Engerdal	UJ46 56				NB	OC	x	1b	A	xxx	x	God
	BN00026823	Galtåsen	He	Engerdal					NB	OC	+		B	x		Middels
	BN00026773	Under Båthusberget	He	Engerdal					NB	OC	+		B	x		Dårlig
	BN00026870	Bergsetra	He	Engerdal					NB	OC	+		B	x		Dårlig
	BN00026772	Djupsjøvollen	He	Engerdal					NB	OC	+		C	x		Dårlig
	BN00026834	Vardefjellmyra	He	Engerdal					NB	OC	+		B	xxx		Middels
	BN00026757	Øyan	He	Engerdal					NB	OC			C	xx		God
	BN00026841	Bekevoll S	He	Engerdal					NB	OC	+		C	x		Middels
4045	VV00001913	Einunndalen. Meløyfloen	He	Folldal	NQ53 08		NB-LA	C1			xxx	1b		xxx	x	God
	BN00061447	Søndre Slåttmyra	He	Kongsvinger					SB	O1			B	x		Middels
	BN00061547	Slåttmyra	He	Kongsvinger					SB	OC			B	x		Middels
	BN00020123	Storholtet, rikmyr	He	Løten			-	-					B	-		Dårlig
4058		Seljetjønnna	He	Os	PQ04 28		NB	OC			xxx	23		xxx	x	Middels
4051		Narbuvoll, N for	He	Os	PQ26 17		NB	OC			xxx	34		x		Middels

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
		Sundtjønna														
4043		N for Årevja, S for Sølengkroken	He	Rendalen	PP33 77		MB	OC			x	1b2		xxx		Middels
4053		Slåttmyr, Gloppmyra	He	Rendalen	PP13 82		NB	OC			-	3		xxx		God
4061	BN00026324	Jogåsmyra	He	Rendalen	PP36 52				NB	OC	xx	3	A	xxx	x	God
4074	VV00001406	Bersvenmyra	He	Stor-Elvdal	NP77 48		NB	C1			xx	1b2		xxx		Middels
	BN00026494	Skardmyra	He	Stor-Elvdal					NB	OC			A	x		Dårlig
	BN00061941	Bjørndalen N	He	Sør-Odal					SB	OC			A	x		Dårlig
4054		V for Langsjøen	He	Tolga	PP28 99		MB	C1			-	2		xx	x	God
4059		Galådalen	He	Tolga	PQ22 11		NB	OC			-	2		xxx	x	God
	BN00009672	Toljemyra, N for Langsjølia	He	Tolga					NB	OC			C	xx		Dårlig
4035		Storkjølen N for Solskjer	He	Trysil	UJ45 19		MB	C1			-	34		xxx	x	God
4012	VV00001171	Stenmyra	He	Trysil	UH48 84		MB	OC			x	1b		xxx	x	God
4036		V for Ulvsjøberget Ø for Ulvsjø	He	Trysil	PN60 95+		MB	OC			x	4		x		Middels
	BN00028795	Slåttkjølen	He	Trysil					MB	OC	+		A	x		Middels
	BN00028682	Stormyra-Jonsmyra	He	Trysil					NB	OC			A	x		Dårlig
	BN00028813	Sør for Munkbergkoia	He	Trysil					NB	OC	+		C	x		God
	BN00028822	Flenåssætra	He	Trysil					MB	OC			C	x		Ingen
4064		Innerdalen. Flommen	He	Tynset	NQ57 38		NB	OC			xxx	5		xxx	x	God
4047	VV00000505, BN00012609	N for Auma. Stormyra	He	Tynset	NQ86 02				NB	C1	xxx	1b	A	xxx		Middels
	BN00012603	Gjerkroken, sø	He	Tynset					NB	C1			B	x		God
	BN00012537	Moagårdene - Kløftåsen	He	Tynset					A	C1			C	x		Ingen
4048	BN00012562	Brydalen Storrøstfloen	He	Tynset	PP03 98				NB	OC	xx	1b	B	xxx		Middels
	BN00012582	Gammelsætra, 2 km S SV for Jønnbekkvorda	He	Tynset					NB	OC	+		B	x		Middels
	BN00029974	Vindslåttmyra	He	Våler (Hedmark)					MB	OC	+		A	xxx		God
	BN00029980	Mangslåttene	He	Våler (Hedmark)					MB	OC	+		B	xxx		God
	BN00029976	Ariakoia, myr S for	He	Våler (Hedmark)					MB	OC	+		B	x		Dårlig
	BN00029975	Persgulvet	He	Våler					MB	OC			B	x		God

Myr- base- ID	Natur- base-ID	Lokalitet	Fyl- ke	Kommune	UTM	Veg. sone/- seksjon fra litt.	Veg. sone tolka 2013	Veg. seksjon tolka 2013	Bio- klim. sone	Bio- klim. sek- sjon	Rik myr	Verdi myr- plan	Verdi Natur- base	Størr -else	Andre kultur- spor	Doku- menta- sjon
				(Hedmark)												
	BN00029977	Slåttfløyta	He	Våler (Hedmark)					MB	OC	+		B	xx		Middels
	BN00017799	Bjødneøygarden	Op	Etnedal					MB	OC			C	x		Dårlig
5039	VV00000796	Tjørnmyra	Op	Gausdal	NN60 89		NB	OC			xxx	1c		x		
	BN00076527	Skeikampen sørøst	Op	Gausdal					NB	OC	+		A	x		Ingen
	BN00076528	Skeisleitet	Op	Gausdal					NB	OC	+		B	x		Ingen
	BN00076538	Bruvang sæter vest Frøysesætra	Op	Gausdal					NB	OC	+		B	x		Ingen
	BN00076539	Bruvang sæter øst, Frøysesætra	Op	Gausdal					NB	OC	+		B	x		Ingen
	BN00076541	Einstadsætra sørøst	Op	Gausdal					NB	OC	+		B	x		Ingen
	BN00076550	Brannåsmysa	Op	Gausdal					NB	OC	+		B	x		Ingen
	BN00076556	Skeikampen øst	Op	Gausdal					NB	OC	+		B	x		Ingen
	BN00076562	Sønstevoll sæter øst	Op	Gausdal					NB	OC	+		B	x		Ingen
	BN00076540	Einstadsætra	Op	Gausdal					NB	OC	+		C	x		Ingen
	BN00076564	Tofte sæter	Op	Gausdal					NB	OC	+		C	x		Ingen
	BN00076566	Holen sæter, Frøysesætra	Op	Gausdal					NB	OC	+		C	x		Ingen
5055		Ongsjølia	Op	Gausdal	NN 35-36, 98- 99		NB	OC			x		C	x		God
5056		Myrslettia	Op	Gausdal	NN 35-36,97- 98		NB	OC			-		C	xx		God
5057		Sekkeslettet	Op	Gausdal	NP 35,01		NB	OC			x		C	x		God
5058		Kårfallslettet i Vålålia og Hykylåsen	Op	Gausdal	NN 51-53,86- 88		NB	OC			xx		A	xxx	x	God
5059		Kråbølslettet	Op	Gausdal	NN 50-51,87		NB	OC			xx		B	xx		God
5060		Langmyra ved Skeikampen	Op	Gausdal	NP 59-60,02- 03		NB	OC			x		B	xxx		Middels
5050		Balleropmyra	Op	Gjøvik	NN83 38		MB	O1			-	34		x	x?	Dårlig
5062		Slåttmyra N for Lønnberg	Op	Gjøvik	NN 77-78,45		MB	O1			-		C	xx		God
5004	BN00029076, BN00029085, BN00030185, VV00000798	Evjemyra	Op	Gjøvik/Sønd re Land	NN69 48				MB	OC	x	1b	A, B, A	xxx		Ingen
	BN00049136	Sålell øst	Op	Lom					A	OC	+		C	x		Dårlig
	BN00022891	Lauvbekken	Op	Lunner					MB	O1	+		B	x		Dårlig
	BN00022913	Stormyra	Op	Lunner					MB	O1	+		B	x		Dårlig

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00022885	Espen Ø	Op	Lunner					MB	OC	+		A	x		Dårlig
	BN00062243	Stakktjern-Vinjaråsen	Op	Nord-Aurdal					NB	OC	+		A	xxx		Ingen
	BN00022430	Løo hennar Rangil	Op	Nord-Aurdal					NB	OC			C	x		Dårlig
	BN00022447	Halдарjordet	Op	Nord-Aurdal					NB	OC			C	x		Dårlig
	BN00022465	Etne	Op	Nord-Aurdal					NB	OC			C	x		Ingen
	BN00022651	Fiskebekken	Op	Nord-Aurdal					NB	OC			C	x		Ingen
	BN00028299	Bjørnhaugmyra	Op	Nordre Land		MB/O1			NB	OC	xxx		B	xx		Meget god
5046	BN00028292	Flåmyra	Op	Nordre Land	NN62 58				MB	OC	xx	1b2	A	xxx		Ingen
	BN00017399	Søre Bjødalen	Op	Sør-Aurdal					NB	OC			B	x		Middels
	BN00017404	Søre Bjødalen	Op	Sør-Aurdal					NB	OC			B	x		Middels
	BN00017454	Nordre Bjødalen	Op	Sør-Aurdal					NB	OC			B	x		Middels
	BN00017213	Øygardsliadn, Gjerdingen	Op	Vang					NB	OC	+		B	x		God
	BN00027698	Fystrostølen	Op	Vestre Slidre					NB	OC			C	x		Ingen
5022	BN00013018	Geiteryggmyra	Op	Vestre Toten	NN91 15				MB	OC	xxx	1c	A	x		Ingen
5063	BN00013008	Thunemyra	Op	Vestre Toten	NN 88-89,21		SB	OC	MB	OC	xxx		A	x		Meget god
	BN00027139	Kalde myre	Op	Øystre Slidre					NB	OC	+		B	xx	xxx	God
	BN00027121	Vesle Høgemyr	Op	Øystre Slidre					NB	OC			B	x		Ingen
	BN00027122	Store Høymyr	Op	Øystre Slidre					NB	OC			B	x		Ingen
	BN00027367	Bjødnhauomyradn	Op	Øystre Slidre					NB	OC	+		B	x		Middels
	Inkluderer BN00027139	Slåttemyradn ved Beitostølen	Op	Øystre Slidre					NB	OC				-		Middels
6052	BN00029720	Løkmyran	Bu	Flesberg	NM32 45				MB	OC	x	3	B	xx	x	God
	BN00012861	Dugurdsnatten, myr SV for.	Bu	Gol					NB	OC			B	x		Dårlig
	BN00038993	Ormetangen	Bu	Kongsberg					MB	O1			B	x		Ingen
	BN00029409	Nedre Hundetjennmyra	Bu	Krødsherad					SB	OC			B	x		Dårlig
6022	VV00000432	SV-sida av Svangtjørn	Bu	Nes	NN10 00		MB	OC			-	1c		xxx	xxx	God
7041		Endebukta	Ve	Re	NL 663 927		BN	O1				4		-		Ingen
	BN00063017	Blomstermyra	Ve	Tjøme					BN	O1	+		A	x		Ingen
8028	BN00036248	Store Slåtta	Te	Bamble	NL 30,47-48		BN	O2	BN	O1	-		A	x		Middels

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00039463	Rapheiane-Storemyr	Te	Kragerø					BN	O1			B	xxx		Dårlig
	BN00068730	Tinnoset V	Te	Notodden					SB	O1			B	x		Dårlig
	BN00069022	Landsverk	Te	Sauherad					SB	O1	+		B	x	xxx	God
8030		Myrer ved Lislestaul	Te	Seljord	MM 69,11		NB	O1			xx		B	xx		Dårlig
8031		Myrer ved Listaulnuten	Te	Seljord	MM 69-70,14		NB	O1			x		B	xxx		God
8033		Myrer ved Svain	Te	Seljord	MM 67-68,18		NB	O1			x		B	xx		Middels
8034		Myr i Raunehaugen ved Heiåi	Te	Seljord	MM 68,17		NB	O1			xx		B	x		Dårlig
9045		Storemyr N for Lølandsfjorden	AA	Birkenes	MK50 82		BN	O2			-	1b2		xx	x	God
9009		Orremyr	AA	Birkenes	MK52 69		BN	O2			-	2		x	x	God
9046		Tollstjern	AA	Birkenes	MK51 82		BN	O2			-	2		x		God
	BN00023383	Heggteit	AA	Bygland					MB	O1			B	x		Dårlig
9029	VV00001939	Vidmyr	AA	Bykle	MM08 06		NB	O1			xx	1a		xxx	x	Meget god
9006	VV00000602	Storslåtta	AA	Evje og Hornnes	MK22 84		SB	O2			-	1b2		xxx	x	God
9004	BN00006928	Ystevatnet	AA	Evje og Hornnes	MK22 80				SB	O2	-	2	A	xxx	x	God
9005	BN00006929	Vingmyrane	AA	Evje og Hornnes	MK22 83				SB	O2	-	4	B	x		Usikker
9047	BN00006907	V for Gunnårvatn	AA	Evje og Hornnes	MK17 90				SB	O2	-	1b2	A	xxx		Ingen
9011		Mykland, Ø for Kjellingtjønn	AA	Froland	ML60 00		BN	O2			-	2		x	x	God
9031		SØ for Maubekktjern	AA	Gjerstad	ML94 36		BN	O2			-	1b2		x		Middels
9015		N og V for Urdfjell	AA	Gjerstad	NL00 18		BN	O2			-	2		xx	x	God
9030		Tranmyra, Knutslåtter	AA	Gjerstad	NL05 27		BN	O2			-	23		x		God
9018		Svarttjønn	AA	Gjerstad	ML90 34		SB	O2			-	2		xx	x	God
9019		Solhomfjell	AA	Gjerstad	ML86 33		SB	O2			-	2		xx	x	God
9014	BN00015452	SV for Venli	AA	Gjerstad	NL01 19				BN	O1	-	2	B	x		God
9003	VV00000908	Epteassmyrene	AA	Iveland	MK37 85		SB	O2			-	1b2		xxx	x	God
9001		S for Solås	AA	Iveland	MK36 83		SB	O2			-	34		x	x	God
	BN00006650	Lyngmyr-Slettemyr v/Sandvika	AA	Risør					BN	O1			B	x		Dårlig

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
9032		Ø for Jåvnes	AA	Vegårdshei	ML84 13		BN	O2			-	2		x		God
9042	VV00000909	Reismyr	AA	Åmli	ML66 26		MB	O2			-	1b2		xxx	x	God
9021		Tovdal N for Dale	AA	Åmli	ML42 30		MB-NB	O2			-	1b2		xx		God
9023		Skjeggedølhøyen	AA	Åmli	ML51 08		BN	O2			-	2		x	x	God
9022		Fiskevatn	AA	Åmli	ML75 21		BN	O2			-	2		xx		Middels
9020		N for Ø. Vimme	AA	Åmli	ML82 03		BN	O2			-	23		x		God
9038		Langs Tvilandsåna	AA	Åmli	ML65 09		BN	O2			-	23		x		Middels
9043		Videstølhei og Furebuhei	AA	Åmli	ML42 32		MB-NB	O2			-	2		xx		God
9039		N for Sandvatn	AA	Åmli	ML76 17		SB	O2			-	2		xx	x	God
	BN00019555	Grønnslåtta	VA	Audnedal					SB	O2			B	xx		God
	BN00023334	Birkenesdalen, nord	VA	Bygland					MB	O1			B	x		Dårlig
	BN00062549	Slevedalsvann, nord mot rullebanen	VA	Farsund					BN	O1			C	x		Ingen
	BN00029258	Vågemyr	VA	Flekkefjord					BN	O2			B	x		Dårlig
	BN00005384	Stakkemyra	VA	Kristiansand					BN	O2			B	x		Middels
	BN00005551	Digremyr	VA	Mandal					BN	O2			C	x		Middels
	BN00005566	Myra, Skjernøya	VA	Mandal					BN	O2			C	x		Middels
	BN00038836	Aslakstølen	VA	Sirdal					MB	O2			B	x		Middels
	BN00038831	Fenemyrane	VA	Sirdal					SB	O2			C	x		Ingen
	BN00052108	Bukleivmyr	VA	Vennesla					BN	O2			C	x		Dårlig
	BN00052104	Haugestølmyr - Toneslåtta	VA	Vennesla					SB	O2			C	x		Middels
	BN00052023	Lonane	VA	Vennesla					BN	O2			C	x		Ingen
	BN00044929	Odland S: sørvest for Tvitjørnene	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044930	Odland S: aust for Bjørndalsstranda 1	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044931	Odland S: aust for Bjørndalsstranda 2	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044935	Ognedal-Kløgvedt v. vegkryss	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044936	Sagland, nordaust for Orrebakkane	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044937	Sagland, aust for Orrebakkane	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044938	Ved Saglandsbekken	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00044939	Sagland ved vegen	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00045071	Odland S: nord for Søndre Tvitjørn	Ro	Bjerkreim		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044544	Kløgtdedt, aust for (2)	Ro	Bjerkreim		SB/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044545	Kløgtdedt, aust for (1)	Ro	Bjerkreim		SB/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044546	Ognadal ved vegkryss	Ro	Bjerkreim		SB/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044632	Storrsheia, myr ved Storrsheivatnet	Ro	Bjerkreim		SB/O2			BN	O2			B	x		Ingen
	BN00044941	Storrsheia N for Syltretjørn	Ro	Bjerkreim		SB/O2			BN	O2			B	x		Ingen
11045	BN00000701	Finnløemyrane	Ro	Bjerkreim	LL58 09				MB	O3	-	23	B	xxx		Middels
11046	BN00000703	S Kvisladalen	Ro	Bjerkreim	LL54 11				MB	O3	-	23	B	xxx		Middels
	BN00044550	Gjermestad	Ro	Eigersund		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044551	Nord for Nevland (1)	Ro	Eigersund		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044552	Nord for Nevland (3)	Ro	Eigersund		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044553	Nord for Nevland (2)	Ro	Eigersund		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044554	Ved Dybingstjørna	Ro	Eigersund		BN/O2			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00044577	Aust for Øvrabø	Ro	Eigersund		BN/O2							A	x		Ingen
	BN00044967	Trosaviga: Svartemyr	Ro	Eigersund		BN/O3h			BN	O2			A	x		Ingen
11044		Stølsvatn-Grastjønn-Godtjønn	Ro	Gjesdal	LL45 29		NB	O2-O3			-	2		xxx		God
11010	VV00000624, BN00008808	Øyastøl	Ro	Hjelmeland	LL52 69				SB	O2	x	1b	A	xx	x	Meget god
	BN00044579	Ved Vandavatnet, vestre myr	Ro	Hå		BN/O3h			BN	O2			C	x		Ingen
	BN00003837	Østremheia, myr	Ro	Lund					SB	O2			C	x		Ingen
	BN00044588	Brimse: myr i vest	Ro	Rennesøy		BN/O3h			BN	O2			B	x		Ingen
	BN00044590	Brimse: myr i aust	Ro	Rennesøy		BN/O3h			BN	O2			B	x		Ingen
	BN00044598	sør for Frøylandsvatnet	Ro	Sandnes		BN/O2			BN	O2	+		B	x		Ingen
11015	BN00008262	Nordlandsmyra S for Seldalsvatnet	Ro	Sandnes	LL26 27				SB	O3	x	1c	A	xxx	x	God
	BN00045031	Maldal: Storamyr	Ro	Sauda		MB/O2-(O3)			SB	O2			B	x		Dårlig
	BN00045054	Åbødalen: Buer	Ro	Sauda		MB-NB/O2			SB	O3			B	xxx		Ingen

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
11035	BN00045041	Slettedalen	Ro	Sauda	LM58 26	NB/O3			MB	O3	-	2	C	xxx	x	God
	BN00039825	Røyrrmyr	Ro	Sokndal					BN	O2			B	x		Dårlig
11037		Hovstøldalalen S for Mosvatn	Ro	Suldal	LL54 86		MB	O2-O3			-	2		xx	x	God
11036		S for Mosvatn	Ro	Suldal	LL54 87		MB	O2-O3			-	23		xx	x	God
	BN00044641	Mossige, vest for Mossige sag	Ro	Time		BN/O3h			BN	O2			B	x		Ingen
11031	BN00016652	Forvasselvi	Ro	Vindafjord	LM26 08				SB	O3	-	2	A	xxx		Middels
11032	BN00016652	Ingriddalen	Ro	Vindafjord	LM25 07				SB	O3	-	2	A	xxx		Middels
	BN00049600	Littlekalsøy: aust for Torghaugvika	Ho	Austevoll		BN-O3t			BN	O2			A	x		Ingen
	BN00029532	Slåttena	Ho	Samnanger	LN20,03				SB	O3	xx		B	xxx	xx	God
	BN00029554	Skorvena	Ho	Samnanger					SB	O3			B	x		Dårlig
	BN00019248	Holo	Ho	Vaksdal					NB	O2			C	x		
	BN00068436	Sunndal	SF	Fjaler					SB	O3			B	x		God
	BN00003298	Lonevatnet, Uradalen	SF	Flora					SB	O3			B	x		Dårlig
	BN00026129	Gjerlandsøyane	SF	Førde					MB	O2			B	xx		Dårlig
	BN00026130	Botnekvia	SF	Førde					NB	O2			C	x		God
	BN00026137	Solheimsstølen sør	SF	Førde					SB	O2			C	x		God
	BN00026133	Flugedalen	SF	Førde					MB	O3			C	x		Dårlig
14076		Bringlandsdalen	SF	Gaular	LP28 12		MB	O2			-	2		xx		Middels
	BN00017855	Gjøset søraust	SF	Gaular					SB	O2			B	x		Middels
	BN00001963	Dimma	SF	Gloppen					MB	O2			B	x		God
	BN00000594	Horndalsli - Haraldflotmyra	SF	Hornindal					SB	O2			B	xxx		God
14053	BN00017891	Gjesdalen	SF	Jølster	LP48 18				MB	O2	x	2	A	xxx		Dårlig
14067	BN00017890	Myklebustdalen	SF	Jølster	LP62 23				MB	O2	-	2	A	xxx		Dårlig
14083	BN00016533	Yndesdalen	SF	Luster	LP94 05				NB	O2	x	2	A	xxx		God
14023	BN00017923	V for Kleppstølsvatn	SF	Naustdal	LP31 25				MB	O3	-	2	A	xxx		Dårlig
	BN00040347	Straumen	SF	Solund					BN	O2			A	x		God
	BN00040358	Saltskoren	SF	Solund					BN	O3			A	x		God
14064		Stølselva	SF	Stryn	LP60 63		MB	O2			-	3		xx		Middels
14078		Klebersdalen	SF	Stryn	LP64 63		NB	O2			-	2		xxx		God
14037	VV00002284, BN00002010	Tvinna, Randabygda	SF	Stryn	LP61 61				MB	O2	x	1b	A	xxx		Meget god

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00067510	Rislia, nedre	MR	Aure					MB	O2	+		A	x		Dårlig
	BN00067509	Knypen	MR	Aure					MB	O2	+		B	x		Dårlig
	BN00038580	Brunsetra, nord	MR	Aure					SB	O2	+		B	x		Dårlig
	BN00013450	Langlia	MR	Averøy					SB	O2	+		B	xx		Dårlig
	BN00042351	Gådalsvatnet sør	MR	Eide					SB	O3	+		B	xx		Dårlig
15048	VV00000549, BN00020381	Fræneidet	MR	Fræna	MQ 10-12, 72-73	SB/O2			BN	O2	xx	1b-2	A	xx	?	Dårlig
15007	BN00001845, BN00045857	Aspåsmyran	MR	Gjemnes	MQ48 72	SB/O2			SB	O2	x	23	A, B	xxx		Middels
	BN00001863	Fursetfjellet: Raudliløken	MR	Gjemnes					SB	O2	+		A	xxx		Ingen
	BN00001843	Osmarka: Duskardbekken	MR	Gjemnes					SB	O2	+		B	xx		God
	BN00047937	Rodal: Rodalslette - rikmyr	MR	Halsa					SB	O2	+		B	xx		Dårlig
15015	BN00022239	Ved Vettavatna	MR	Neset	MQ44 64				SB	O2	x	21	A	xxx	x	God
	BN00022287	Eresfjorden: Bogge: ved Boggesetra	MR	Neset					MB	O2	+		B	x		Dårlig
	BN00022318	Eresfjorden: Kanndalen	MR	Neset					MB	O2	+		B	x		Dårlig
	BN00022321	Vistdalen: Langedalen: Fallmyrslettet	MR	Neset					MB	O2	+		B	x		Dårlig
15082		Grønningen	MR	Norddal	MQ23 12		MB	O1			-	2		x		Middels
15081		Høghjelle	MR	Norddal	MQ24 13		MB	O1			x	23		x		Middels
	BN00001614	Herje- og Slemmemyrene	MR	Rauma					SB	O2	+		A	xxx		God
15020	BN00018472	Grønkjølen - Leirpollidalen	MR	Rindal	NQ00 98	MB-NB/O2			MB	O2	x	1b-(2)	B	xxx	x?	God
15016		Fossdalen N for Toråa	MR	Rindal	NR13 03		(MB)-NB	O2			x	32		xxx	x	God
	BN00057977	Haltia N	MR	Rindal					MB	O1			B	x		Dårlig
15100	BN00018492	V for Bokksvatnet(="Bolm bogsvatnet)	MR	Rindal	NQ07 87				MB	O1	xx	2	B	xxx	x	God
15045	BN00018481	S for Skåkleiva	MR	Rindal	NQ06 93				MB	O1	xx	3	B	xx		Middels
	BN00018480	Grytdalen, N og V for Grytdalsløa	MR	Rindal					MB	O1			B	x		God
	BN00057948	Urvatnet	MR	Rindal					MB	O1	+		B	x		God
	BN00057951	Høgslettet SV	MR	Rindal					MB	O1	+		C	x		Dårlig

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00057980	Bukkslåtta S	MR	Rindal					MB	O1	+		C	x		Dårlig
	BN00018477	Myrlandskap Ø for Tørsetsetra i Litlbøverdalen	MR	Rindal					MB	O2			B	xxx		God
	BN00018490	Gardsslettet i Fossdalen	MR	Rindal					MB	O2			B	xx		God
	BN00018491	Løfallseterdalen	MR	Rindal					MB	O2	+		B	xxx		God
	BN00021658	Engeset: Storsætra	MR	Skodje					SB	O2	+		A	x		Dårlig
15058	BN00016885	Skjølberg	MR	Smøla	MR51 24				BN	O1	xxx	21	A	xxx		Middels
	BN00080045	Yste Skotet: Skotsdalen	MR	Stordal		MB-NB/O2			MB	O2	+		A	x	xxx	God
	BN00021592	Dyrkorn: Ystsesæter	MR	Stordal			SB	O2			+		B	x		Middels
	BN00021594	Dyrkorn: Fremstesetra	MR	Stordal			SB	O2			+		B	x		Middels
15084	BN00021621	Ø for Storelva	MR	Stordal	MQ07 18				SB	O2	-	21	B	xxx	x	God
	BN00021617	Nørdredalen: nord for Storgrova	MR	Stordal					MB	O2	+		A	x		Dårlig
	BN00021595	Dyrkorn: Øygarden	MR	Stordal					SB	O2	+		B	x		Dårlig
	BN00021623	Nørdredalen: Øvste Liaslettet	MR	Stordal					SB	O2	+		B	x		Dårlig
15083	BN00021642	Seljebotn	MR	Stordal	MQ08 16				MB	O2	-	2	C	xxx		God
	BN00021644	Nørdredalen: aust for Stavdalen	MR	Stordal					SB	O2	+		B	x		God
	BN00008306	Fausa: Fausalia	MR	Stranda					SB	O2	+		A	xxx		Middels
	BN00008310	Stavseng (vest)	MR	Stranda					SB	O2	+		A	xx	xx	God
15021	BN00018523, BN00018120, BN00018119	Tågdalsområdet/Tågdalen naturreservat	MR	Surnadal	NQ04 91	(MB)-NB/O2			MB	O1	xxx	1c	B, A, B	xx	x(x)	Meget god
15099	BN00018166	V for Strengen/Prestgards elva	MR	Surnadal	MQ75 77	MB-(NB)/O2			MB	O2	xx	1b	A	xx(x)	xx	God
15024	BN00018128	Høgmyran	MR	Surnadal	MQ96 90				MB	O2	xx	2	A	xxx		God
15046	BN00018139	Langdalen	MR	Surnadal	MQ98 89				MB	O2	xx	32	C	xxx	x	God
	BN00050494	Brattslættkjølen: Storslættet	MR	Surnadal					MB	O2	+		C	x		Middels
	BN00050497	Brattslættkjølen: Setra	MR	Surnadal					MB	O2	+		C	x		Middels
	BN00050563	Fossåa: Joslettet	MR	Surnadal					MB	O2	+		C	x		Middels
15034	BN00018133	Ved Langvatna på	MR	Surnadal	MQ85 87				SB	O2	xxx	4	C	xx		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
		Nordmarka														
15028	BN00018121	Søya, Ø for Søyset	MR	Surnadal	MQ77 73				SB	O2	-	32	C	x		Middels
	BN00070167	Fasteindalen: Leitet	MR	Sykkylven					MB	O2	+		A	xx		Dårlig
	BN00015251	Velledalen: Drotninghaug-Sunndalen	MR	Sykkylven					SB	O2	+		A	xx		Dårlig
	BN00070168	Nysetervatnet: Revsdalselva	MR	Sykkylven					SB	O2	+		A	xxx		Ingen
	BN00038754	Gyl: Bukkhaugan	MR	Tingvoll					MB	O2	+		C	x		Dårlig
	BN00016747	Myr SV for Grønivatnet	MR	Tingvoll					MB	O2	+		B	xxx		Middels
	BN00010920	Fremstedal - Ellingsgarden	MR	Vestnes					SB	O2	+		B	x		Dårlig
	BN00010946	Kjelbotn rikmyr	MR	Vestnes					BN	O2	+		C	x		Dårlig
	BN00021541	Vagsvikfjellet: Vestreelva	MR	Ørskog		SB-MB/O2					+		A	xx		Dårlig
	BN00021517	Vagsvikfjellet: Løken	MR	Ørskog					SB	O2	+		A	xx		Dårlig
	BN00021550	Vagsvikfjellet: vest for Sollisætra	MR	Ørskog					SB	O2	+		A	xx		Dårlig
	BN00021522	Ørskogfjellet: aust for Løkelva	MR	Ørskog					SB	O2	+		B	xxx		Dårlig
	BN00021535	Sjøholt: Stiggrova	MR	Ørskog					SB	O2	+		B	xx		Dårlig
	BN00029778	Romedalen: Romedalsstøylen, elvesletta	MR	Ørsta					MB	O3			B	xx		Ingen
	BN00029802	Langedalen: Vodene	MR	Ørsta					MB	O3			B	x		Ingen
	BN00029839	Gråssmyra ved Sporstøylen	MR	Ørsta					SB	O3			C	x		Dårlig
	BN00028363	Dikslættmyran-Kjødskardmyra	ST	Agdenes					SB	O2	+		B	x		Middels
	BN00061061	Kongstjørna øst	ST	Frøya					BN	O1	+		B	x		Ingen
	BN00019727	Strengen (Strenglia)	ST	Hemne	NR 10-12, 10-12	MB/O2			MB	O2	xx	-	A	xx(x)	x(x)	
16008	BN00019748	Myrer ml. Mo og Mosætrene	ST	Hemne	MR97 15	MB/O2			SB	O2	xx	21	B	xx	x	God
	BN00040248	Kvenvær: Presthusmyra øst for Tautervatnet	ST	Hitra		SB/O3			BN	O2	+		A	x		Dårlig
	BN00040263	Melandsjø: Mørkdalen - myr	ST	Hitra		SB/O3			BN	O2	+		A	x		Dårlig
	BN00040236	Melandsjø:	ST	Hitra		SB/O3			BN	O2	+		B	x		Dårlig

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
		Lauvåsen vest														
	BN00040260	Melandsjø: Øver Barbukta	ST	Hitra		SB/O3			BN	O2			C	x		Dårlig
	BN00040272	Husneset	ST	Hitra					BN	O1	+		C	x		Dårlig
	BN00018069	Nåla-Bringen	ST	Holtålen			NB-LA	O1-O2			+		A	xxx		Middels
16122	BN00018042	Sjursfloan	ST	Holtålen	PQ30 68				NB	O1	xx	2	A	xxx		Dårlig
16119	BN00018062	Slågårya-Slågåhøgda	ST	Holtålen	PQ04 85				NB	O1	x	2	A	xxx	x	God
16120	BN00018063	Breimyra	ST	Holtålen	PQ05 82				NB	O1	x	2	A	xxx	x	God
	BN00037550	Mennslættet og Langslåtten	ST	Holtålen					NB	O1	xx		B	x		Middels
	BN00037602	Langslåtten	ST	Holtålen					NB	O1	-		B	x		Middels
16014	BN00083169	Langåskjølen-Grønkjølen	ST	Klæbu	NR 78-82, 18-20	MB/(O1)-O2			MB	O1	x(x)	1b	B	xx	x	God
16016	VV00001424	Garbergmyra	ST	Meldal	NQ24 96	MB/O2					xx	1b2		xx		Meget god
16073	VV00000750	Bakkjølen	ST	Meldal	NQ 25-29, 88-93	MB-NB/(O1)-O2					xx(x)	1b (-2)		xx(x)	x	Dårlig
16072	VV00000750	Høggjølen	ST	Meldal	NQ27 91	MB-NB/(O1)-O2					xx(x)	1b(-2)		xx(x)	x	God
16113	BN00040194	Myrene S f. Resvatnet	ST	Meldal	NQ25 80				MB	O1	x	23	C	xxx	x	God
		Sølbjergslættet	ST	Meldal	NQ 482-487, 935-940		MB-NB	O2			+		B	x		God
16019		Tømmesdalen Hoppardalsmyran	ST	Melhus	NQ58 99		MB	O2			xx	1b		xx	x	God
	BN00037571	Reksåsvatnet	ST	Melhus					MB	O1	xxx		A	x		Middels
	BN00037590	Kolbrandstad	ST	Melhus					MB	O1	xxx		A	xx		Middels
		Megardsslættet	ST	Melhus	NR 488-496, 046-052		MB-NB	O1-O2			xxx		A	x	x	God
		Myrer ved Blåkkåtjøenna	ST	Melhus	NR 467-482, 029-038		MB-NB	O1-O2			xx		A	x		God
		Myr ved Storslættet (Aunet)	ST	Melhus	NR 540, 044		SB	O1-O2			xx		C	x		God
		Slettmyra (Kolbrandstad-Flåtten)	ST	Melhus	NR 500-504, 032-035		MB	O1-O2			xx		B	x		God
		Nerslættet (opp for	ST	Melhus	NR 472-473, 018-020		MB	O2			xx		C	x		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
		Saga)														
		Myr ved Vargråa (Ø f Reksåsvatnet)	ST	Melhus	NR 494-495, 007-008		MB	O2			xx		C	x		God
		Estenstadslættet	ST	Melhus	NR 506, 012-013		MB	O2			x		C	x		God
		Myrer V for Gåslandslykkja	ST	Melhus	NR 518-521, 005-013		MB	O2			xx		B	x		God
		Tennslættet	ST	Melhus	NR 522-524, 007-010		MB	O2			x		C	x		God
		Vennaslættet	ST	Melhus	NR 574-576, 029-033		MB	O1-O2			xx		B	x		God
		Storslættet (Simohogstret)	ST	Melhus	NQ 545-553, 979-986		MB	O1-O2			xx		C	x		God
		Johanslættmyra	ST	Melhus	NQ 547-551, 987-991		MB	O1-O2			xx		C	x		God
		Myrer N for Svarttjønnan	ST	Melhus	NQ 555-560, 980-984		MB	O1-O2			xx		-	x		God
		Damtjønnslættet	ST	Melhus	NQ 559-565, 978-981		MB	O1-O2			xx		B	x		God
		Enaslættet-Tjukkenget, m.fl.	ST	Melhus	NQ 564-570, 989-996		MB	O1-O2			xx		C	x		God
		Myr ved Jutulstenåsen	ST	Melhus	NQ 560-562, 986-988		MB	O1-O2			xx		B	x		God
		Tjørnenget (Djuplia)	ST	Melhus	NQ 496-498, 936-938		MB-NB	O2			+		B	x		God
		Myrer N for Djuplihøgden	ST	Melhus	NQ 487-494, 938-943		MB-NB	O2			+		B	x		God
		Slaglislættet	ST	Melhus	NQ 513-516, 943-948		MB-NB	O2			+		C	x		God
		Buslættmyra	ST	Melhus	NQ 582-586, 967-969		MB-NB	O1-O2			+		B	x		God
		Myr Ø for Høgberget	ST	Melhus	NQ 571-580, 961-967		MB-NB	O1-O2			+		B	x		God
		Storslættmyra	ST	Melhus	NQ 562-568, 958-964		MB-NB	O1-O2			+		B	x		God
		Ilbrandsslættet	ST	Melhus	NQ 552-557, 913-922		MB-NB	O2			+		B(A)	x		God
		Langmyra	ST	Melhus	NR 696-706, 114-132		SB-MB	O1-O2			+		A	x		God
		Villmannsslættet	ST	Melhus	NR 697-701, 130-133		MB	O1-O2			+		C	x		God
		Storslættet-Hørvåsen	ST	Melhus	NR 699-706, 073-086		MB-NB	O1-O2			+		B	x		God
		Littslættet-Hyllbergåsen-Kattuggelkammen	ST	Melhus	NR 694-698, 070-083		MB-NB	O1-O2			+		C	x		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
		Myr V for Rangåvatnet	ST	Melhus	NR 734-737, 100-103		MB-NB	O1-O2			+		B	x		God
		Sagslættet	ST	Melhus	NR 739-744, 105-113		MB-NB	O1-O2			+		B(C)	x		God
		Dalslættet	ST	Melhus	NR 735-738, 108-114		MB-NB	O1-O2			+		B	x		God
		Larslökkja	ST	Melhus	NQ 594-597, 946-949		MB-NB	O1-O2			+		B	x		God
16077	VV00000870, BN00037590, BN00029493, BN00029441, BN00029446, BN00029456, BN00029455	Skognakjølen	ST	Melhus/Skaun/Orkdal		MB-(NB)/O2					xxx	1b-(2)		xxx	x	Meget god
16026		Ø f. Ramstadsjøen	ST	Midtre Gauldal	NQ67 82		MB	O2			xxx	34		x		Dårlig
16027		Fordalen v. Fjesetvollen	ST	Midtre Gauldal	NQ97 63		NB	O2			x	2		xxx		Middels
	BN00044767	Stavilla-Midtstavilla	ST	Midtre Gauldal					NB	OC	+		B	xxx		Dårlig
16022		Flomyran V. f. Hukkelvatna	ST	Midtre Gauldal/Selbu	NQ96 95		MB-NB	O2			xx	1b		xxx	x	God
	BN00042566	Storlidalen: sør for Dalen (rikmyr)	ST	Oppdal		MB/O1			NB	O1	+		B	x		Dårlig
	BN00042564	Storlidalen: sør for Gravaunsetra (rikmyr)	ST	Oppdal		MB/OC			NB	O1			B	x		Dårlig
	BN00042588	Storlidalen: nord for Gravaunsetra (rikmyr/beitemyr)	ST	Oppdal		MB/OC			NB	O1	+		B	x		Dårlig
	BN00042556	Sør for Stakksenget	ST	Oppdal		MB/OC			NB	OC	+		C	x		Middels
	BN00042576	Håker 269/1 beitemyr/rikmyr nedafor vegen	ST	Oppdal		MB/OC			NB	OC	+		B	x		Dårlig
	BN00042597	Snøve, ovafor Snøve, rikmyr	ST	Oppdal		MB-NB/OC			NB	OC	+		B	x		Dårlig
16029		Minilidalsmyran	ST	Oppdal/(Rennebu)	NQ27 62		NB	O1			x	21		xxx		Ingen
16033	VV00001499	Søvasskjølen	ST	Orkdal	NR 23-30, 12-15	MB-(NB)/O2					x(x)	1b		xx	?	God
16077		Alvåsen-Midtskogvatnet	ST	Orkdal/Skaun	NR45 08		MB	O2			xx	1b		xxx		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
16082		Myr S f. Austvassli	ST	Osen	NS82 18		MB-NB	O2			-	2		xxx	x	God
16039		Ilbogen - Storvollan	ST	Rennebu	NQ52 74		MB	O1			x	2		xxx	x	God
16044		Myrer nord f. Buavatnet	ST	Rennebu	NQ52 70		MB	O2			xxx	4		x		Dårlig
16043		Svarthammarmyran m. fl.	ST	Rennebu	NQ35 70		MB-NB	O2			x	1b		xxx		Dårlig
	BN00009697	Hattan	ST	Roan					SB	O2	+		B	x		Dårlig
16051	VV00001500 , BN00030350	Brekken Sølandet	ST	Rørros	PQ44 53	(MB)-NB/O1-OC			NB	OC	xxx	1a	A	xxx	xxx	Meget god
16050		Myrer v. Molinga	ST	Rørros	PQ25 54		(MB)-NB	O1-OC			xxx	2		xxx		Dårlig
	BN00037549	Nord for Pettervollen	ST	Rørros					NB	OC	xx		B	x		God
	BN00037595	Kubekken nord for Bukkvollan	ST	Rørros					NB	OC	xx		B	x	xx	God
16095		Rotladalen	ST	Selbu	PR24 08		MB-NB	O2			x	2		xxx		Dårlig
16094		Stråsjøen og Prestøyen	ST	Selbu	PR15 19		MB-NB	O2			x	21		xxx		Dårlig
16118	BN00057994	Elvådalen-Holmfjellet	ST	Selbu	PR15 17				MB	O1	xx	2	B	xxx		Dårlig
	BN00029455	Åsslættet	ST	Skaun					MB	O1	+		A	x		Middels
	BN00029456	Trettslættet	ST	Skaun					MB	O1	+		B	x		Middels
	BN00029451	Mon Smyran (Kjerringkjeften)	ST	Skaun					MB	O1	+		C	x		Dårlig
		Storvollmyra-Slættet	ST	Skaun	NR 480-494, 049-065		MB-NB	O1-O2			xxx		A	xx	x	God
		Svarttjønnslættet	ST	Skaun	NR 495-496, 065-068		MB-NB	O1-O2			xx		B	x		God
		Myr Ø for Stormorsjøen	ST	Skaun	NR 484-486, 047-049		MB-NB	O1-O2			xx		C	x		God
16081		N f. Skanseelva	ST	Åfjord	NR86 97		MB	O2			xx	1c		x		God
16080	BN00010397	S f. Svartliåsen	ST	Åfjord	NR81 92				SB	O2	xx	21	B	x		Dårlig
16065	BN00010396	Måmyran N f. elva	ST	Åfjord	NS73 08				SB	O2	xx	3	B	x		God
	BN00020938	Oksbåsen III	NT	Flatanger					SB	O2			C	x		Middels
	BN00049643	Leisåkmyrene	NT	Fosnes					SB	O2	+		B	xxx		Dårlig
	BN00049629	Leisåk, myr ved gården	NT	Fosnes					SB	O2			C	x		Dårlig
	BN00049641	Leisåk nord, rikmyr	NT	Fosnes					SB	O2	+		C	x		Dårlig

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00049642	Leisåkmyra øst, rikmyr	NT	Fosnes					SB	O2	+		C	x		Dårlig
	BN00049680	Saksa	NT	Fosnes					SB	O2			C	x		Dårlig
	BN00025963	Nord for Berg	NT	Grong					MB	O1	+		B	x		Dårlig
	BN00084930	Seterenget	NT	Grong	UM 716,599		MB	O1			-		C	x		God
	BN00084898	Nordenget	NT	Grong	UM 713,614		MB	O1			x		B	x		God
	BN00084929	Selbekkenget	NT	Grong	UM 696,602		MB	O1			x		C	x		God
	BN00084920	Myrer ved Åsengtjønna	NT	Grong	UM 703,593		MB	O1			x		C	x		God
	BN00084922	Tjønnenget	NT	Grong	UM 707,586		MB	O1			-		C	x		God
	BN00084906	Limsteinenget	NT	Grong	UM 76,66		MB	O1			xx		B	x		God
	BN00084941	Loddoenget-Loddohaugan	NT	Grong	UM 79,67		MB	O1			xxx		B	x		God
17130	BN00037557, BN00037561	Nyloddomyra, Kariengenget m.m.	NT	Høylandet	UM69 76	MB-(NB)/(O1)-O2			MB	O1	xx	1a	A, A	xxx	xx	Meget god
	BN00084889	Stormyrslættet	NT	Høylandet	UM 655,722		MB	O1-O2			x		B	xx		God
	-	Bjørkengan	NT	Høylandet	UM 659,737		MB	O1-O2			-		-	x		God
	BN00084952	Myrene NV for Skeitjønna	NT	Høylandet	UM 709,746		MB	O1			x		C	x		God
	BN00084939	Loddomyra NØ for Kjølstad	NT	Høylandet	UM 744,815		MB	O1			x		C	x		God
	BN00026233	Melhussetran, slåttemyr	NT	Leksvik					SB	O2			B	x		Dårlig
17006	BN00011279, BN00013637, BN00071223, BN00071222, BN00071221, BN00071218, BN00071224, BN00071220, BN00071219, BN00085067, BN00085071, BN00084953	Øvre Forra	NT	Levanger	PR27 55	MB-NB/O2			MB	O1	xxx	1a	A, A, A, B, A, A, B, B, B, C, B, B	xxx	x	Meget god
17234	BN00011297	Slåtmyra ved Sønningen (Ekne) m. fl.	NT	Levanger	NR 974 628				SB	O1		2	B	x		Middels
	BN00084953	Kallslættet	NT	Levanger	PR 30,57-58		NB	O2			xx		B	x		God
17107		Fjelløyfloan	NT	Lierne	VM52 17		MB	O1-OC			-	3		xxx		Middels
	BN00050453	Storstakkmyra ved Rommervassætra	NT	Lierne					NB	OC			B	xx		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00084900	Bustamyra	NT	Lierne	VM 326,725		NB	O1			xxx		B	x	xx(x)	God
	BN00084948	Nørdrestakslætta	NT	Lierne	VM 332,780		NB	O1			xxx		A	x	xxx	God
	BN00084937	Flatmyra	NT	Lierne	VM 337,771		NB	O1			xx		C	x		God
17068		Rangledalen	NT	Meråker	UL49 10		NB-LA	O1			xx	12		xxx		Dårlig
17012		Vest for Finnvollvatnet	NT	Namdalseid	NS93 16		MB	O2			x	23		xxx		Middels
17019		Stormyra, Strompdalen	NT	Namsskogan	UM88 85		MB	O1			xx	2		xxx	x	God
17021		Sætermyra	NT	Namsskogan	UM90 83		MB	O1			xxx	2		x	x	God
17015		Øst for Myrmo	NT	Namsskogan	VM09 93		MB	O1			xxx	4		x		Middels
17014		Sør for Austjord	NT	Namsskogan	VM08 92		MB	O1			xxx	30		x		Middels
17020		Nordøst for Tveråa	NT	Namsskogan	UM87 86		NB	O1			x	23		xx		God
17018	BN00008148, BN00008149	Nordvest for Austvatnet	NT	Namsskogan	UM93 84				MB	O1	xx	12	B, A	xxx		God
	BN00008150	Stormyra - Finnvollidal	NT	Namsskogan					MB	O1			B	x		Middels
	BN00008171	Nordstakkenga-Kjelmyrhøgda	NT	Namsskogan					MB	O1	+		B	x		Middels
	BN00008172	Granolmyra - Kjelmyrhøgda	NT	Namsskogan					MB	O1	+		B	x		Middels
	BN00008182	Torvhusmyra - Domåsen	NT	Namsskogan					MB	O1	+		B	x		Middels
	BN00008155	Bjørkhaugen - Smalfjellet	NT	Namsskogan					NB	O1			B	x		
	BN00008186	Stormyra - Finnvollidal	NT	Namsskogan					NB	O1			B	x		Middels
	BN00008168	Steinådalen	NT	Namsskogan					MB	O2			B	x		Middels
	BN00019610	Stormyra, Søråa	NT	Nærøy					SB	O2			C	xxx		Middels
	BN00084928	Slettmarka	NT	Nærøy	PS 16, 98-99		SB	O2			-		C	x		Dårlig
	BN00025893	Øysterslættet	NT	Overhalla					MB	O2			B	x		Middels
	BN00025935	Myr ved Svalisetran	NT	Overhalla					SB	O2			C	x		Dårlig
	BN00027804	Litfjelltangen	NT	Røyrvik					NB	O1			A	x		Middels
	BN00027812	Kjerrmyra	NT	Røyrvik					NB	O1			A	x		God
	BN00027856	Brattbekken	NT	Røyrvik					NB	O1			A	x		Middels
	BN00027850	Litfjelltangen	NT	Røyrvik					MB	O1			B	x		Middels
	BN00027790	Grubbmyra	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Dårlig
	BN00027791	Vestereng	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Middels
	BN00027793	Vestre Skånalja	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Dårlig

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00027794	Myrheim	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027800	Skånalimyran	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Middels
	BN00027802	Vårseteren	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Middels
	BN00027806	Merkesmyra	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027808	Myrheim	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027809	Stormyra	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027813	Skånalimyran	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Middels
	BN00027819	Nyvikeidet	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Dårlig
	BN00027821	Bustadmyra	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Dårlig
	BN00027827	Grunnmyra	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027859	Limyra	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027861	Hausvika	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		Dårlig
17086	BN00027826	Flatmyra	NT	Røyrvik	VM22 88				NB	O1	xx	23	B	xxx	x	God
	BN00027810	Loddomyra	NT	Røyrvik					NB	O1			B	xx		God
	BN00027817	Småstakksletta	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027818	Storstakkslettet	NT	Røyrvik					NB	O1			B	x		God
	BN00027831	Midtidalen	NT	Røyrvik					NB	O1	x		B	x	xxx	God
	BN00027846	Stormyra ved Renseelva	NT	Røyrvik					NB	O1	xx		B	xx		God
	BN00027858	Jakobstakkslettet	NT	Røyrvik					NB	O1			C	x		God
	BN00027798	Børresmyra	NT	Røyrvik					NB	O1			C	x		Dårlig
	BN00027801	Flåmyran	NT	Røyrvik					NB	O1			C	x		Middels
	BN00027814	Haukberget	NT	Røyrvik					NB	O1			C	x		Middels
	BN00027820	Nybekkvika	NT	Røyrvik					NB	O1			C	x		Dårlig
	BN00027853	Høstmyrbekken	NT	Røyrvik					NB	O1			C	x		Dårlig
	BN00027854	Båstøvika	NT	Røyrvik					NB	O1			C	x		Dårlig
	BN00027844	Langslåtten	NT	Røyrvik					NB	OC	x		B	xxx		Meget god
	BN00084914	Jakobstakkslættet ved Hovden	NT	Røyrvik	VM 313,984		NB	O1-O2			xx		C	x	xxx	God
	BN00084905	Myra N for Jakobstakkslættet	NT	Røyrvik	VM 311,987		NB	O1-O2			xx		B	x		Middels
	BN00084942	Sjulmyra på Finnhustangen	NT	Røyrvik	VM 305,991		NB	O1-O2			xx		B	x		Middels
	BN00027821	Bustadmyra ved Vektaren	NT	Røyrvik	VM 289,992		NB	O1-O2			xxx		B	x		God
	BN00027858	Jakobstakkslettet	NT	Røyrvik	VM 290,990		NB	O1-O2			xxx		B	x		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00084925	Loddomyra øst	NT	Røyrvik	VM 339,011		NB	O1			-		C	x		God
	BN00084896	Grubbmyra	NT	Røyrvik	VM 323,070		NB	O1			xxx		A	x	xxx	God
	BN00084927	V for Heimvatnet	NT	Røyrvik	VM 326,070		NB	O1			xx		C	x		God
	BN00084966	Brattmyrhøgda	NT	Røyrvik	VM 323,062		NB	O1			xxx		B	xx		God
	BN00084894	Kustakkslettet og Femstakkmyra	NT	Røyrvik	VM 355,975		NB	O1			xxx		A	xx	xxx	God
	BN00084912	Fossmyra	NT	Røyrvik	VM 356,969		MB-NB	O1			xx		B	x		God
	BN00084926	Øverfossmyra	NT	Røyrvik	VM 358,973		MB-NB	O1			xx		B	x		God
	BN00084887	Setermyra	NT	Røyrvik	VM 362,970		MB-NB	O1			x		C	x		God
	BN00084895	Myr ved Torpet	NT	Røyrvik	VM 370,971		MB-NB	O1			xxx		C	x		God
	BN00085068	Myr NV for Sæteråsen	NT	Røyrvik	VM 348,975		MB-NB	O1			xxx		B	x		Middels
	BN00084935	Myr S for Bjørbekken	NT	Røyrvik	VM 363,960		NB	O1			xxx		A	x		God
	BN00084931	Kjerrmyra	NT	Røyrvik	VM 363,960		NB	O1			xxx		B	x		God
	BN00084950	Krustakkslettet	NT	Røyrvik	VM 379,956		NB	O1					C	x		God
	BN00084963	Myrene ved Styggbekken	NT	Røyrvik	VM 513,940		NB	O1			x		B	xx		God
	BN00084940	Femstakkmyra og Styggmyra	NT	Røyrvik	VM 508,946		NB	O1			xx		B	x		God
	BN00085063	Loddomyra – Hiterberget	NT	Røyrvik	VM 517,954		NB	O1			xx		B	xx	xx(x)	God
	BN00085066	Oksstakkslettet	NT	Røyrvik	VM 520,962		NB	O1			xx		B	x		God
	BN00084923	Myr SØ for Vestre Gjersviksætra	NT	Røyrvik	VM 234,919		MB-NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00084899	Nyvikmyra	NT	Røyrvik	VM 235,916		MB-NB	O1-O2			xx		C	x		Middels
		Gjevsjø-området	NT	Snåsa	VM 07-08, 09-10	MB-NB/O1					xx	-		xxx	x	Meget god
	BN00078970	Stormyrhæsen, Stormyra	NT	Snåsa	VM 072,096		MB-NB	O1			xxx		B	x	xx	God
		Svenstormyra	NT	Snåsa	VM 067,094		MB-NB	O1			xxx			x	xx	God
		S for Storfossen ved Livsjøelva	NT	Snåsa	VM 075,100		MB-NB	O1			xxx			x	xx	God
		N for Bjørkvasselva	NT	Snåsa	VM 080,097		MB-NB	O1			xx			x	xx	God
		Bålmyra	NT	Snåsa	VM 082,102		MB-	O1			x			x	xx	God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
							NB									
	BN00078972	Fjellslette	NT	Snåsa	VM 084,115		MB-NB	O1			x		C	xx	xx	God
	BN00078979	Blautmyrnessa, Blautmyra, Storstakkenget	NT	Snåsa	VM 076,087		MB-NB	O1			xx		C	x	xx	God
	BN00078971	Bjørkvollan n for Bjørkvasselva	NT	Snåsa	VM 088,096		MB-NB	O1			xxx		C	x	xx	God
	BN00078973	Langmyra, s for store Livsjø	NT	Snåsa	VM 073,103		MB-NB	O1			xxx		B	x	xx	God
	BN00078974	Livsjøggjøta, s for store Livsjø	NT	Snåsa	VM 069,106		MB-NB	O1			xxx		C	x	xx	God
		Gauplia	NT	Snåsa	VM 055,107		MB-NB	O1			xxx			x	xx	God
		Svaberget n for store Livsjø	NT	Snåsa	VM 066,118		NB	O1			x			x	xx	God
	BN00078975	Bjørkhaugen og Littlelia	NT	Snåsa	VM 059,116		NB	O1			x		C	xx	xx	God
	BN00078978	Olamyra n for Olamyerberget	NT	Snåsa	VM 051,097		MB-NB	O1			xx		C	x	xx	God
	BN00078977	Femlassengget n for Olamyerberget	NT	Snåsa	VM 048,100		NB	O1			x		C	x	xx	God
	BN00078976	Grønhesjen n for Olamyerberget	NT	Snåsa	VM 044,100		NB	O1			xxx		C	x	xx	God
	BN00078985	Langtangen, Antonrønningen, Buneset, Smånessa ved Littlelva	NT	Snåsa	UM 862,010		MB-NB	O1			x		C	x	xx	God
	BN00078992	Lier nord for gården	NT	Snåsa	UM 865,016		MB-NB	O1			xxx		C	xx		Dårlig
	BN00078986	Korsmyra ved Sæterelva	NT	Snåsa	UM 867,031		MB-NB	O1			xx		C	x	xx	God
	BN00078987	Heinålia	NT	Snåsa	UM 865,026		MB-NB	O1			xxx		C	x	xx	God
	BN00078982	Breimyra ø for Bergåsen	NT	Snåsa	UM 974,061		MB-NB	O1			xx		C	x	xx	God
	BN00078981	Nættigistmyra sø for Skjelbreiden	NT	Snåsa	UM 966,061		MB-NB	O1			xx		C	x	xx	God
	BN00078980	Kvernhusmyra	NT	Snåsa	UM 965,056		MB-NB	O1			xxx		C	x	xx	God
	BN00078983	Sæteråsen	NT	Snåsa	UM 957,050		MB-NB	O1			xx		C	xx	xx	God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00078984	Grønningseidet og Lappkoimyra n for Skjelbreiden	NT	Snåsa	UM 967,078		MB-NB	O1			x		C	x	x	Middels
	Mange, se under	Kvamsfjell-området	NT	Steinkjer	PS 22-26, 17-19	MB-NB/O2					xxx			xxx	xx(x)	Meget god
	BN00084921	Oksåsenget og Ulvenget	NT	Steinkjer	PS 220,176		NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00085073	Føllingdalen	NT	Steinkjer	PS 228,178		MB-NB	O1-O2			xxx		A	xx		God
	BN00085072	Hatlinghusenget og Rungstadenget	NT	Steinkjer	PS 234,173		MB-NB	O1-O2			xxx		A	xx		God
	BN00085059	Dalengenget	NT	Steinkjer	PS 234,181		MB-NB	O1-O2			xx		C	xx		God
	BN00085079	Lundsenget	NT	Steinkjer	PS 238,184		MB-NB	O1-O2			x		B	x		God
	BN00085077	Klokkarenget	NT	Steinkjer	PS 240,178		MB-NB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084886	Nordsemsenget	NT	Steinkjer	PS 244,182		MB-NB	O1-O2			xxx		C	x		God
	BN00084957	Skeisenget og Emingsenget	NT	Steinkjer	PS 245,188		MB-NB	O1-O2			xxx		A	xx		God
	BN00084908	Storbudalen	NT	Steinkjer	PS 251,183		MB	O1-O2			xxx		C	x		God
	BN00084893	Elderåsenget – Øverenget	NT	Steinkjer	PS 252,190		MB-NB	O1-O2			xxx		B	x		God
	BN00085076	Byaenget	NT	Steinkjer	PS 259,191		MB-NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00085062	Dalsaunenget ved Litjdalsvatnet	NT	Steinkjer	PS 256,196		NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00085070	Skeisliin	NT	Steinkjer	PS 260,193		MB-NB	O1-O2			xx		C	x		God
	BN00085060	Vanderåsenget – Sellisenget	NT	Steinkjer	PS 267,195		MB-NB	O1-O2			xxx		C	xx		God
	BN00085064	Gustenget	NT	Steinkjer	PS 275,194		MB	O1-O2			xx		C	x		God
	BN00082005	Hoadalen og Grønnesenget	NT	Steinkjer	PS 280,193		MB-NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00085078	Hallanengenget og Nergrindbergsenget	NT	Steinkjer	PS 280,197		MB-NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00085075	Hoatrømyra	NT	Steinkjer	PS 284,190		MB	O1-O2			xx		C	x		God
	BN00084956	Kivilaunenget	NT	Steinkjer	PS 292,192		MB-NB	O1-O2			xx		C	x		God
	BN00084933	Austeråssveenget	NT	Steinkjer	PS 295,196		MB-NB	O1-O2			xx		C	x	xxx	God

Myr- base- ID	Natur- base-ID	Lokalitet	Fyl- ke	Kommune	UTM	Veg. sone/- seksjon fra litt.	Veg. sone tolka 2013	Veg. seksjon tolka 2013	Bio- klim. sone	Bio- klim. sek- sjon	Rik myr	Verdi myr- plan	Verdi Natur- base	Størr -else	Andre kultur- spor	Doku- menta- sjon
	BN00084911	Hoaenget S for Åssverossåsen	NT	Steinkjer	PS 284,203		MB- NB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084888	Persgardsdalen	NT	Steinkjer	PS 292,207		NB	O1-O2			xxx		B	x		God
	BN00084971	Vesterguinsenget	NT	Steinkjer	PS 303,212		NB	O1-O2			xxx		B	xx		God
	BN00084962	Fivesenget og Bakkenget	NT	Steinkjer	PS 304,204		MB- NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00084932	Vesterflekstadenget – Nordhauganget	NT	Steinkjer	PS 318,214		NB	O1-O2			xxx		A	xxx		God
	BN00084907	Neråsveenget	NT	Steinkjer	PS 327,218		NB	O1-O2			xx		C	x		God
	BN00084943	Storlia V for Venneshaugen	NT	Steinkjer	PS 337,221		MB- NB	O1-O2			xxx		C	x	xxx	God
	BN00084955	Grøtanenget – Stromstaddalen	NT	Steinkjer	PS 331,227		MB- NB	O1-O2			xxx		A	xxx	xx	God
	BN00084892	Vallemsenget	NT	Steinkjer	PS 336,236		NB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084917	Nordengan	NT	Steinkjer	PS 342,240		MB- NB	O1-O2			xxx		A	xx		God
	BN00084970	Noemsdalen – Kjerkolmyra	NT	Steinkjer	PS 353,239		MB- NB	O1-O2			xxx		B	xxx		God
	BN00084904	Slåttemyrene rundt Avunna	NT	Steinkjer	PS 359,250		MB	O1-O2			xxx		A	x	xx	God
	BN00085065	Vesterolsenget	NT	Steinkjer	PS 366,235		MB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084919	Austerolsenget	NT	Steinkjer	PS 365,240		MB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00085069	Selengsmyran og Stakkenget	NT	Steinkjer	PS 356,223		MB	O1-O2			xx		A	x	xxx	God
	BN00084958	Flakstadenget ved Venneshaugen	NT	Steinkjer	PS 345,226		MB- NB	O1-O2			xx		A	xx	xxx	God
	BN00084902	Gravamyra	NT	Steinkjer	PS 340,217		MB	O1-O2			xx		C	x		God
	BN00084890	Moaenget - Endrebergslin	NT	Steinkjer	PS 20,16		MB- NB	O1-O2			xxx		B	x		God
	BN00084915	Storenget	NT	Steinkjer	PS 20,15-16		MB- NB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084967	Røseggengenget - Holmfetenget	NT	Steinkjer	PS 19,15-16		MB- NB	O1-O2			xxx		B	xx		God
	BN00084960	Haugaengan	NT	Steinkjer	PS 18-19,15		MB- NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00084918	Gullhaugen	NT	Steinkjer	PS 18-19,15		MB- NB	O1-O2			xxx		A	xx		God
	BN00084910	Sjuenghaugen og Mørkveddalen	NT	Steinkjer	PS 17-18,14- 15		MB- NB	O1-O2			xxx		A	x		God
	BN00084947	Svarvaenget	NT	Steinkjer	PS 17,15		MB- NB	O1-O2			xxx		A	x		God

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00085061	Gurruhall-Melgårdshaugen	NT	Steinkjer	PS 17,14		MB-NB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084973	Dammyra	NT	Steinkjer	PS 16,14		MB	O1-O2			xx		C	x		Dårlig
	BN00084969	Kringelåsen-Høgåsen	NT	Steinkjer	PS 16,14		MB-NB	O1-O2			xx		C	x		Dårlig
	BN00084961	Mjendremsetenget	NT	Steinkjer	PS 16-17,14-15		MB-NB	O1-O2			xxx		B	x		God
	BN00084891	N for Klungliseteren	NT	Steinkjer	PS 17,16-17		MB-NB	O1-O2			xxx		A	xx		God
	BN00084897	S for Tessemseteren-Skevikbekken	NT	Steinkjer	PS 17-18,16		MB-NB	O1-O2			xxx		B	x		God
	BN00084946	Jenshusdalen-Utvikenget	NT	Steinkjer	PS 17,17		MB	O1-O2			x		C	x		God
	BN00084972	Kvamsengenget	NT	Steinkjer	PS 17,16-17		MB	O1-O2			x		C	x		God
	BN00084949	Skevikengenget	NT	Steinkjer	PS 16-17,16		MB	O1-O2			x		C	x		God
	BN00084916	Rennengenget	NT	Steinkjer	PS 19-20, 19		MB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084964	Halspungen	NT	Steinkjer	PS 19,19		MB	O1-O2			xxx		C	x		Dårlig
	BN00084968	Hjellengmyra	NT	Steinkjer	PS 14-15, 16-17		MB	O1-O2			x		C	x		God
17053	BN00013536, BN00013607	Beistadkjøl, Raudåttjørnin	NT	Stjørdal	PR17 48	MB-(NB)/(O1)-O2			MB	O1	xx(x)	1b	A, A	xx		God
17054	BN00013608	Kongrosetta-Ruvlen	NT	Stjørdal	PR17 32				MB	O1	x	1b	A	xxx		God
	BN00084944	Myrer ved Risvollollen	NT	Stjørdal	PR 26,48		MB	O2			xxx		B	x		Middels
	BN00085067	Myrer Ø for Vigda	NT	Stjørdal	PR 27,49		MB	O2			xx		C	x		Middels
	BN00085071	Myrer N for Vassvollollen	NT	Stjørdal	PR 27,50-51		MB	O2			xx		B	x		Middels
	BN00011115	Stordriva	NT	Verdal					NB	O1			A	x		Dårlig
17124	BN00011130, BN00078990, BN00011128, BN00078991	Kulstaddalsflåa	NT	Verdal	UL60 87				MB	O1	x	23	A, C, A, C	xxx		God
	BN00037578	Slåttemyrlandskap i Nord-Vera	NT	Verdal					MB	O1	x		A	xxx		God
	BN00037551	Trøgstadslåtten	NT	Verdal					MB	O1	x		B	x		God
	BN00037553	Mostermyra, Femstongsmyra og Rugdslættet	NT	Verdal					MB	O1	x		B	x		God
	BN00037566	Sisselvollmyran	NT	Verdal					MB	O1	x		B	xx		God
	BN00037597	Knulmyran	NT	Verdal					MB	O1	xx		B	x		God

Myr- base- ID	Natur- base-ID	Lokalitet	Fyl- ke	Kommune	UTM	Veg. sone/- seksjon fra litt.	Veg. sone tolka 2013	Veg. seksjon tolka 2013	Bio- klim. sone	Bio- klim. sek- sjon	Rik myr	Verdi myr- plan	Verdi Natur- base	Størr -else	Andre kultur- spor	Doku- menta- sjon
	BN00037600	Brengsmyran og Andershølet	NT	Verdal					MB	O1	x		B	xx		God
	BN00037568	Setermyrin	NT	Verdal					MB	O1	-		C	x		God
17064	BN00011124	Storslættet m.m.	NT	Verdal	UL52 65				NB	O1	xx	12	A	xxx	x	God
	BN00037552	Stormyra	NT	Verdal					NB	O1	x		B	xx		God
	BN00037598	Guldbrandsmyra	NT	Verdal					NB	O1	xxx		B	x		God
	BN00037567	Myra nord for Pepålsdalen	NT	Verdal					NB	O1	x		C	x		God
	BN00037599	Blautmyra	NT	Verdal					NB	O1	xx		C	x		God
	BN00078988	Andersslættet ved Vollaseteren	NT	Verdal	UL 572,871		MB	O1			xxx		C	x	x	Meget god
	BN00078989	Holmsslættan ved Vollaseteren	NT	Verdal	UL 580,872		MB	O1			xx		C	x	xx	God
	BN00078990	Myr s for Dyrhaugstua	NT	Verdal	UL 582,860		MB	O1			xxx		C	x	xx	God
	BN00011128	Trettarmyra ved Storbekken ("Kolstadflåa" i Naturbase)	NT	Verdal	UL 600,865		MB	O1			xx		A	x	x	God
		Storstadslættan ved Storbekken	NT	Verdal	UL 611,866		MB	O1			x			x	x	God
		Årstadslættet, Nermyrin, Bjartslættan øst for Breivadet	NT	Verdal	UL 615,879		MB	O1			xxx			x	xx	God
	BN00011130	Ofardigmyra ved Ørungtjønna	NT	Verdal	UL 595,887		MB	O1			xx		A	x	xx	God
	BN00078991	Kolstadslættan	NT	Verdal	UL 597,875		MB	O1			xx		C	x		God
17065		Myrer i Simadalen	NT	Verran	NR87 93	MB/O2					xx(x)	23		x(x)		Middels
17066	BN00006723	Myrer ved Nedre Silderen	NT	Verran	NS89 01				SB	O2	xxx	12	A	xx		Middels
	BN00006665	Jens-setran	NT	Verran					MB	O2			C	x		Dårlig
	BN00006735	Sundnessetran	NT	Verran					MB	O2			C	xx		Dårlig
	BN00006745	Gammelseterbotn	NT	Verran					MB	O2			C	x		Dårlig
	BN00006747	Østre Tangstadsetran	NT	Verran					MB	O2			C	x		Dårlig
	BN00006749	Vestre Tangstadsetran	NT	Verran					MB	O2			C	x		Dårlig
	BN00006751	Sagasetran	NT	Verran					MB	O2			C	x		Dårlig
	BN00006753	Ørsjødalsetran	NT	Verran					MB	O2			C	x		Dårlig

Myr-base-ID	Natur-base-ID	Lokalitet	Fylke	Kommune	UTM	Veg.sone/-seksjon fra litt.	Veg.sone tolka 2013	Veg.seksjon tolka 2013	Bio-klim.sone	Bio-klim.seksjon	Rik myr	Verdi myr-plan	Verdi Natur-base	Størr-else	Andre kultur-spor	Doku-menta-sjon
	BN00006755	Vågasetran	NT	Verran					MB	O2			C	x		Dårlig
	BN00006742	Knorthaugen	NT	Verran					SB	O2			C	x		Dårlig
	BN00006752	Botnasetran	NT	Verran					SB	O2			C	x		Dårlig
	BN00084936	Beretenget	NT	Verran	PS 06,10		MB	O1-O2			xx		C	x		God
	BN00084965	Hopenget	NT	Verran	PS 06,09		MB	O1-O2			x		C	x		God
	BN00084903	Rostadenget	NT	Verran	PS 06,09		MB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084959	Kringelenget	NT	Verran	PS 06,09		MB	O1-O2			x		C	x		God
	BN00084938	Stormyra og Åsenget	NT	Verran	PS 06,09		MB	O1-O2			xx		B	x		God
	BN00084901	Lønnengåsen	NT	Verran	PS 06,09		SB-MB	O1-O2			xx		C	x		God

Vedlegg 4 To oppsøkte myrlokaliteter i Rogaland

Som en del av slåttemyr-delprosjektet i «Kunnskap om myr» ble det i september 2013 gjennomført en befaringsreise til Øyastøl i Hjelmeland (se kap. A4.2) av A. Moen sammen med representanter for SNO og Fylkesmannen i Rogaland. I tillegg til Øyastøl ble det oppsøkt to andre lokaliteter:

1. **Jonegarden, Hustveit i Sauda.** Her ligger ei lita slåttemyr med fattig vegetasjon. Myra er en del av et større, skjøttet kulturlandskap. Den er slått, og vil bli fulgt opp sammen med resten av området. Området er beskrevet som en del av naturtypelokaliteten BN00069212 Jonegarden, Hustveit (verdi A, slåttemark).
2. **Synesheia i Hå.** Omkring Steinkjerringa er det store hei- og myrlandskap der det tidligere har foregått slått. Fattig vegetasjon dominerer, men det finnes interessante kilder. Området er vernet, og skjøtsel av deler av hei- og myrlandskapet vurderes (ref. FM i Rogaland, Audun Steinnes). Det er flere naturtypelokaliteter i området, og BN00045290 Obrestadheia-Aniksdalsheia (verdi A, kystlynghei), BN00008574 Ruskefjellet-Harafjellet (verdi B, kystlynghei), BN00008642 Kutjørna nordre (verdi B, intakte lavlandsmyrer), BN00008643 Hetland-nordre (verdi A, intakte lavlandsmyrer) samt BN00008586 Hetland-nordre (samme navn, ulik ID, verdi A, intakte lavlandsmyrer) er sentrale.

Disse lokalitetene har verdi (som slåttemyr) på lokalt eller regionalt plan, men vi vurderer de ikke som aktuelle for prioritering nasjonalt.

Vedlegg 5 Artslister for noen oppsøkte slåttemyrlokaliteter

Lister over karplanter observert innen ni slåttemyrlokaliteter i Sør-Norge der det ble ført krysslister i forbindelse med kartlegging av slåttemyr i 2012 og 2013. Lokalitetene er 8031 Myrer ved Listaulnuten, 8033 Myrer ved Svain, 8034 Myr i Raunehaugen ved Heiåi (alle tre Seljord), 8028 Store Slåtta (Bamble), 5063 Thunemyra (Vestre Toten), 5055 Ongsjølia, 5056 Myrslettli, 5058 Kårfallslettet i Vålålia og Hykylåsen og 5060 Langmyra ved Skeikampen (alle fire Gausdal). Nummerering av lokaliteter er som i Del B av rapporten. Artene er sortert alfabetisk innenfor gruppene karsporeplanter (bregner, sneller, kråkefötter), nakenfrøinger (bartrær), enfrøbladete karplanter og tofrøbladete karplanter.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	8031, 8033, 8034	8028	5063	5055, 5056	5058	5060
<i>Equisetum arvense</i>	Åkersnelle			x			
<i>Equisetum fluviatile</i>	Elvesnelle		x				x
<i>Equisetum hyemale</i>	Skavgras	x		x	x	x	
<i>Equisetum palustre</i>	Myrsnelle	x		x	x	x	x
<i>Equisetum pratense</i>	Engsnelle						
<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skogsnelle	x			x	x	
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Fugleteig	x			x	x	x
<i>Huperzia selago</i> coll.	Lusegras	x					
<i>Lycopodium annotinum</i> ssp. <i>annotinum</i>	Stri kråkefot	x			x	x	
<i>Lycopodium clavatum</i> ssp. <i>clavatum</i>	Mjuk kråkefot	x					
<i>Phegopteris connectilis</i>	Hengeving	x	x		x		
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dvergjamne	x		x	x	x	x
<i>Juniperus communis</i>	Einer	x		x	x	x	x
<i>Picea abies</i>	Gran	x	x	x	x	x	x
<i>Pinus sylvestris</i>	Furu	x	x	x			
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein	x			x	x	x
<i>Anthoxanthum nipponicum</i>	Fjellgulaks	x			x	x	x
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks				x		
<i>Avenella flexuosa</i>	Smyle	x			x	x	x
<i>Calamagrostis neglecta</i> coll.	Småørkvein		x				
<i>Calamagrostis phragmitoides</i>	Skogrørkvein	x	x	x		x	x
<i>Carex</i> sp.	Starr				x		
<i>Carex adelostoma</i>	Tranestarr				x		
<i>Carex appropinquata</i>	Taglstarr			x			
<i>Carex aquatilis</i> ssp. <i>aquatilis</i>	Vanlig nordlandsstarr					cf	
<i>Carex bigelowii</i>	Stivstarr				x	x	x
<i>Carex buxbaumii</i>	Klubbstarr	x					
<i>Carex canescens</i>	Gråstarr				x	x	x
<i>Carex capillaris</i>	Hårstarr	x		x		x	
<i>Carex chordorrhiza</i>	Strengstarr	x		x	x	x	x
<i>Carex demissa</i>	Grønnstarr		cf				
<i>Carex diandra</i>	Kjevlestarr			x			
<i>Carex dioica</i>	Særbustarr	x		x	x	x	x
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr	x		x	x	x	x
<i>Carex flacca</i>	Blåstarr						
<i>Carex flava</i>	Gulstarr	x	x		x	x	x
<i>Carex jemtlandica</i>	Jemtlandsstarr			x			
<i>Carex lasiocarpa</i>	Trådstarr	x	x	x	x	x	x
<i>Carex limosa</i>	Dystarr	x		x	x	x	
<i>Carex nigra</i>	Slåttstarr			x			
<i>Carex nigra</i> var. <i>juncea</i>	Stolpestarr	x			x	x	x
<i>Carex nigra</i> var. <i>nigra</i>	Slåttstarr	x			x	x	x
<i>Carex pallescens</i>	Bleikstarr	x			x	x	x
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr	x	x	x		x	
<i>Carex pauciflora</i>	Sveltstarr	x			x	x	x
<i>Carex paupercula</i>	Frynsestarr	x			x	x	x
<i>Carex pilulifera</i>	Bråtestarr	x					
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr	x	x	x	x	x	x
<i>Carex saxatilis</i>	Blankstarr				cf		
<i>Carex vaginata</i>	Slirestarr	x			x	x	x
<i>Carex vesicaria</i>	Sennegrass		x		x		x

Vitenskapelig navn	Norsk navn	8031, 8033, 8034	8028	5063	5055, 5056	5058	5060
<i>Coeloglossum viride</i>	Grønnekurle	x				x	
<i>Corallorhiza trifida</i>	Korallrot				x		x
<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Skogmarihand				x		
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>cruenta</i>	Blodmarihand			x			
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>incarnata</i>	Engmarihand	cf		x		x	
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihand					x	
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Sølvbunke	x			x	x	x
<i>Eleocharis quinqueflora</i>	Småshivaks			x			
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull	x	x	x	x	x	x
<i>Eriophorum latifolium</i>	Breiull	x		x		x	x
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvull	x			x	x	x
<i>Festuca ovina</i>	Sauesvingel				x	x	x
<i>Festuca rubra</i> coll.	Rødsvingel	x		x	x	x	
<i>Festuca vivipara</i>	Geitsvingel	x					
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Brudespore				x	x	
<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	Skogsiv	x				x	
<i>Juncus filiformis</i>	Trådsiv	x			x	x	
<i>Listera cordata</i>	Småtteblad				x	x	
<i>Listera ovata</i>	Stortteblad					x	
<i>Luzula multiflora</i> coll.	Engfrytle	x		x	x	x	x
<i>Luzula pilosa</i>	Hårfrytle	x			x	x	
<i>Maianthemum bifolium</i>	Maiblom	x			x	x	
<i>Melica nutans</i>	Hengeaks			x		x	
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp	x	x	x	x	x	x
<i>Nardus stricta</i>	Finnskjegg	x			x	x	x
<i>Phalaris arundinacea</i>	Strandrør		x				
<i>Phleum alpinum</i>	Fjelltimotei	x			x	x	
<i>Phragmites australis</i>	Takrør		x	x			
<i>Platanthera bifolia</i>	Nattfiol					cf	
<i>Poa annua</i>	Tunrapp				x	x	
<i>Rhynchospora alba</i>	Kvitmyrak		x				
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Sivblom	x					
<i>Scirpus sylvaticus</i>	Skogsivaks		x				
<i>Tofieldia pusilla</i>	Bjønbrodd	x			x		
<i>Trichophorum alpinum</i>	Sveltull	x		x	x	x	x
<i>Trichophorum cespitosum</i> ssp. <i>cespitosum</i>	Bjønnskjegg	x		x	x	x	x
<i>Triglochin palustre</i>	Myrsauløk			x			
<i>Aconitum lycoctonum</i> ssp. <i>septentrionale</i>	Vanlig tyrihjel	x			x		x
<i>Ajuga pyramidalis</i>	Jonsokkoll				x		
<i>Alchemilla alpina</i>	Fjellmarikåpe				x		
<i>Alchemilla vulgata</i> coll.	Marikåpe	x			x	x	
<i>Alnus glutinosa</i>	Svartor		x				
<i>Andromeda polifolia</i>	Kvitlyng	x		x	x	x	x
<i>Anemone nemorosa</i>	Kvitveis	x					
<i>Angelica sylvestris</i>	Sløke	x		x			x
<i>Antennaria dioica</i>	Kattefot				x	x	
<i>Arctous alpinus</i>	Rypebær				x	x	
<i>Bartsia alpina</i>	Svarttopp	x			x	x	x
<i>Betula nana</i>	Dvergbjørk	x			x	x	x
<i>Betula pubescens</i>	Bjørk	x	x	x	x	x	x
<i>Bistorta vivipara</i>	Harerug	x		x	x	x	x
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng				x	x	x
<i>Caltha palustris</i>	Soleihov					x	
<i>Campanula barbata</i>	Skjeggklokke				x		
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklokke	x			x	x	x
<i>Cerastium fontanum</i> coll.	Vanlig arve/skogarve				x	x	
<i>Chamaepericlymenum suecicum</i>	Skrubbær	x			x		
<i>Cicerbita alpina</i>	Turt				x		
<i>Cirsium heterophyllum</i>	Kvitbladtistel	x			x	x	x
<i>Cirsium palustre</i>	Myrtistel		x	x	x	x	x
<i>Comarum palustre</i>	Myrhatt	x	x	x	x	x	x
<i>Crepis paludosa</i>	Sumphaukeskjegg	x		x	x	x	x
<i>Drosera longifolia</i>	Smalsoldogg	x	x				
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg	x					
<i>Empetrum nigrum</i> coll.	Krekling	x		x	x	x	x
<i>Epilobium palustre</i>	Myrmjølke			x			
<i>Epilobium</i> sp.	Mjølke				x	x	
<i>Euphrasia</i> sp.	Øyentrøstart	x					

Vitenskapelig navn	Norsk navn	8031, 8033, 8034	8028	5063	5055, 5056	5058	5060
<i>Euphrasia wettsteinii</i>	Fjelløyentrøst	x			x	x	
<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjødurt	x	x	x	x	x	x
<i>Galium boreale</i>	Kvitmaure			x	x	x	x
<i>Galium elongatum</i>	Stor myrmaure				cf		
<i>Galium uliginosum</i>	Sumpmaure			x			
<i>Gentiana purpurea</i>	Søterot	x					
<i>Geranium sylvaticum</i>	Skogstorkenebb	x			x	x	x
<i>Geum rivale</i>	Enghumleblom	x		x	x	x	x
<i>Hieracium</i> sect. <i>Sylvatica</i>	Skogsvæver				x		
<i>Hieracium</i> sp.	Svæve	x				x	
<i>Knautia arvensis</i>	Rødknapp			x			
<i>Leontodon autumnalis</i> coll.	Følblom	x			x	x	x
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Prestekrage				x		
<i>Linnaea borealis</i>	Linnea				x	x	
<i>Lonicera caerulea</i>	Blåleddved			x			
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	Gulldusk		x				
<i>Lysimachia vulgaris</i>	Fredlaus		x				
<i>Lythrum salicaria</i>	Kattehale		x				
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	Småmarimjelle	x			x		
<i>Mentha</i> sp.	Mynte		cf				
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bukkeblad	x	x	x	x	x	x
<i>Myosotis decumbens</i>	Fjellminneblom				x		
<i>Myrica gale</i>	Pors		x				
<i>Nuphar lutea</i>	Gul nøkkerose		x				
<i>Omalotheca norvegica</i>	Setergråurt	x			x	x	x
<i>Omalotheca supina</i>	Dverggråurt				x		
<i>Orthilia secunda</i>	Nikkevintergrønn					x	
<i>Oxycoccus microcarpus</i>	Stortranebær				x		x
<i>Oxycoccus palustris</i>	Småtranebær			x		x	
<i>Parnassia palustris</i>	Jåblom	x		x	x	x	x
<i>Pedicularis palustris</i>	Myrklegg	x		x	x	x	x
<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>	Kongsspir	x			x	x	x
<i>Petasites frigidus</i>	Fjellpestrot				x	x	x
<i>Peucedanum palustre</i>	Mjølkerot		x				
<i>Phyllodoce caerulea</i>	Blålyng				x		
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Tettegras	x		x			x
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot	x		x	x	x	x
<i>Prunella vulgaris</i>	Blåkoll	x				x	
<i>Pulsatilla vernalis</i>	Mogop				x		
<i>Pyrola minor</i>	Perlevintergrønn	x			x	x	x
<i>Pyrola rotundifolia</i>	Legevintergrønn			x	x	x	x
<i>Ranunculus acris</i> coll.	Engsoleie	x			x	x	x
<i>Rhinanthus minor</i> coll.	Småengkall	x			x	x	x
<i>Rubus chamaemorus</i>	Molt	x			x	x	x
<i>Rubus saxatilis</i>	Tågebær	x				x	
<i>Rumex acetosa</i> coll.	Engsyre				x	x	x
<i>Salix aurita</i>	Ørevier		x				
<i>Salix glauca</i> coll.	Sølvvier	x		x	x	x	x
<i>Salix hastata</i>	Bleikvier						x
<i>Salix herbacea</i>	Musøre				x		
<i>Salix lanata</i>	Ullvier						x
<i>Salix lapponum</i>	Lappvier	x	x		x	x	x
<i>Salix myrsinifolia</i> coll.	Svartvier	x		x			
<i>Salix myrsinites</i>	Myrtevier						x
<i>Salix pentandra</i>	Istervier			x			
<i>Salix phylicifolia</i>	Grønnvier				cf	cf	
<i>Saussurea alpina</i>	Fjelltistel	x		x	x	x	x
<i>Saxifraga aizoides</i>	Gulsildre	x				x	
<i>Solidago virgaurea</i>	Gulliris	x		x	x	x	x
<i>Sorbus aucuparia</i> coll.	Rogn				x	x	
<i>Taraxacum</i> sp.	Løvetann	x					
<i>Thalictrum alpinum</i>	Fjellfrøstjerne	x			x	x	x
<i>Trientalis europaea</i>	Skogstjerne	x			x	x	
<i>Trifolium repens</i>	Kvitkløver					x	
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær	x			x	x	x
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær	x		x	x	x	x
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær	x			x	x	x

Vitenskapelig navn	Norsk navn	8031, 8033, 8034	8028	5063	5055, 5056	5058	5060
<i>Valeriana sambucifolia</i> coll.	Vendelrot			x	x		x
<i>Veronica officinalis</i>	Legeveronika				x	x	x
<i>Vicia cracca</i>	Fuglevikke			x			
<i>Viola epipsila</i>	Stor myrfiol			x			x
<i>Viola palustris</i>	Myrfiol	x	x		x	x	x

NTNU Vitenskapsmuseet er en enhet ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU.

NTNU Vitenskapsmuseet skal utvikle og formidle kunnskap om natur og kultur, samt sikre, bevare og gjøre de vitenskapelige samlingene tilgjengelige for forskning, forvaltning og formidling.

Seksjon for naturhistorie driver forskning innenfor biogeografi, biosystematikk og økologi med vekt på bevaringsbiologi. Seksjonen påtar seg forsknings- og utredningsoppgaver innen miljøproblematikk for ulike offentlige myndigheter innen stat, fylker, fylkeskommuner, kommuner og fra private bedrifter. Dette kan være forskningsoppgaver innen våre fagfelt, konsekvensutredninger ved planlagte naturinngrep, for- og etterundersøkelser ved naturinngrep, fauna- og florakartlegging, biologisk overvåking og oppgaver innen biologisk mangfold.

ISBN 978-82-7126-980-7
ISSN 1894-0056

© NTNU Vitenskapsmuseet
Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet